

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 137 (13.670)

Trst, četrtek, 14. junija 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Po več kot dveh letih polemik, ki so razdvajale stranke in javno mnenje

Uživanje mamil bo odslej kaznivo po zakonu, ki ga je odobril senat

Leva opozicija je med glasovanjem v znak protesta zapustila dvorano
Najvišje kazni so predvidene za trgovce in razpečevalce težkih mamil

RIM — Senat je včeraj odobril zakon o mamilih, z odobritvijo pa je v bistvu sprejel zakonsko besedilo, ki ga je pred časom odobrila poslanska zbornica. To hkrati pomeni, da ni razpravljalo o številnih amandmajih, ki so jih predlagale posamezne politične skupine. Prav zaradi tega je leva opozicija med glasovanjem zapustila dvorano, proti zakonu pa je glasovalo tudi deset demokršćanskih senatorjev, med temi tudi Maria Fida Moro in Antonio Cabras. Za zakon so se poleg večine izrekli tudi misovci.

Vlada je zakonsko besedilo o mamilih predložila decembra 1988, celoten odobritveni postopek pa je bil težaven in zapleten. Od vsega začetka so se namreč ustvarile tri različne filozofije, ki so povzročale razhajanja ne samo med strankami, temveč tudi v javnem mnenju. Na eni strani so se strnili zagovorniki kaznivosti uživanja mamil, na drugi strani pa so stali tisti, ki so prepričani, da bo širjenje mamil preprečil samo učinkovit boj proti razpečevalcem in trgovcem na mednarodni ravni. Poleg teh pa je treba omeniti še antipropagandiste. Do prvega pozitivnega premika je prišlo decembra lani v senatu, tako da je zakonski osnutek lahko pristal v poslanski zbornici, kjer je stekla obširna razprava. Zbornica je maja letos odobrila besedilo, ki

pa se je krepko razlikovalo od prvotnega, saj so med tem sprejeli na desetine amandmajev. Zadnji korak pa so v senatu opravili včeraj.

Zakon o mamilih, ki bo postal veljaven petnajst dni po objavi v uradnem listu, prepoveduje osebno uporabo tako imenovanih lahkih in težkih mamil, za kršitelje pa so predvidene disciplinske in administrativne kazni ter denarne globe. Zaradi posesti povprečnega dnevnega odmerka mamila tvegaajo narkomani odvzem voznškega dovoljenja, orožnega lista in potnega lista, tujcem pa bodo odvzeli dovoljenje za bivanje. Odvzem bo trajal od 2 do 4 mesecev in ga bo lahko odredil prefekt. Za povratnike so predvidene ostrejšje kazni, za mladoletnike ob prvem prekršku pa le »vzgojni«
opomin. Kdor bo prostovoljno zaprosil za zdravljenje, bo oproščen predhodnih kazni.

Narkomani, ki se bodo odločili za zdravljenje, bodo morali to delati redno, kajti prekinitev jih bo stala nove disciplinske kazni, v tem primeru pa bo posegel državni pravdnik. Tudi v tem primeru so predvidene ostrejšje kazni za povratnike, ki ne bodo smeli zapustiti kraja stalnega bivališča, redno se bodo morali javiti na policiji ali pri karabinjerjih, v večernih urah ne bodo smeli od doma, prav tako se ne bodo smeli shajati v javnih loka-

lih. Vsaj en dan v tednu bodo morali brezplačno delati v kaki javni ustanovi družbene koristi. Večkratni povratniki tvegaajo zaporno kazen in do 5 milijonov lir globe. Uživalcem lahkih mamil teh prekrškov ne bodo vpisali v kazenski list. Primere mamilašev, ki bodo redno sledili rehabilitacijsko terapijo vse do ozdravitve, bo sodnik arhiviral, delodajalec pa jim bo moral obdržati delovno mesto vsaj za tri leta. Nabornikov, za katere se bo izkazalo, da so zasvojeni z mamili, tri leta ne bodo vpoklicevali v vojsko.

Za trgovanje z mamili in njihovo razpečevanje pa so predvidene najstrožje kazni. Osebe, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo tvegaajo do 20 let zapor in od 50 do 500 milijonov globe. Za razpečevalce lažjih mamil je predvidenih do šest let zapor in 150 milijonov globe, precej višje kazni pa bodo naprtili zlikovcem, ki prodajajo tako imenovano rezano drogo, to je drogo, ki so ji dodali nevarne kemične snovi. Za skesance pridejo v poštev tudi do trikrat lažje kazni.

Ena od spornih točk zakona je zaenkrat še nedoločena »povprečna dnevna doza mamila«. Senat ima sedaj dva meseca časa, da to postavko pojasni s točno določenimi podatki o količini mamila, ki naj bi jo narkomani potrebovali za osebno rabo.

Danes Italija in Jugoslavija

V drugem srečanju tega svetovnega nogometnega prvenstva čaka danes Italijo skromen nasprotnik, enajsterica ZDA.

Dokaj težje pa bo za Jugoslavijo, ki se je po hudem porazu proti ZRN lotila tudi trema, tako da se nasprotnika, Kolumbije, verjetno že čezmerno boji. Vsekakor trener Osim poziva k odločni igri, obenem pa se še ni odločil za ekipo, ki jo bo poslal na igrišče.

Včeraj je svoj prvi nastop opravila tudi Španija, ki pa je razočarala proti Urugvaju (0:0). Nov poraz in s tem praktično izločitev je doživela Sovjetska zveza proti Argentini (2:0), vendar je Sovjete znova škandalozno oškodoval sodnik.

Cossigov odgovor Višjemu sodnemu svetu

RIM — Poziv, ki ga je predsednik republike Cossiga pred dnevi naslovil na Višji sodni svet, ni ostal brez posledic. Predvčerajšnjim je iz Sveta izstopila sodnica Elena Paciotti, podpredsednik Mirabelli pa je povabil Cossigo, naj namen poziva, ki ga je izrekel javno, pojasni članom Višjega sodnega sveta. Predsednik republike ni odlašal s odgovorom, čep-rav Mirabellijevega vabila na srečanje ni sprejel. Namesto tega je najvišjemu predstavništvu sodstva poslal pismo, iz katerega je mogoče razbrati dokajšnjo ostrino do zadržanja nekaterih njegovih članov.

Uvodoma Cossiga pojasnjuje, da njegova odsotnost ne pomeni brezbriznosti do problemov, ki pretresajo italijansko sodstvo. Lete mora reševati predsednik VSS. Ne strinja pa se z razširitevjo nekaterih pristojnosti te institucije, ki vse bolj zavzema politični značaj. Poleg tega, piše Cossiga, se predsednik republike ne sme vmešavati v preiskave in odločitve VSS, niti v primerih, ko dvomi v njihovo legitimnost. Kljub temu pa ni mogoče zanikati, da se VSS nahaja v skrajno negotovem položaju, ki negativno vpliva na celoten državni sodni ustroj. Vmešavanje v delo VSS in sodstva na splošno, meni Cossiga, bi lahko kompromitiralo položaj in funkcije, ki jih ima kot predsednik republike in torej kot suveren in nepristranski garant ustavno-politične državne ureditve.

Zahtevo po neposrednem soočanju z VSS je Cossiga vljudno, a ostro odklonil, rekoč, da je predvsem predsednik republike in šef države, ne pa razsodnik. S temi besedami je hotel poudariti razliko med posameznimi vlogami, funkcijami in odgovornostmi, ki jih določa ustavna hierarhija. Vse izrečene zahteve po zaščiti sodnikov kot predstavnikov sodstva in kot posameznikov, pa so v pristojnosti parlamenta in ne predsednika države, je še podčrtal Cossiga.

Predsednik države Iliescu pozval prebivalce, naj branijo sedež vlade in televizije V Bukarešti ponovno izbruhnili nasilje Včerajsnji spopadi zahtevali eno žrtev

BUKAREŠTA — Romunska prestolnica je bila včeraj po daljšem času ponovno prizorišče silovitih spopadov med demonstranti in policijo, pri tem pa je bila ena oseba ubita, trintrideset pa jih je bilo ranjenih. Demonstranti so napadli tudi sedež državne televizije in pri tem vzklikali: »Edina rešitev je nova revolucija!«, zažgali pa so tudi poveljstvo policije, kjer so najprej izpustili 263 demonstrantov, ki jih je policija aretirala včeraj v zgodnjih jutranjih urah. V slepem navalu nasilja so se demonstranti s molotovkami lotili tudi notranjega ministrstva, v središču Bukarešte pa so zažgali tudi številne privatne avtomobile (na sliki AP). Zaradi napada so morali včeraj za nekaj časa prekiniti TV sporede, kasneje ko je program spet stekel, pa je predsednik Iliescu po TV obsodil nasilje, prebivalce pa pozval, naj branijo sedeža vlade in državne televizije.

Uvod v dramatične dogodke je bila včerajsnja nasilna izpraznitev Univerzitetnega trga, na katerem je nekaj sto

demonstrantov že dva meseca zahtevalo odstop predsednika Iliesca in njegovih sodelavcev. Zaradi posega policije je prišlo do spopadov, saj je le del demonstrantov mirno zapustil Univerzitetni trg. Drugi so se policiji uprli in med spopadi so policisti aretirali 263 demonstrantov. Položaj se je nenadoma poslabšal nekaj po 12. uri, ko je nekaj sto demonstrantov skušalo prebiti policijski kordon. Istočasno je v bližini Univerzitetnega trga večja skupina študentov napadla delavce, ki so prihajali iz predmestnih industrijskih naselij. V spopad se je vmešala tudi policija, ki pa se je le težko branila pred molotovkami, s katerimi so si demonstranti skušali izboriti ponoven dostop na Univerzitetni trg. To jim je končno tudi uspelo. Trg so demonstranti spet zasedli, po izjavah nekaterih očividcev pa je položaj izredno napet. Policija je proti večeru izpustila tudi študentskega voditelja Munteanuja, ki je po vrnitvi na Univerzitetni trg uspel vsaj deloma pomiriti izredno razgreto ozračje med demonstranti.

V Beogradu množični miting opozicije

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — In »zgodil se je narod«. Najprej na stotisočglavih do zadnje podrobnosti organiziranih boljševiskopopulistično-nacionalističnih mitingih v podporo Slobodanu Miloševiću. Včeraj pa na osrednjem beograjskem Trgu Republike miting združene srbske opozicije proti taistemu Miloševiću. Glavna značilnost tega opozicijskega shoda je bilo prav sežiganje rdečih zvezd in Miloševićevih slik.

Miting je imel izrazito protikomunistično obeležje, ki je združevalo vse udeležence. Vendar so bili mitingarji strogo ločeni: večina demokratično in mirno razporejena, precejšnja, izredno nacionalistično četniška skupina pa je pripadala različnim skupinam in ne samo Vuku Draškoviću.

Koliko je bilo ljudi? Podatki, uradni, neuradni, poročila novinarskih kolegov, so tako različni, da je težko izreči realno število. Tanjug je najprej objavil število o nekaj tisočih, kasneje je le povedal, da se je zbralo vsaj deset tisoč ljudi. Ljubljanski radio je govoril o 35 tisočih, ljubljansko Delo o 50 tisoč, organizatorji sami pa omenjajo sto tisoč. Nobenega dvoma pa ni, da je bilo mitingarjev zelo

Na beograjskem mitingu se je zbralo ogromno število ljudi, kljub temu da o njem tisk ni pisal

(AP)

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Sovjetska vlada mora do septembra pripraviti nov načrt za gospodarske reforme

Po pogovorih z baltskimi predstavniki Moskva delno že omilila blokado Litve

MOSKVA — Mihail Gorbačov vidi prihodnost Sovjetske zveze v skupnosti suverenih socialističnih držav. V ta stavek bi lahko strnili izjave vodje tiskovnega urada sovjetskega predsednika Maslenikova, ki je na tiskovni konferenci včeraj poročal o vsebini pogovorov na zasedanju federativnega sveta, v katerem so predstavniki vseh petnajstih sovjetskih republik.

Arkadij Maslenikov je povedal, da je Gorbačov v torko govoril o različnih oblikah povezave med posameznimi republikami in osrednjo oblastjo. Tako naj bi se predsednik SZ strinjal tako s federativno kot konfederativno obliko združevanja, kot naj bi bile tudi različne stopnje povezanosti in suverenosti posameznih republik.

Glasnik sovjetskega predsednika pa je poročal tudi o srečanju Gorbačova s predsedniki treh baltičskih republik. S tem v zvezi je povedal, da je bilo srečanje »zaupnega značaja« in da je Gorbačov predlagal »bolj elastično interpretacijo koncepta za zamrznitev sklepov posameznih republik o neodvisnosti.« Predsednik SZ je predlagal naj Litva, Latvija in Estonija proglasi moratorij o teh sklepih, ali pa naj te sklepe vsaj začasno zamrznejo, da bi nato na tej osnovi začeli pogajanja.

Da je res prišlo do premikov glede baltskega vprašanja, je včeraj potrdil tudi predsednik litovskega parlamenta Vytautas Landsbergis (na sliki AP desno skupaj z latvijskim kolegom Gorbunovom), ki je srečanje z Gorbačovom ocenil pozitivno, pogovore pa kot »konkretno, konstruktivno in celo prijateljsko.« Landsbergis je še dejal, da vse to kaže, da v Moskvi obstaja resnična volja za vzpostavitev dialoga, da pa mora zdaj tudi Vilnius sprejeti ustrezne sklepe, »ne da bi z njimi povzročil Litvi škodo.«

O pozitivnih premikih priča tudi včerajšnje srečanje med sovjetskim premijerom Rižkovom in litovsko ministrsko predsednico Kazimiero Prunskiene. Po končanem srečanju je premijerka Prunskiene izjavila, da je Rižkov izrazil pripravljenost za delo preklic sovjetske gospodarske blokade Litve. Tako naj bi Moskva povečala dobavo plina in surovin za litovsko industrijo, v načrtu pa naj bi bila tudi sprostitev dobave pogonskih goriv za kmetijstvo. Tudi Rižkov je po srečanju dejal, da so bili doseženi nekateri konkretni rezultati in da »zdaj čakajo le še na odločitve Vilnusa, da bi lahko v celoti odpravili gospodarsko blokado.«

V torek pa se je z Mihailom Gorbačovom sestal tudi novoizvoljeni predsednik Ruske federacije Boris Jelcin. »Sestala sva se na pol poti in sodelovanje med zvezno državo in Rusijo bo potekalo na konkretnih osnovah,« je povedal Jelcin, ki je še dejal, da Rusija ne more obstajati brez celotne države, kot tudi Sovjetska zveza ne more

brez Rusije. O svojem srečanju z Mihailom Gorbačovom je Jelcin poročal na zasedanju ruskega vrhovnega sovjeta, ki je med šestimi kandidati za svojega predsednika izvolil Vladimira Isakova, ki pred glasovanjem ni bil deležen podpore Borisa Jelcina. Ta je kot svojega kandidata predlagal Aleksandra Vešnjakova, ki pa je bil izvoljen za podpredsednika republiškega sovjeta.

Včeraj pa je zasedal tudi vrhovni sovjet Sovjetske zveze. Na dnevnem redu je imel razpravo o prehodu na tržno gospodarstvo. Poslanci so se v principu s tem strinjali, vendar pa so od vlade zahtevali, da najkasneje do septembra pripravi radikalno spremenjen predvsem pa bolj podroben in konkreten načrt za gospodarske reforme. Prvotni načrt, ki je bil v parlamentu predstavljen pred mesecem dni, je kot znano, povzročil val protestov med prebivalstvom, zaradi napovedanih podražitev najosnovnejših živil pa vzbudil pravo nakupovalno mrzlico in velike neredne.

Slovenski socialisti iz FJK pri ministru Dularju

LJUBLJANA — Deželna delegacija slovenskih socialistov je včeraj uradno obiskala slovenskega ministra dr. Janeza Dularja, ki je zadolžen za Slovence, ki živijo v tujini, sestala pa se je tudi s predsednikom slovenske vlade Lojzeto Peterletom in bila na vladnem obisku pri predsedniku slovenske republike Milanu Kučanu.

Delegacijo je vodila predsednica slovenske deželne komisije pri PSI Laura Bernjak, sestavljali pa so jo še Marko Waltritsch, Bogo Samsa, Marijo Pečenik in Rudi Pavšič. Predsednica Laura Bernjak je uvodoma razčlenila položaj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, njene politične in druge komponente ter se odločno izrekla proti nezgodovinski in neznanstveni teoriji bipolarizma. V tem okviru je orisala napore slovenskih socialistov in socialistične stranke v celoti v korist slovenske narodnostne skupnosti in njenih organizacij. Laura Bernjak in ostali člani delegacije so podčrtali pomen osrednje manjšinske organizacije SKGZ in predvsem njenih številnih članic za življenje, razvoj in obstoj Slovencev v Italiji, za kar so se slovenski socialisti vedno zavzemali. Ti naporu pa niso vedno pravilno vrednoteni.

Minister Janez Dular pa je v odgovoru poudaril logične povezave sorodnih strank, toda tudi pomen ustanovit-

ve posebnega ministrstva, s katerim se hoče poudariti skrb slovenske vlade za položaj Slovencev, ki živijo izven meja matične domovine.

V razmerah strankarskega pluralizma je treba ustvariti mehanizme, ki bodo združevali vse komponente zamajskih Slovencev in ki bo nudil legitimost skupnim odločitvam. Minister je ponovil vsestransko podporo Slovincem po svetu in slovenski narodnostni skupnosti v Italiji.

Delegacija slovenskih socialistov se je nato v Skupščini sestala s predsednikom slovenske vlade Lojzeto Peterletom, kateremu je ponovno čestitala ob njegovi izvolitvi. V krajšem prirčnem razgovoru so bila obravnavana načela vprašanja zaščite, zastopstva in političnih odnosov slovenske narodnostne skupnosti. Predsednik Peterle je med drugim dejal, da v zamejstvu vsaka komponenta deluje na svoj način v skupnem interesu, da se doseže čim več za razvoj in za obstoj slovenske narodnostne skupnosti. Izrazil je željo po tesnem sodelovanju in da bi prišla do izraza enotna politična volja v interesu vseh.

V prostorih predsedstva je predsednik Milan Kučan skupaj s podpredsednikom Cirilom Zlobcem in načelnikom kabineta Marjanom Šiftarjem sprejel predstavnike slovenskih socialistov na prisrčnem razgovoru.

Deželna delegacija SSK na obisku v Ljubljani

LJUBLJANA — Predsednik slovenske vlade prof. Lojze Peterle je včeraj sprejel v Ljubljani zastopstvo Slovenske skupnosti. Delegacija, v kateri so bili deželni tajnik Ivo Jevnikar, deželni predsednik Marjan Terpin in deželni svetovalec Bojan Brezigar, je imela v slovenskem glavnem mestu še nekaj srečanj izrazito delovnega značaja. Slovenska skupnost tako nadaljuje s svojimi pobudami za seznanjanje najvišjih oblasti v Sloveniji s položajem slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in s svojimi pogledi na razmere v zamejstvu ter na odnose med matico in zamejstvom.

S predsednikom vlade Peterletom, ki ga je spremljal minister za manjšine dr. Janez Dular, so zastopniki SSK poglobili nekatera vprašanja, ki so bila že načeta na prejšnjih srečanjih, a jih lahko zdaj kot predsednik vlade z vso odgovornostjo svoje službe pozitivno rešuje. Gre za uveljavljanje pravic Slovencev v zamejstvu, utrjevanje skupnega slovenskega narodnega prostora in uveljavljanje načela enakopravnega ravnanja z vsemi komponentami v zamejstvu. Minister Dular pa je potrdil namen, da še ta mesec opravi obisk pri slovenski narodnostni skupnosti v Italiji.

Predstavniki Slovenske skupnosti so obiskali tudi predsednika slovenskega parlamenta dr. Franceta Bučarja. Razgovor je bil posvečen pripra-

Velik preplah zaradi usada ki je v Neaplju pokopal delavca

NEAPELJ — Vincenzo Cavola in Biagio Di Stefano, delavca, ki sta v službi pri manjšem podjetju, ki skrbi za popravila telefonskih napeljav, se bosta včerajšnjega dne najbrž daljša spominjala. Bila sta namreč v baraki, ki jim služi kot delavnica, ko se je nanjo sesula ogromna količina zemlje. Gasilci in policija, ki so tako prišli na kraj usada, so najprej mislili, da je pokopano večje število ljudi. Začeli so kopati in najprej rešili izpod ostankov barake Vincenza Cavolo, ki so mu ugotovili zlom levega stopala in udarce v glavo.

Reševanje drugega delavca je bilo nekoliko bolj zamudno: trajalo je dobre štiri ure, vendar so ga potem izkopali praktično nepoškodovanega. Ker so čuli, da kriči in da je živ, so mu gasilci s pomočjo daljše cevi dovajali zrak, tako da se kljub ogromni količini zemlje, ki se je usula nanj, ni zadušil.

Neapeljski prefekt Finocchiaro, ki je sledil reševalni akciji, je o zadevi odprl preiskavo, ki bo morala ugotoviti, kako je do nje prišlo.

Sodelovanje v boju proti mamilom

RIM — Notranja ministra Italije Gava in ZDA Richard Thornburg (na sliki) sta včeraj vodila zasedanje posebnega dvostranskega komiteja, katerega naloga je zatiranje prekupevanja z mamili, organiziranega kriminala in terorizma. Podpisala sta sporazum o še tesnejšem sodelovanju na tem področju, še zlasti kar zadeva boj proti prekupevanju z mamili, tudi v vidu zakona proti mamilom, ki so ga pravkar odobrili v Italiji. Gava in Thornburg sta podčrtala tudi, da bi politične in socialne spremembe, do katerih je prišlo zadnje čase v vzhodni Evropi lahko vplivale na povečanje količine mamil, ki prihaja preko tistih držav v Italijo. Doslej je največ mamila prihajalo v Italijo po tako imenovani balkanski poti.

Peterletov odgovor o bolnišnici Franji

LJUBLJANA — Predsednik izvršnega sveta Slovenije Lojze Peterle je včeraj odgovoril predsedniku Socialistične stranke Slovenije Viktorju Žaklju, ki mu je zastavil javno vprašanje, zakaj se ni udeležil otvoritve prenovljene partizanske bolnišnice Franje. Peterle je Žaklju odgovoril, da to, da se otvoritve bolnišnice Franje ni udeležil, ne pomeni njegovega odklonilnega stališča do tega dela slovenske zgodovine. »Vem, da sta se tu v najtežjih trenutkih naše zgodovine na poseben način izkazala humanost in domovinski čut naših ljudi, in to visoko cenim. Slovesnosti v bolnišnici Franja pa žal nisem prisostvoval zaradi prezaoplenosti. Izvršni svet na pomen dogodka ni pozabil. Došlo je, da se bo otvoritve udeležil njegov član, predsednik republiškega komiteja za borbo in vojaške invalide Franc Goteša, jaz pa sem svojo odsotnost opravičil. V soboto in nedeljo sem bil resnično prezaoplen s pripravami na ponedeljkovo srečanje s predsednikom zveznega izvršnega sveta Antejem Markovićem in pripravami na dvodnevno zasedanje slovenske skupščine,« je rečeno v odgovoru predsednika izvršnega sveta Slovenije Lojzeta Peterleta predsedniku Socialistične stranke Slovenije Viktorju Žaklju.

Evropa narodov prej kot Evropa regij

BLLED — V tem gorenjskem turističnem kraju se je začela generalna konferenca mednarodne TV organizacije Cirmo Regional, na kateri sodelujejo regionalne televizije iz več kot dvajsetih držav vse Evrope. Otvoritvene slovesnosti sta se udeležila tudi predsednik republiškega izvršnega sveta Slovenije Lojze Peterle, ki je konferenco odprl in predsednik deželne odbora dežele Lombardije Giuseppe Giovenzana, ki bo še do jeseni predsedoval delovni skupnosti Alpe-Jadran. V svojem pozdravnem govoru je dr. Peterle poudaril pripadnost regionalizmu, saj ne gre, kot je dejal, samo za novo strukturo v Evropi, ampak tudi za novo gibanje, ki namenja pozornost »majhnemu«. Nova Evropa postaja pester mozaik, Slovenija pa želi s svojo ustvarjalno navzočnostjo ta mozaik le še obogatiti. Dr. Peterle je dejal, da daje Slovenija prednost Evropi narodov pred Evropo regij, kajti narodi so bolj trdna tvorba kot regije, čeprav Slovenija upošteva tudi regionalizem. Predsednik deželne odbora dežele Lombardije Giuseppe Giovenzana je spregovoril predvsem o regionalnih razsežnostih v Evropi, ki postajajo vse pomembnejše za njeno integracijo. Po njegovem je vsak nacionalizem anahronizem, regionalizem pa nova kakovost in vsebinska prvina za združeno Evropo.

● V Beogradu množični miting srbske opozicije

NADALJEVANJE S 1. STRANI

veliko, da so se jim nenehno pridruževali novi, da so bila odprta vsa okna in da je spreved spremljal gost špalir navdušene množice.

Lahko bi rekli tudi naslednje: združena opozicija ne razpolaga z nobenim sredstvom množičnega obveščanja, organizacija in napoved shoda je šla samo od ust do ust. TV, radio in srbski tisk pa so včeraj mitingarje napadli kot izdajalce srbskega naroda, ker organizirajo »miting razdora«, sklican zato, da podpre albanske separatiste. Skratka - to naj bi bil miting veleizdajalcev.

Vse to ni nič pomagalo in veliki shod je bil. Po koncu uradnega dela se je razcepil na tri dele: večina je odšla pred poslopje srbske skupščine, kjer so

voditelji hoteli izročiti predsedniku Sokoloviću kratko resolucijo s tremi znanimi zahtevami: razpisom svobodnih volitev, ustanovitvi okrogle mize in sprejemom ustreznih zakonov. Sokolovića ni bilo, resolucijo je sprejela neka uradnica, ki ima na skrbi arhiv, Sokolović pa je vzvišeno sporočil, da bo opozicijo sprejel dan kasneje.

Pripadniki umerjene, demokratične stranke so nato posedli pred skupščino, spremljala in nadzorovala jih je velika skupina oboroženih miličnikov, ki so bili v očitni zadregi. Opravičevali so se in videti je bilo, da niso imeli pravih navodil.

Na Trgu Republike je poskušal prirediti svoj miting skrajni desničar Šešelj. Nekaj je kričal, pravega govora pa ni mogel imeti, saj je prišlo do prerivanja,

ki ga je preprečila zaščita organizirane združene opozicije. Le malo je manjkalo, da se ni vse skupje končalo z vsesplošnim pretepom.

Začel se je miting, ki se bo na osrednjem beograjskem trgu nadaljeval vsako sredo, dokler ne bo demokratičnih volitev. Tako so vsaj napovedali organizatorji. To je pričetek in zadeve se bodo neizogibno zaostrovale.

Danes se bo na zaprtem zasedanju šestel CK srbske partije. Govorili bodo o datumu sklicanja kongresa »enotnosti«, ko se bodo združili s srbsko SZDL. Toda dobri poznavalci trdijo, da bodo na dnevnem redu spet čiste, nove kadrovske spremembe in predvsem razprava, kaj pomeni in kakšne bodo posledice včerajšnjega mitinga.

Več kot 40 odstotkov Alžircev bojkotiralo nedeljske upravne volitve Na prvih svobodnih volitvah v Alžiriji zmagoslavje islamskih integralistov

ALŽIR — Na prvih svobodnih volitvah v 28-letni zgodovini neodvisne Alžirije so v nedeljo zmagali pripadniki muslimanske integralistične Islamske fronte rešitve in tako premagali doslej edino stranko na oblasti Fronto nacionalne osvoboditve FNL. Vodja Islamske fronte šejk Abassi el Madani je zato včeraj že pozval predsednika Alžirije Sadija Bendžedida, naj razpusti narodno skupščino, v kateri je 295 poslancev, ki so vsi člani FNL.

Nedeljske upravne volitve pa za FNL predstavljajo dvojni poraz. Poleg premočne zmage muslimanskih integralistov, je prišlo tudi do množičnega bojkota volitev. Volilci so očitno soglašali s pozivom gibanja za demokracijo nekdanjega predsednika Ben Bele in fronte socialističnih sil. Udeležba na volitvah je bila tako le 60-odstotna, kar je daleč najmanj doslej.

Splošno mnenje je, da je prav ta bojkot volilcev omogočil zmago islamskih integralistov. Vzroke za tako obnašanje volilcev politični opazovalci vidijo v dejstvu, da so v pomanjkanju alternative za integraliste ali nacionaliste volilci raje izbrali bojkot. Glede nedeljskih volitev je treba tudi povedati, da so iz vrst poražencev prišle pritožbe o domnevnem kršenju volilnega zakona, kar pa je glasnik vlade odločno demantiral.

Na sliki AP: voditelj islamskih integralistov šejk el Madani po objavi volilnih izidov.

Izrael pripravil načrt za umor voditelja PLO

NIKOZIJA — Dnevnik Al Itihad iz Arabskih emiratov je včeraj objavil vest, da naj bi izraelska tajna služba pripravljala načrt za uboj Jaserja Arafata in še devetih drugih voditeljev PLO. Z morilskim načrtom naj bi bilo seznanjeno tudi vodstvo PLO in po pisanju Al Itihada je Arafat zato tudi odpovedal sodelovanje na afriškem vrhu 10. julija v Adis Abebi.

Poluradni časopis iz Arabskih emiratov sicer izrecno ne trdi, da naj bi do atentata prišlo v etiopski prestolnici, vendar pa sklicujoč se na dobro obveščene palestinske kroge še poroča, da naj bi Arafat tudi od palestinskega zunanjega ministra Faruka Kadumija zahteval, da ne sodeluje na afriškem vrhu. Ob voditelju PLO in zunanjem ministru naj bi bila na črnem seznamu izraelske tajne službe še številka dva PLO Salah Kalaf in predstavnik PLO v Tunisu Hakam Balawi. Tej četverici je treba dodati še šest palestinskih voditeljev, katerih imena pa dnevnik iz Abu Dabija ne navaja.

Na nedavnem arabskem vrhu v Bagdadu so večkrat omenjali »prodor« izraelske tajne službe v Afriko, govorili pa so tudi o umoru Abu Džihada, ki naj bi ga predlanskim ubili pripadniki izraelskega Moskada.

25 milijard mark odhaja v NDR

BERLIN — Zahodnonemška državna banka je že pripravila 25 milijard mark, ki jih bodo v največji tajnosti poslali v Vzhodno Nemčijo, kjer se bo 2. julija začela operacija menjave vzhodnonemških mark v zahodnonemške. Prvi teden bo mogoče z vzhodnonemških tekočih računov dvigniti samo do 2000 mark, da bi preprečili hude posledice za bančni sistem. Menjava bo v razmerju 1:1 do gotove meje, ki znaša 2000 mark za otroke do 14. leta, 4000 mark za osebe med 15. in 59. letom ter 6000 mark za ljudi, starejše od 60 let. Sicer pa bodo menjali 2 vzhodni marki za eno zahodno.

Našli so jih v barki, ki je Vietnamcem služila za beg

Posmrtni ostanki marincev kot jamstvo za vstop v ZDA

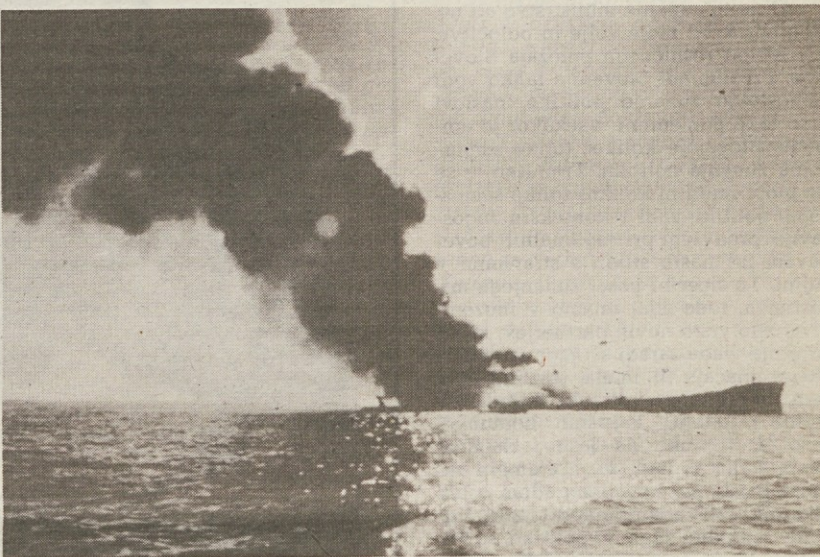
KUALA LAMPUR — Vietnamski begunci so res pripravljeni na vse, samo da bi čimprej prispeli v obljubljeno deželo. Tako si je devet Vietnamcev, starih od 18 do 56 let omislilo svojevrstno »vabo«, s katero so nameravali, če že ne ravno izsiljevati, pa vsaj prepričati ameriške oblasti, da jim dajo vstopni vizum in morda še kak dolar za nameček.

Skupina je s srednje veliko barko odplula iz Vietnamu, vendar je morala predčasno prekiniti beg. Plovilo je namreč zalila voda, zato so se Vietnamci ustavili na neki plaži v Maleziji. Tu jih je našla policija, ki je z začudenjem ugotovila, da imajo begunci v barki tudi sedem žar s posmrtnimi ostanki ameriških vojakov, ki so padli

v Vietnamu. Poleg tega pa so begunci hranili tudi kovinske razpoznavne ploščice s podatki vojakov, ki so jih ameriške vojaške oblasti prištevale med pogrešane. Da bi se izognili morebitnim napadom ameriške obalne policije, seveda če bi sploh kdaj pripluli do ameriške obale, pa so na bok ladje razobesili opozorilne napise, da imajo na krovu ostanke ameriških marincev.

Malezijska obalna straža je nadebudne Vietnamce poslala v begunsko taborišče v Kuala Lumpur, kjer živi več kot 13 tisoč prebežnikov, nenevadni tovor pa je izročila ameriškemu veleposlaništvu, ki je uvedlo preiskavo. Za prepoznavne ploščice pa se je že izkazalo, da niso ponarejene.

Tanker ni več nevaren

GALVESTON (ZDA) — Požar, ki je izbruhnil na norveški petrolejski velikan Mega Borg, se postopoma umirja. Požar je izbruhnil prejšnji četrtek in vse je kazalo, da bo v Mehiškem zalivu, kjer se je pripetila nesreča, ponovno prišlo do ekološke katastrofe. Pravočasen poseg reševalnih ekip in gasilcev, pa je katastrofo preprečil. V nesrečo je bil vpleten tudi manjši italijanski tanker Premuda, ki je last istoimenske tržaške broderske družbe.

Šef ameriške obalne straže, Thomas Greene, je včeraj sporočil, da je požar pod nadzorstvom in da zadnjih dvajst ur niso izbruhnil novi zublji, čeprav je tanker ovit v gost, črn dim. Gasilske ekipe so tako lahko stopile na krov ladje, kjer bodo pogasile številna manjša žarišča, ki pa po mnenju Greena niso nevarna.

Čeprav je od izbruha požara minilo skoraj teden dni, ni še znano, ali je nesreča dejansko terjala življenje dveh norveških mornarjev, kot so agencijske vesti poročale prejšnji teden.

Na sliki (telefon AP): z norveškega tankerja Mega Borg se še vedno dviga preteč dim.

Gala slavlje za okrogle jubileje Agnellijevih

BENETKE — Kar pet članov dinastije Agnelli praznuje letos okrogle jubileje, čemur so s skupnim gala slavljem nazdravili v Villi Marocco v Mogliano Veneto. »Šteber« Agnellijevih, grofica Clara Agnelli Nuvoletti, praznuje 70 let, njena dva sinova iz prvega zakona s princem Fürstemburg, Ira in Sebastian, sta stara 50 oziroma 40 let, vnuka Aleksander in Egon pa jih štejeta trideset oziroma dvajset.

Slavlja se je udeležilo tristo izbrancev od vsepovsod, med njimi so bile kronane glave, ugledni podjetniki in pravniki, menežerji in intelektuali. Skratka, omizje za vse okuse, tudi kar se tiče bogatega jedilnika. Slavljenici in povabljeni so si med drugim lahko privoščili beluše na nebeški način, vse mogoče mesne jedi, ribe in školjke, kuhane in surove, sladice na pretek. Za ribe in morske sadeže, po katerih so gostje najraje segli, so kuharji zagotovili, da so na mize prinesli vse, kar je »še živega in migetajočega prispelo iz morja v Mogliano Veneto«. Po pojedini so gostje lahko požgali odvečne kalorije z najrazličnejšimi gospodskimi sporti, vse pa je potekalo pod strogim nadzorstvom cele armade stražarjev. Vestno so odgajali radovedneže, ki jih je pred vilo prignala izbrana glasba in »paparazze«, ki se jih je menda kar gnetlo.

Kam z neljubimi ostanki preteklosti ki bremenijo spomin in proračun države

LJUBLJANA — Množica razkošnih in dragih protokolarnih objektov, ki je posejana po vsej Jugoslaviji, povzroča sive lase večini republik. Te so namreč ostale številnih rezidenc, ki gojtajo milijarde za vzdrževanje, tako imenovano odpiranje teh objektov za visoki turizem pa je v večini primerov le pobožna želja, ki z rentabilnostjo nima veliko skupnega. Vsekakor pa so prvi odločnejši korak pri tem storili v Sloveniji, kjer se servis za protokolarne storitve spreminja v živahno poslovno središče, ki poskuša pritegniti tudi tuji kapital, saj navsezadnje turisti tudi ne morejo nositi dolarjev samo zaradi spomina na najslavnejšega stanovanca rezidenc - pokojnega predsednika Tita.

Pred kratkim se je v Sloveniji mudila skupina ameriških poslovnežev, ki je v Brdo pri Kranju in nekatere druge objekte pripravljena vložiti 100 milijonov dolarjev. Če bo dala svoje soglasje tudi slovenska vlada, bodo 1. julija eno najlepših Titovih rezidenc že začeli prenavljati ter graditi

dopolnilne objekte. Zgradili naj bi hotel izven kategorije s 350 ležišči, dve igrišči za golf, teniška igrišča (pet peščenih in pet travnatih), poleg tega pa celo filmski center z dvema studiom in ogromno dvorano za gala predstave in kongrese. Ameriški biznismani (menda arabskega porekla) so bili izredno navdušeni nad naravo in izrekli kopico pohval dobremu okusu pokojnega jugoslovanskega predsednika: trdijo, da lahko Brdo postane pravi evropski Hollywood...

Pobuda je zanimiva tudi zato, ker bi na kompleksu, kjer so se nekoč sprehajali Titovi gostje, lahko našlo delo 450 ljudi (gre za nova delovna mesta), posegli pa bi tudi na druge objekte. Tako je dolarskim mogotcem zelo všeč ljubljanska vila Podrožnik, kjer bi uredili igralnico, obnovili bazen in restavracijo - igrišče za tenis pa že tako in tako imajo.

Na potezi je torej slovenska vlada.

Z. Š.

Pentagonala - nova in posebna podoba v evropskem združevanju

ljata »nevrtačična« dela naše celine, kakor je v sklepnem delu zasedanja rekel madžarski zunanji minister.

Skupina je resnično najbolj pristen izraz novjših sprememb v Evropi, zato jo napovedujejo tudi kot nosilko domiselnih predlogov in rešitev, ki bodo utegnile veljati še za druge evropske regije in podregije ter za Evropo sploh. Iz sklepnih dokumentov Pentagonale je zdaj razvidno, čemu so namenili največjo pozornost: razpravljalni so namreč o gospodarskih odnosih kot glavnini, zatem pa še o prometu, o telekomunikacijah, o kulturi, združeni s turizmom ter o človekovem okolju. O slednjem vprašanju so celo sprejeli posebno Spomenico.

Razposlani dokumenti razkrivajo tako rekoč strategijo skupine: vlagala bo namreč glavne napore v tesnejše gospodarsko sodelovanje v sami skupini in na vsej celine (meje gospodarskih grupacij naj bi pričele zmeraj bolj »bledeti«), ob tem pa se namerava usmeriti v tiste dejavnosti

(kultura in človekovo okolje), s katerimi bo moč najhitreje uveljaviti novo, »enotno« klimo v Evropi, kakor izhaja tudi iz formulacije sklepnega dokumenta na Dunaju. Z njim so seznanili tudi udeležence zdajšnje konference o varnosti in sodelovanju v Evropi, ki je v Københavnu.

Zanimivo je, kaj so na Dunaju ugotavljali zlasti o prometu, ki da se v razmeroma majhnem prostoru razvija skozi razne sisteme. Skupni imenovalec in opozorilo iz prometne problematike pa je kakorkoli že prevelik promet na cestah; tudi na Dunaju so priporočili otipljivo preusmeritev na železnice, zlasti pa uveljavljanje kontejnerskega prometa na njej. Podobno o tem razmišljajo v številnih evropskih institucijah. Ni pa bil v javnosti dovolj poudarjen predlog, ki ga je dala Jugoslavija v zvezi s severno-jadranskimi lukami. Priporočila je namreč, naj bi v tem »majhnem delu Sredozemskega morja« zedinili napore ne samo pri izmenjavi informacij,

marveč tudi za »stvarne dogovore pri obvladovanju prometnih tokov«.

Jugoslavijo velja omeniti tudi kot bodočo nosilko operacije za umestitev posebnega satelita za države Pentagonale. Pozornost pa zasluži prav tako dinamično sodelovanje Italije in njenega zunanjega ministra De Michelisa, ki je bil konec koncev med pobudniki Pentagonale v znamenju politike prodiranja v bližnje evropske sfere. Tokrat se je Italija zavzela zlasti »za odpiranje kulturnih vrat«, s čimer bo moč še bolj razmahniti zblizevanje. Italijanski predstavniki niso varčevali z idejami na področju turizma (skupaj s kulturo), predlagali pa so tudi pričetek interuniverzitetnega sodelovanja, pri čemer naj bi preučili tudi možnost uvažanja posebnih predmetov, »izhajajočih iz identitete posameznih dežel in skupnih interesov«.

Skratka, zasedanje je bilo pošteno delovno. Ekološki problemi so kajpak prednjačili kot odraz prizadevanj

vse Evrope, da bi le pričeli živeti v čisti in zdravi klimi. In tudi pri tem so bili predlogi premišljeni in dolgoročni: tako so se zavzeli »za kompleksno« zaščito voda, gozdov, zraka in zemlje; za pričetek izmenjave podatkov ter za pripravo dogovora o nadzorstvu nad jedrskimi napravami (mimogrede: na Dunaju je sedež Svetovne agencije za jedrsko silo), kakor tudi o skupnih ukrepih za preprečevanje sevanja in za neškodljivo odlaganje odpadkov. Ekološke potrebe pa naj bi zadovoljevali tudi z ustanavljanjem skupnih nacionalnih parkov, ki naj bi se raztezali na dve ali pa več držav.

Vsi ti dogovori izhajajo, kakor so pojasnili, iz naslednjih glavnih težajev Evrope in človeštva sploh: prizadevanja za najvišjo stopnjo demokracije in obrambo človekovih pravic, za zaščito okolja in pa za »socialno blagostanje«. Kakor vidimo je prisoten je tudi levičarski segment o socialnem napredku. Pentagonalo so pohvalili te dni tudi v Københavnu in jo ocenili kot »poseben profil evropskih regij«. Glavno spoznanje po zasedanju na Dunaju pa je predvsem, da so v Evropi vse bolj vztrajne ne le težnje za novo politično ozračje, marveč tudi za kar najbolj tesne in konkretne stike. Skupnih problemov je že tako na pretek.

MIRO KOCJAN

Predstavniki držav, ki so se pred dnevi udeležile tako imenovanega »pentagonalnega« sestanka na Dunaju (Avstrija, Češkoslovaška, Madžarska, Italija in Jugoslavija) so te dni sporočili, da se bodo kmalu, najpozneje pa že v letošnji jeseni, sešli strokovnjaki, ki bodo obravnavali posamezne sklope vprašanj, sprejetih na Dunaju kot temelj za sodelovanje med temi deželami. Te dni so prav tako objavili dokončne dokumente o zasedanju v glavnem mestu Avstrije.

Na pentagonalnem sestanku so se, kakor vemo, odločili za ustanovitev nove evropske podregije, ki naj bi v prihodnje prispevala »k procesu združevanja Evrope in h krepitvi skupne odgovornosti v tem procesu«. Trdijo, da je to sicer podregija, bila pa bi lahko tudi pravcata regija, kakor je na primer skupnost Alpe-Jadran. S to skupnostjo pa se v vsakem primeru razlikuje zavoljo določenih posebnosti in prednosti.

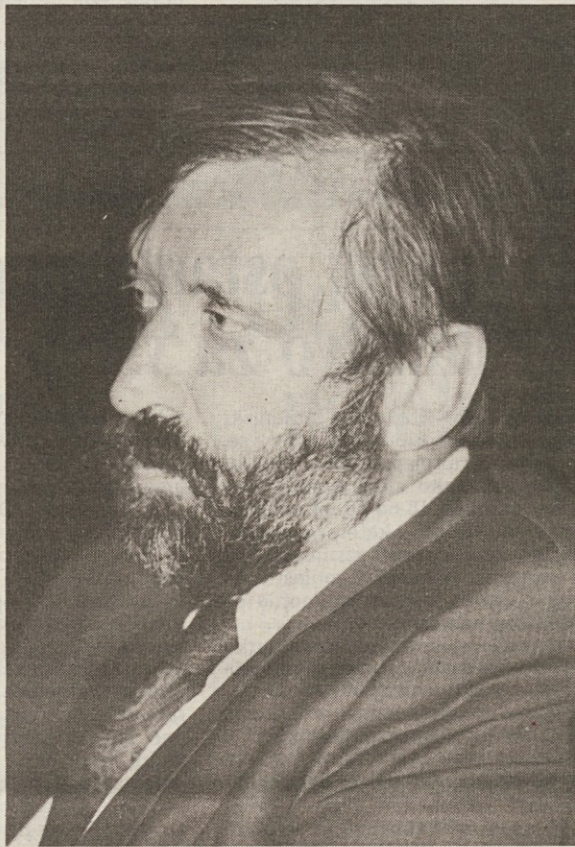
»Pentagonala« namreč zaobjema nove dežele v zmeraj bolj povezujoči se Evropi, njene članice spadajo k še vedno obstoječima blokoma (čeprav razpadata), pa tudi v skupino nevtrščenih in nevtralnih držav. To je skupina, ki najbolj neposredno združuje in bo v bodoče lahko intenzivno usklajevala poglede in probleme držav podonavskega in sredozemskega območja, ki tako ali drugače predstav-

Pogovor s slovenskim zunanjim ministrom dr. Dimitrijem Ruplom

Ambicija Slovenije je dokaj samostojna zunanja politika

Dr. Dimitrij Rupel, kot ga je v svoj objektiv ujel fotoreporter Davorin Križmančič ob priliki dveh njegovih obiskov v Trstu

Bogo Samsa

Republika Slovenija si že dalj časa prizadeva, da bi odnose med republikami in odnose s federacijo postavili na nove temelje. To je bila ena od programskih točk, ki so jo med volilno kampanjo zagovarjale vse stranke, to je bila ena od pomembnih programskih točk koalicije Demos. Kako gleda sedanja vlada na ta vprašanja in kako si zamišlja odnose s sosedi? Kaj pomenijo predstavnštva, ki jih Slovenija namerava odpreti na tujem? O vsem tem je bil govor s predsednikom komiteja za mednarodno sodelovanje dr. Dimitrijem Ruplom.

Ali ni samostojnost Slovenije poudarjena že s tem, da neuradno govorimo o ministru za zunanje zadeve in dajemo tej funkciji posebno vsebino?

»Uradno se še vedno imenujem predsednik komiteja za mednarodno sodelovanje.«

Uradno že, ampak v slovenski javnosti vsi govorijo o ministru.

»Ali je to zunanje ministrstvo ali ne, ni odvisno od moje volje in odločitve, ampak od resničnega položaja Slovenije. Pri tem, ali Slovenija lahko vodi samostojno zunanjo politiko, naslovi niso tako pomembni. Vsekakor je ambicija Slovenije kolikor toliko samostojna zunanja politika. Trenutno je še ne more imeti in kolikor toliko samostojno politiko vodi v kontekstu Jugoslavije, predvsem pri regionalnih povezavah, pri naših stikih s strankami v tujini. To sicer ni posel zunanjega ministrstva, toda zdaj imamo v inozemstvu celo vrsto novih partnerjev, ki jih prejšnja vlada zaradi svojega strankarskega značaja ni imela. Razlika je v tem, da gre zdaj za stranke, ki imajo v tujini prijatelje, kakršnih komunisti niso imeli, tako da lažje razlagamo svoja stališča. Tudi to je element samostojnosti, saj se z Beogradom o teh stvarih pogovarjamo neusklajeno. Kar zadeva uradno zunanjo politiko, so nekatere stvari že deloma utečene in bi jih radi samo spravili na višjo raven. Mislim na regionalne institucije, v katerih smo pridruženi člani, od skupščine evropskih regij do delovne skupnosti za sodelovanje obmejnih dežel Evrope, do skupnosti Alpe-Jadran itn., kjer smo aktivni in kjer svoje interese uresničujemo samostojno. Poskušali bomo uveljaviti svojo voljo tudi v jugoslovanski zunanji politiki, in sicer tako, da bomo zahtevali tolikšen delež jugoslovanske zunanje politike, kot gre Sloveniji glede na njen vložek. Mislim predvsem na deleže pri gospodarskih aranžmajih, kadrovske politiki, imenovanju konzulov, ambasadorjev itn. Pri tem želimo uveljaviti svojo politiko morda odločneje kot prej. Ta vlada se razlikuje od prejšnje po tem, da ima drugačne poglede na rešitve, ki so bile doslej v veljavi, tudi, kar se tiče imenovanja generalnih konzulov. Zveznemu sekretariatu bomo poskušali predlagati novo, izvirno rešitev za Celovec, medtem ko bomo glede konzula v Trstu verjetno ohranili prejšnji predlog za Šušmelja. Pri tem bodo predstavniki Slovenije bodisi v Beogradu, bodisi v svetu zastopali interese slovenske vlade oziroma nove politike, kakršno sprejema nova slovenska skupščina, in kjer bomo ugotovili lojalnost do te politike in slovenskih nacionalnih interesov, ne bo sporov. Samostojne zunanje politike zaenkrat ne moremo voditi, ker imamo zvezane roke z jugoslovansko zunanjo politiko, ne samo ideološko (neuvrščenost), ampak povsem materialno. V tujini si delimo mesta z drugimi republikami, med 6 ali 8 imamo samo en glas. Pri tem smo precej omejeni. Upam, da se bo to nekoliko spremenilo z novo hrvaško vlado, s katero bomo nastopali skupaj, dokler bo obstajala Jugoslavija v sedanji obliki. V program našega ministrstva sem zapisal, da bomo v prihodnosti odpirali slovenska predstavnštva v tujini. Če bomo konfederacija ali če se kaj podre, bomo potrebovali predstavnštva slovenske države in gospodarstva v tujini. Zdaj odpiramo promocijski center v Bruslju, odprli ga bomo prihodnji mesec skupaj z Ljubljansko banko. Smo v platoničnih pogovorih o predstavnštvu v Münchnu, ki naj bi ga imeli zaradi teženj slovenske politike. Države, ki Slovenijo predvsem zanimajo, so Italija, Avstrija, Nemčija, Češkoslovaška, Madžarska pa velesili Amerika in SZ, velika evropska središča, kot so London, Pariz itd., da ne govorim o tistih, ki imajo podobne težave kot pri nas, npr. v Kataloniji. Tudi če bi bila Slovenija povsem samostojna, kar se bo zgodilo šele čez nekaj časa, ne bi mogli postaviti svojih ljudi ali odpreti predstavništva v 84 državah, kolikor jih ima Jugoslavija danes. Koncentrirali se

bomo na tiste, ki so za nas življenjskega pomena, v državah, kjer ne bomo imeli svojih predstavništva, pa bomo sodelovali z drugimi jugoslovanskimi republikami. Lahko si predstavljam, da bomo odpirali skupna predstavništva s Hrvati in tudi s Srbi tam, kjer ne bo take nuje, da bi posebej ščitili in promovirali slovenske interese.«

Italijanski tisk se po eni strani zavzema za Jugoslavijo kot celoto, na drugi pa začenja počasi razumevati slovenske težnje po večji samostojnosti. Na splošno opazam močno podporo Sloveniji, kadar gre za demokratske procese, ki jim vsi priznavajo, da so v Sloveniji na najvišji stopnji. Ali si je mogoče prizadevati za konfederacijo, ali se bo končalo s poudarjeno samostojnostjo?

»Volilcem smo obljubili suverenost, ki bo utemeljena v novi ali, če hočete, v prvi slovenski ustavi. Obljube ne nameravamo prelomiti. Ta ekipa je zelo racionalna, pripravljena tudi na kompromise, da bi stvari teklo s čim manj pretresov. Priprave ustave so že kar daleč, v kratkem bo predsedstvo dalo na mizo osnutek, nakar bo to delo prevzela nova ustavna komisija v skupščini. Kar se torej ustave tiče, so priprave opravljene, pri njenem pisanju so zelo angažirani eminentni slovenski pravniki; en osnutek je bil že davno objavljen v Demokraciji. Glede tega obstaja skoraj vsesplošen slovenski konsenz. S sprejetjem nove ustave bo prišlo pro forma do slovenske suverenosti in do pogojev za novo pogodbo med jugoslovanskimi narodi. Če govorimo o konfederaciji, moramo govoriti o konfederalni pogodbi. Priprave za ta pogajanja bodo stekle kmalu. Hrvaškemu vodstvu bomo predlagali, naj nas podpre. Medtem potekajo tudi na Hrvaškem priprave na novo ustavo in nenadoma bomo v poziciji, ko se bomo morali tega procesa zares udeležiti. Stvari bodo najbrž teklo po več tiri. Sem sodi sestajanje šefov jugoslovanskih republik ali predstavništva in do tega bo prišlo kmalu. Na teh sestankih bodo to zelo važne teme dnevnega reda - nova konfederalna pogodba, kako priti do nove formule. Drugi tir pa so teoretska razmišljanja in politični koncepti, ki jih prinašajo stranke. Ne smemo zanemariti dejstva, da smo v večstrankarskem sistemu, kjer imajo stranke svoje vizije. Opozarjam na kongres stranke, ki ji pripadam. Tudi te stvari bo treba uskladiti, kar se mene tiče v Demosu in potem v skupščini. Gre za pragmatične zadeve, konkretne politične pogovore, drugo pa so teoretične zadeve, daljnoročni premisleki. Ti tiri se bodo približali

pri ustavi. Imamo zelo jasne cilje, nimamo pa še natančno domišljenih aparatov za njihovo doseg. Zdaj bo treba ugotoviti, kako te aparate ustvariti. Skupaj z gospodarstveniki moramo oceniti, kaj je mogoče v konfederaciji uresničevati v skupno korist in čemu je treba napraviti konec. Nekateri sunki in pravo smer so bili narejeni že na prejšnji seji vlade, zaustavitev plačevanja za nerazvite in ponoven premislek o prispevku za Črno goro, negativno stališče do davka za JLA. To so drobci iz mozaika. Stari mozaik razbijamo in ven padajo kamenčki, novega pa še nismo povsem sestavili. Skrajni čas je, da začnemo sistematično graditi novo podobo.«

Zunanje ministrstvo je imelo doslej velike pristojnosti za manjšinsko vprašanje. Kako je zdaj s tem? Kako je z manjšino in ustavo?

»Kar se tiče sodelovanja strokovnjakov iz sosednih držav in Slovencev za mejo, ni nobenih ovir. Tamkajšnji Slovenci bodo vključeni - deloma so že - v naše delo, navzoči bodo pri parlamentarnem delu. Treba je najti le še ustrezne formalne oblike. To sodelovanje že teče. Kar pa zadeva naš odnos do Slovencev za mejo nasproh, je velik poudarek dan že s tem, da je v vladi posebno mesto namenjeno za Slovence zunaj in manjšine pri nas. Tu so težave. Doslej je bila pomoč uradne Slovenije primorskim Slovincem neenakopravno razdeljena. To podporo slovenskim ustanovam bo treba malo spremeniti, z vaše strani pa bi želeli v najhitrejšem času dobiti predlog, kako naj bi bila sestavljena reprezentanca Slovencev čez mejo. Nismo več stranka, ampak država in na oni strani potrebujemo ustrezno reprezentanco. Ne moremo se več pogovarjati s strankami, niti s SKGZ niti s Slovensko skupnostjo posamič, ampak z legitimnim predstavnštvom tistega dela slovenskega naroda, ki živi za mejo. Spodbujamo naše prijatelje čez mejo, da čimprej konstituira tak organ ali delegacijo, ki bi bila partner slovenski vladi. Isti problem se bo pojavil, ko bo šlo za reprezentanco v vladnih odborih ali komisijah. Doslej je bila SKGZ privilegirana. To vam je v Trstu tudi jasno.

Italijanska in madžarska manjšina sta opozorili na veliko težav, češ da jima nismo posvečali pozornosti. Tudi oni bodo morali sodelovati v teh zapletenih odnosih, bodisi pri ustavi, bodisi ko gre za delovanje zunanje politike. V našem parlamentarnem sistemu so sicer formalno že vključeni s 6 poslanci, toda to bo potrebno še operacionalizirati.«

Obstaja bojazen, da bi nekatere ustanove oslabele, da bi v prihodnje zašle v težave. Obstaja pa tudi bojazen, da bi v novem razmerju z večinskimi italijanskimi strankami pozbili na manjšinski element.

»Čudim se tej bojazni. Če je tej vladi mogoče kaj pripisati, je to skrb za ohranitev slovenskega naroda, slovenskega življa in tudi tistega dela, ki živi po zgodovinskem naključju zunaj meja republike Slovenije. Na splošno se ne more nič spremeniti na slabše, kvečjemu na boljše, mislim pa, da bo treba v teh odnosih zagotoviti več pravičnosti. Predpostavljamo, da bo prišlo do sporazuma med skupinami Slovencev z različno ideološko usmeritvijo, do ugotavljanja in uveljavitve skupnega zamejskega interesa. Glede na to, da imamo boljše odnose z vladajočimi strankami v Italiji, je to samo prednost. Mislimo, da je mogoče za Slovence več narediti s pomočjo strank, ki so v vladi, kot pa tistih, ki so v opoziciji. Italijanska opozicija ima lahko fantastične ideje o zaščiti manjšine, nima pa moči, da bi jih spravila v življenje. Sodimo, da bomo v pogovorih z italijansko vlado, pravzaprav z vladnimi strankami, poslej prepričljivejši in da bo prišlo v predlogu zakona do nekaterih popravkov, ki bodo v korist slovenski manjšini, kot pravite pri vas - jaz vedno pravim v korist slovenskega naroda, ki po naključju živi za mejo. Če se obračamo na tiste, ki imajo moč v sosednih državah, upamo, da se obračamo na ljudi, ki lahko kaj dobrega in učinkovitega storijo za našo manjšino. V teh dneh sem imel pogovor s predstavnikom dežele Furlanije-Juljske krajine, ki je govoril o tem, da bo treba ost, ki jo je čutili v slovenski politiki v Italiji, malce otipiti. Mislim, je predvsem na komuniste med Slovenci. Povedal sem mu, da se je opozicijska miselnost, kamor spada tudi komunisti v Italiji, krepila zaradi tega, ker se je italijanska država do Slovencev grdo obnašala. Čim grše se obnaša uradna politika do Slovencev, tem več je opozicijske miselnosti in konfliktov. Če bo vlada pokazala razumevanje za težave manjšine, se bo s tem ta ost skrhala in bo tudi med Slovenci prijaznejše stališče. Hoteli so nam povedati, da imamo toliko radikalcev in da se ne smemo čuditi, če naletimo pri italijanski politiki na odpor. Odgovoril sem mu, da so te radikalce sami naredili s svojo politiko. Resnično mislim, da dobro kaže za Slovence čez mejo, ker se je tudi pri nas okrepila demokracija. Mislim tudi, da je postala Slovenija v obeh mednarodne javnosti uglednejša in da ni več

nevarnosti, da bi se Slovenci označevali kot agentje komunizma. Zdaj so se stvari dokončno spremenile in sodim, da bomo lahko v dialogu in mirnejših razmerah čez mejo lažje urejali težave.«

Ti si tudi šef ene izmed pomembnih slovenskih strank, ki ima 22. junija dvodnevni kongres. Kakšni so odnosi med strankami v Demosu?

»Govoril bom zelo odkrito, kot govorim na sejah, in sem že tudi pisal o tem. Slovenska demokratska zveza ima poseben položaj med slovenskimi strankami; ne zaradi tega, ker bi bila več vredna, ampak iz preprostega razloga, ker se je poleg kmečke stranke prva ustanovila in pomagala krčiti pot drugim. V predvolilni kampanji smo morda malce popuščali pod pritiskom skupne strategije Demosa, malo zanemarili samo stranko in več energije vlagali v Demos. To se je obrestovalo. Marsikdo je volil zanj in ne za stranke, torej za Demos kot opozicijo prejšnjemu režimu. Naš namen je v obdobju, ki je pred nami, kolikor je le mogoče okrepiti in izklesati zelo natančen profil stranke. Ker je bila naša stranka prva oz. druga, so ljudje na začetku prihajali vanjo z zelo različnih koncev, imeli smo zelo širok program. Dosegli smo cilj, zdaj pa je naša naloga profilirati stranko in določiti razmerje med nami in drugimi strankami ter do Demosa samega. Prej smo se bolj opredeljevali do sedanje opozicije, partije in SZDL, zdaj je naš namen opredeliti se do države in naše koalicije. Sem predsednik programske komisije, ki pripravlja dokumente za ta kongres. Prva faza dokumentov je za nami. SDZ skušamo predstaviti kot stranko postmoderne ureditve, ki po eni strani združuje slovensko tradicijo, kar zadeva občutljivost za nacionalno vprašanje, napredek in vizijo evropskega razvoja. Po eni strani ne moremo biti brezbrizni do nekaterih značilno slovenskih tradicij, ki so povezane s krščanstvom, judovsko, grško-rimsko tradicijo, s tradicijo protestantizma, humanizma, s čimer je utemeljena vsa Evropa, vsa njena demokracija. Povedati moramo, da se tradiciji ne odre-kamo in da nismo zadržni predvojni liberalci. Po drugi strani se vedemo kot liberalna stranka, ampak v drugačem pomenu, kot je bilo doslej razumljeno, kot liberalno-demokratska stranka v zelo širokem smislu. V bistvu gre za idejo liberalne demokracije, kakor se je danes v svetu sploh uveljavila. Gre za spoznanje, da klasičnih načel liberalne demokracije, ki so dediščina evropske civilizacije, sploh ni mogoče z ničimer nadomestiti, in mi se imamo za dediče liberalne demokracije ali celo liberalno-konservativne demokracije v smislu spoštovanja človekovih, državljanških pravic, načel tekmovalnosti v politiki, gospodarstvu itd., skratka - klasični repertoar evropske liberalne tradicije. Pri tem vemo, kakšne polome je doživel liberalizem prav v tem stoletju. Mislimo, da pravica do nacionalnega izražanja in suverenosti spada med človeške pravice sploh. Iz tega izvajamo pravico do narodne osebe, narodne samostojnosti itn. in zaradi tega ne moremo biti brezbrizni do liberalizma, ki je zanikal nacionalnost, do anacionalnega liberalizma. Kljub temu da upoštevamo tako krščansko kot liberalno tradicijo in tudi socialne elemente, ki so za današnjo evropsko politiko nujno potrebni, nismo niti krščanska niti liberalna niti klerikalna stranka, nismo niti socialistična stranka, ampak stranka, ki upošteva vse zlahtne prvne evropskih tradicij, dodajamo pa še postmoderno paradigmo, obrnjenost v Evropo, razvoj, ki izhaja iz predpostavka, da proizvodnja v prihodnosti ne bo več samo industrijska, ampak predvsem intelektualna. Delež industrije v Evropi se danes suče okrog 20 odstotkov in še pada, bližamo se družbi intelektualnih storitev, družbi kulture, in to moramo upoštevati, če hočemo iti naprej. Povzeti moramo izkušnje iz starega socializma, liberalizma, ki nista bila brezbrizna do narave, izkoriščanja človeka, ki sta bila prepričana, da je mogoče potiskati meje rasti do neba. S tem povzemamo marsikaj, kar je danes v Demosu navzoče pod različnimi imenovalci. V tem smislu naravnost idealno sodimo vanj, ker podpiramo trdžovitost koalicije in zastopamo stališče, da se mora Demos še razširiti. Mislimo, da se bo v prihodnosti to zgodilo, da ne bo v krizi, ampak da bo dobil še več pristašev z liberalne strani kot nemara s strani starih socialistov. Računamo, da bomo dobili še več podpore. Identiteta naše stranke je v upoštevanju politične resničnosti v Sloveniji, tega, kar nas čaka ob integriranju v Evropo, in strategije Demosa oz. v povzemanju nekaterih zelo pomembnih skupnih imenovalcev naše večstrankarske koalicije.«

Z zadnje seje izvršnega odbora SKGZ Poziv k skupni akciji za izboljšanje osnutka

Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je na seji v Čedadu med drugim razpravljal o nedavno obnovljenem poteku parlamentarnega postopka za zaščitni zakon. Izraženo je bilo mnenje, da gre delo ožjega senatnega odbora za obravnavo osnutka vsekakor pospešiti, kajti časa za sprejem zakona v tej zakonodajni dobi je vse manj, ogrožati pa ga utegnejo tudi morebitni nepredvidljivi zastoji parlamentarnega dela ali politični nesporazumi v vladni večini, zaradi katerih bi se lahko mandat sedanjega parlamenta celo predčasno zaključil.

Za slovensko narodnostno skupnost bi bilo izredno slabo, če bi v tej fazi po tolikih zavlačevanjih ne prišlo do pomembnih premikov, ki bi omogočili odobritev primerne zakona.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je pred časom, podobno kot so to storile tudi druge komponente Slovencev, izrazila negativno mnenje o predlaganem osnutku ministra Macčanica, ki bi lahko postal sprejemljiv le pod pogojem, da se ustrezno dopolni in popravi. V ta namen so bili v zadnjem času izdelani mnogi amandmaji, ki članom senatnega ožjega odbora

nudijo konkretne možnosti za dogovor na višji ravni od doslej predlagane.

Sklicujoč se na nedavni dogovor različnih komponent Slovencev o potrebi po skupnem nastopu za izboljšanje vladnega osnutka, je bila na izvršnem odboru poudarjena nujnost, da do takšnega nastopa dejansko tudi pride. SKGZ je vsekakor mnenja, da je ob posamičnem prizadevanju različnih političnih sil, ki vključujejo Slovence, bistvene važnosti upoštevati predvsem interes celotne skupnosti, ki mora biti sposobna najti skupni imenovalec, kar lahko edino jamči boju za zaščito večje učinkovitosti. V tem smislu SKGZ poziva vse komponente Slovencev k nujnemu sodelovanju.

Na izvršnem odboru je bil govor tudi o pripravi na programsko konferenco, ki bo 14. julija in na kateri bo SKGZ med drugim obravnavala tudi osnutek novega volilnega sistema. V nadaljevanju seje so člani izvršnega odbora razpravljali o stikih in obiskih, v okviru katerih sta bila ugodno ocenjena razgovor zamejskih predstavnikov s predsednikom slovenske vlade Peterletem in obisk delegacije SKGZ pri ministru Janezu Dularju, ki v slovenski vladi odgovarja za Slovence po svetu.

Dežela snuje ustanovo za migracije

Deželni svetovalski komisiji za zadeve predsedstva in za izseljenstvo, ki jima predsedujeta demokristjana Diego Carpenedo in Oscarre Lepre, sta včeraj začeli posvetovanja z zainteresiranimi družbenimi silami in organizacijami o ustanovitvi posebne deželne ustanove za migracijska vprašanja, kakor jo predvideva pred nedavnim vložen zakonski osnutek deželnega odbora. Kot je znano, naj bi se ta ustanova ukvarjala tako s problemi izseljencev iz Furlanije-Juljske krajine kot s problemi tistih, ki so se v našo deželo priselili oziroma se priseljujejo.

Vsi zaslišani so se strinjali z zakonsko pobudo deželnega odbora, kakor tudi z ugotovitvijo, da so glavni problemi priseljencev stanovanje, zaposlitev in zdravstvena oskrba. Dokaj različna mnenja pa so prišla do izraza glede zastopanosti v snujoči se ustanovi in glede finančnih zadev.

Pred komisarji so se včeraj zvrstili predstavniki raznih cerkvenih in drugih katoliških organizacij, sindikatov in združenj izseljencev, med temi tudi Clavara in Ruttar v imenu Zveze slovenskih izseljencev. Danes pa bodo komisarji zaslišali predstavnike priseljenjskih skupnosti in njih organizacij oziroma združenj.

Bo odslej Državna hranilnica in posojilnica res bolj skopa?

Državna hranilnica in posojilnica je pred kratkim odobrila 53 milijard lir posojil raznim krajevnim upravam iz Furlanije-Juljske krajine. Upravni svet tega državnega denarnega zavoda je namreč na svoji zadnji seji sklenil financirati številna javna dela, ki jih nameravajo izvesti razne občinske in pokrajinske uprave v naši deželi. Tako bo npr. tržaška občina lahko najela skoraj 28 milijard lir posojil za športne in kulturne objekte ter opremo, goriška pokrajina 1,5 milijarde za javne zgradbe in 2,8 milijarde za ceste, tržaška občina skoraj 1,5 milijarde za kanalizacijo, videmska pokrajina pa 3,3 milijarde lir za ceste.

Zadevne sklepe upravnega sveta Državne hranilnice in posojilnice je pozitivno ocenil deželni odbornik za krajevne uprave Dario Barnaba, ki je poudarjal, da odobritev posojil pomenljivo sovpadajo z odobritvijo zakona o reformi krajevnih avtonomij, ki bo znatno spremenil delovanje občinskih in pokrajinskih uprav. Po drugi strani pa je Barnaba opozoril na hude čase, ki se zdaj obetajo krajevnim upravam. Ministrski svet je namreč pred nedavnim odobril zakonski osnutek, na osnovi katerega bi Državna hranilnica in posojilnica morala ustaviti izdajanje nadaljnjih posojil v teku tega leta, zelo skopo pa bi jih morala odmerjati tudi v letu 1991. Barnaba je predlagal, naj bi deželni upravitelji nastopili proti takšnim drastičnim omejitvam.

Milijarda lir za izpopolnitev psihiatrične službe v deželi

Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je dodelil milijardo lir prispevkov za okrepitev javne psihiatrične službe v Furlaniji-Juljski krajini. Prispevke bo v ta namen prejel sedem krajevnih zdravstvenih enot, in sicer tržaška (številka 1), goriška (2), karnijska (3), huminska (4), spodnjefurlanska (8), sanvitska (9) in pordenonska (11). Deželna sredstva bodo navedene krajevne zdravstvene enote uporabljale za gradnjo ali odkup novih zgradb, v katerih bodo uredili centre za umsko zdravje in higieno ter za rehabilitacijo, pa tudi za njihovo primerno opremo. Tako bo tržaška krajevna zdravstvena enota odkupila stavbo pri Sv. Vidu v Trstu, goriška pa v Moši. Poleg tega bodo z navedenimi sredstvi uredili oziroma opremili psihiatrične centre oziroma službe pri Tolmeču, Huminu, Latisani, San Vitu in v Pordenonu.

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Etnično-upravni mozaik evropskega dela SZ

Sovjetska zveza je, kot znano, federacija petnajstih republik, med katerimi je daleč najmočnejša osrednja Ruska sovjetska federativna socialistična republika, ki se rasteza od Črnege morja do Pacifika in meri 17 milijonov kv. kilometrov, na njej pa živi 145 milijonov prebivalcev. Celotna SZ meri 22 milijonov kv. kilometrov (približno za 1.000 Slovenij), od katerih jih je 5,5 v evropskem delu, 16,8 pa v azijskem. Vsega prebivalstva je 280 milijonov, 200 v Evropi in 80 v Aziji. Med temi je, po uradnih podatkih, malo manj kot polovica Rusov: 138 milijonov, nekaj nad 95 milijonov v Evropi in nekaj nad 42 milijonov v Aziji.

Kot je razvidno iz gornjih podatkov, je ruski narod v evropskem delu države daleč najmočnejši, a nima absolutne premoči. Ostalih sto in več milijonov prebivalcev je razdrobljenih na več kot 60 narodov in narodnosti, ki so po številčni moči izredno raznoliki: od Ukrajincev z 42 milijoni do majhne narodnosti Agul v kavkaškem Dagestanu, ki šteje manj kot 10.000 pripadnikov.

Etnično podobo evropskega dela SZ si lahko poenostavimo tako, da na zemljevidu potegnemo tri navpične pasove. Prvega, tik ob meji z ostalimi evropskimi državami, kjer živi 24 narodnosti; drugega preko osrednje ruske nižine do Uralov, kjer živi drugih 10 narodnosti; tretji sklop pa tvori Kavkaz, na katerem živi najmanj 30 različnih narodov in narodnosti.

Glede na upravni položaj lahko teh 64 narodnosti razdelimo še po drugačni logiki v tri različne skupine. Med njimi lahko ločimo 10 narodov z lastno državno avtonomijo znotraj SZ, 14 manjšin drugih narodov, ki imajo svojo državo onkraj sovjetskih meja, ter 40 manjših avtohtonih narodov, ki znotraj SZ uživajo večjo ali manjšo avtonomijo, na ravni "avtonomne republike" ali "avtonomne pokrajine" ali končno še "avtonomnega okraja".

Narodi z lastno republiko so naslednji (navedene številke pomenijo milijone in veljajo le za evropski del SZ): Rusi 95, Ukrajinci 42,3, Belorusi 9,4, Estonci 1,0, Litvanci 2,9, Latvijci 1,4, Moldavci 3,0, Armenci 4,2, Gruzijci 3,6 ter Azerbajdžanci 5,5. Zadnji trije žive na Kavkazu, ostali pa v "prvem pasu", ob zahodni meji SZ.

V istem prvem pasu živi tudi omenjenih 14 manjšin, za katere navajamo podatke o številčnosti v tisočih: Finci 85, Poljaki 1.151, Sami (Laponci) 2, Kareljci 146, Madžari 166, Romuni 119, Bolgari 351, Grki 337, Gagauzi 175, Romi 175. Za Čehe, Slovake in Albance ni znano točno število in ravno tako ne za Žide v evropskem delu SZ,

medtem ko je v tem delu kakih 790.000 Nemcev.

V drugem pasu žive narodne skupnosti predvsem v avtonomnih upravnih enotah. Na skrajnem severu v dveh avtonomnih okrajih žive severna ljudstva Nenec (15.000 pripadnikov) ter Komi in Komi-Permjak (skupno 475.000 pripadnikov). Jugovzhodno od Moskve ima svoje avtonomne republike šest močnih skupin: Mordvini (1.192.000), Čuvaši (1.751.000), Mari (600.000), Udmurti (704.000), Baškiri (1.375.000) in Tatari, ki skupaj z večjim delom pripadnikov tega naroda, razpršenim tudi izven te upravne enote, štejejo 6,5 milijona.

Tretja in zadnja velika skupina narodov in narodnosti evropskega dela SZ živi na Kavkazu, na tem velikem naravnem mostu med Evropo in Azijo, ki ga nekatere zemljepisne študije sploh ne prištejajo več k Evropi. Poleg treh narodov z lastno državo (Armenci, Gruzijci in Azerbajdžanci) in njihovih manjšin, razpršenih po drugih upravnih enotah, živita tu še močni manjšini drugih dveh narodov, ki imata v azijskem delu SZ svojo republiko: Kazaki in Torkmeni. Določeno vrsto avtonomije uživa še vrsta narodov, pa naj bo v lastnih avtonomnih republikah, pokrajinah ali okrajih: Abhazi (83.000), Kabardini in Balkari (280.000), Kalmuki (137.000), Čečeni (613.000) in Inguši (158.000), Severni in Južni Oseti (488.000), Karačaji (13.000) in Čerkesi (40.000). Nekaj posebnega je Dagestanska republika, ki povezuje 10 različnih narodov, ki štejejo vsi skupaj le nekaj več kot pol milijona prebivalcev. Ti "dagestanski" narodi so: Zahur (11.000), Lezgin (324.000), Agul (9.000), Tabasaran (55.000), Kumik (189.000), Dargin (231.000), Nagaj (52.000), Avar (396.000), Lak (86.000) in Rutul (12.000). Nekateri med temi narodi so bili med drugo svetovno vojno in po njej izpostavljeni preganjanjem. To so bili zlasti Karačaj-Čerkesi, Kalmiki, Kabardini, Balkari, Inguši, Čečeni ter Tatari.

Na koncu tega dolgega seznama je treba dodati še nekaj drugih narodnosti, ki so bolj ali manj razpršene med prejšnjimi, a brez posebnih upravnih avtonomij, vezanih na določeno ozemlje. To so: Adigej (100.000), Asirci (24.000), Abazain (25.000), Mešetški Turki (79.000), Tat (17.000), Kurdi (89.000) in še nekaj drugih, za katere je težje najti število pripadnikov: Karaimi, Udi, Ajar itd.

To je shematična, a še vedno zapletena slika narodnostne in upravne sestave evropskega dela Sovjetske zveze.

Pogovor z italijanskima učiteljicama Lidio Colarich in Isabello Flego iz Kopra

»Učitelji narodnostnih skupnosti imamo še dodatne odgovornosti«

Vsem, ki smo kakorkoli povezani s šolo, so misli v teh dneh najpogostejše pri zaključku pouka. Po naporu tolikšnih obveznosti in odgovornosti se počitnice resnično pričujejo!

Konec šolskega leta pa je le eden, morda najmanj pomemben razlog za pogovor z dvema koprskima učiteljicama: z Lidio Colarich, ravnateljico osnovne šole z italijanskim učnim jezikom v Kopru, ki s koncem šolskega leta tudi odhaja v pokoj, ter z učiteljico Isabello Flego, tudi poslanko italijanske narodnostne skupnosti v novem slovenskem parlamentu. Obe sta za dolgoletno delo v šoli in narodnostnih vrstah sicer prejeli občinsko priznanje ob letošnjem koprskem prazniku.

Kaj bi sami predlagali, s kakšno dejavnostjo ali osebnostno potezo bi vaju lahko predstavili?

FLEGO: Sem učiteljica prvega razreda, v katerega pridejo otroci polni pričakovanj in želja, da bi se naučili brati, pisati in računati. Najraje bi se pogovarjala o njih in svojem delu v šoli, ki je sicer težko in naporno, sem pa pri njem z dušo in telesom...

COLARICH: Enako velja tudi zame! V šoli sem pravzaprav cele dneve in mi za konjičke ostaja le čas počitnic, ki tako kot pri drugih delavcih v naši skupnosti trajajo 30 dni. Zmanjkuje mi, denimo, časa za branje. Prepričana sem, da je tudi z drugimi učitelji tako!

Sta domačinki tu na slovenski Obali?

COLARICH: V Koper sem z Reke prišla leta 1959. Zaradi množičnega eksodusa je primanjkovalo učiteljev; izšel je tudi zakon, ki je vsem, ki niso bili italijanske narodnosti, prepovedoval delo v šolah z italijanskim učnim jezikom. Z grenkobo se spominjam, da sem ob prihodu v koprsko šolo nadomestila slovensko učiteljico, mojo sošolko in dobro kolegico. Bilo mi je zelo hudo, da se je moralo zgoditi kaj takšnega.

FLEGO: Moja zgodba je pravzaprav podobna. Zaposlila sem se, ker kot učenka prof. Bormeja v Rovinju nisem mogla dobiti štipendije za nadaljnje izobraževanje. No, prav z njegovo pomočjo sem potem na Reki doštudirala in prišla v Koper.

Po letih ne bom spraševala, vendar je sklepati, da sta se za učiteljski poklic odločili v časih, ko je ta še veljal za družbeno priznanega. Med učitelje so odšli tisti, rojeni za delo z mladimi. Kako je bilo z vama?

COLARICH: Izbrala sem si poklic, za katerega sem bila pripravljena, da ga bom opravljala z veseljem in ljubeznijo. Danes sem tu, z enakim prepričanjem...

Je tedanji odločitvi kaj prispevalo dejstvo, da sta italijanske narodnosti in da ta avtohtona skupnost za svoj obstoj potrebuje tudi šole v materinščini?

FLEGO: Prof. Antonio Borme nam je veliko dal na poti v življenje in nam tudi globoko utrdil zavest o narodnostni pripadnosti. Ko so me poklicali v šolo, sem čutila dolžnost, da je to italijanska šola.

Pedagoško delo terja nenehno ustvarjalnost, izpopolnjevanje znanja in izkušenj. Pripadnost narodni manjšini, ki je živ organizem in se nenehno spreminja, pa toliko bolj! Vaju je to vodilo, da sta že dolgo aktivni tudi izven šole?

FLEGO: Pedagoško delo se nikoli ne konča - učitelj mora nenehno izpopolnjevati svoje znanje in sposobnosti. Vsaka generacija otrok ima svoje posebnosti, večje zahteve. Svet okrog sebe sprejemajo s tisoč antenami: imajo televizijo, bogatejšo kulturno in družabno življenje, vedno nove igre in z njimi izkušnje. Šola je življenjskega pomena za narodnostno skupnost! Poleg nje pa potrebujemo še druge ustanove, ki šoli pomagajo. Učitelji moramo delovati tudi v njih in imamo pravzaprav dve temeljni nalogi. To, kar smo kot narodnost v družbi dosegli, je bilo tudi ob pomoči teh zunajšolskih struktur.

COLARICH: Strinjam se! Še več! Učiteljem moje generacije sta bila šola in italijanski kulturni krožek, današnja Skupnost Italijanov, nekaj povsem skupnega in enakovrednega. Zato je bilo razumljivo, da smo učitelji prisotni v obeh sredinah. Današnji uspehi so zagotovo plod takega celovitega dela!

Verjetno se ne motim, gospa Colaricheva, ko k vašim zdajšnjim delovnim uspehom prištevam novi vrtec z italijanskim jezikom v Kopru. Nanj ste čakali cela tri desetletja!

COLARICH: Res je! V Semedeli pri Kopru imamo dva oddelka predšolskega varstva, obnovljeno šolo v Bertokih, pred osmimi leti pa smo zgradili vrtec v Hrvatinih. V Kopru pa ni šlo, čeprav je bilo otrok vedno več. Da smo zdaj uspeli, gre zahvala občinskemu komiteju za družbene dejavnosti in skupnosti otroškega varstva Koper.

Novi prostori bodo olajšali organizacijo pouka v vaši osnovni šoli in tudi srednji, ki je pod skupno streho?

COLARICH: Pravzaprav si z izpraznjenimi prostori ne bomo mogli veliko pomagati. To sta bili dve majhni učilnici - v eni smo uredili podaljšano bivanje, v drugi bo jedilnica, kajti malčki v vrtcu in učenci osnovne šole so malicali na hodniku.

Spremembe pa bodo potrebne, kajti vztrajno se večja vpis otrok v italijansko šolo!

COLARICH: O tem razmišljamo vsako leto znova! Dogaja se namreč, da končuje osmi razred 18 učencev, v prvem pa jih je 28. Šolo smo resda pred 15 leti obnovili, toda takrat je bilo v oddelkih po 10, 12 otrok. Zdaj iz učilnic odnašamo omare, na njihovo mesto pa postavljamo klopi. Koliko časa še? Če naj bom iskrena, potrebovali bomo novo šolo!

Gospa Flego, izvoljeni ste bili v novi slovenski parlament, in to z velikim številom glasov. K čemu vas takšno priznanje pravzaprav obvezuje?

FLEGO: K mnogim stvarim! Predvsem moram reči, da me je strah parlamentarnega življenja, saj nas, predvsem delegate narodnosti, čaka veliko dela! Boriti se moramo in biti s predlogi sodobni, moderni, kar zagotovo ni lahko! Kot poslanka v republiški skupščini bom sledila zahtevam in potrebam celotne skupnosti in tudi svoje narodne skupnosti. Ko bo priložnost, se bom borila tudi za vse pripadnike ženskega spola!

Kaj bo potrebno narediti v tem novem času in korenito spreminjenih razmerah za avtohtone Italijane v Jugoslaviji?

FLEGO: Idejo o združenji Evropi spremlja velika pozornost do manjšin. Zaščita etničnih, narodnih manjšin niso le obveza Slovenije, Hrvatske ali cele Jugoslavije, temveč vseh evropskih držav! Verjetno poznate poskuse nekaterih parlamentarcev onstran državne meje, ki so se zavzeli za zaščito istrske kulture in zaščito avtohtonih prebivalcev tega prostora.

Je že tako, da se vse misli sučejo najbolj okrog dela. Pa vendar, sta tudi soprog - gospa Flego mati - kako vama uspeva združevati toliko odgovornosti?

FLEGO: Potrebne so neomejene organizacijske sposobnosti; delati je treba kot v vojski, narediti vse pravočasno, sicer se dela nabere za vrh glave! V šoli otroci pričakujejo pripravljeno tovarišico, in prav je tako! Naše učilnice so vedno odprte za kateregakoli starša. Tudi otroci doma oziroma družina imajo svoje potrebe; veliko dela in časa namenim družbeno-političnemu delu - prihajajo zajetna gradiva, ki jih moram prebrati in preštudirati. Mislim, da zdaj še zmorem, sicer bi se morala umakniti!

Pripravljate se na upokojeve. Boste potem pretrgali stike s šolo?

COLARICH: Ko sem se odločila za pokoj, sem bila prepričana, da bom pretrgala vse vezi in si vzela čas le zase, za kakšno dobro knjigo, za potovanje... Pa vendar mi bo težko! Tu bom in na voljo, če me bodo le potrebovali!

MIRJAM MUŽENIČ

Včeraj objavili izide na slovenskih šolah

Za večino dijakov prišel čas počitnic

Branje šolskih izidov na poklicnem zavodu Jožef Stefan (Foto Magajna)

Včeraj so na višjih srednjih šolah razobesili šolske rezultate. Kot ponavadi se je tudi tokrat pred oglasnimi deskami zbrala cela gruča dijakov. Bolj ali manj so vsi poznali svoje ocene, vsakdo pa je verjetno v sebi gojil upanje, da se bo kaka ocena zvišala, ali pa strah, da se bo znižala. Danes objavljamo rezultate na državnem liceju France Prešeren in poklicnem zavodu Jožef Stefan. Dijaki 3. razredov tega zavoda imajo še danes kvalifikacijske izpite. Rezultati teh bodo objavljeni v soboto.

Izidi na znanstvenem liceju France Prešeren

Razred 1. A: izdelali so Peter Canciani, Eva Ciuk, Mateja Fachin, Alenka Hrovatni, Barbara Maglica, Sara Micalelli, Alexandra Raffa, Katja Sedmak, Tanja Spacal, Alenka Spetič in Christian Volpi. Deset dijakov ima popravne izpite.

1. B: izdelali so Barbra Briscich, Dimitrij Brundula, Ivan Budin, Vania Cerne, Devan De Paolis, Mojca Devetak, Christian Doglia, Peter Ferluga, Alessandro Gallopini, Daniel Gherbassi, Martina Jancovich, Asia Jurkič, Mojca Kovač, Tomaž Legiša, Samo Miot, Lara Posega in Tatjana Tavčar. Sedem dijakov ima popravne izpite.

2. A: izdelali so Iztok Bajc, Nadja Bisacchi, Luka Carli, Irena Cač, Alessandra Del Coco, Tomaž Fabec, Dimitrij Križman, Ingrid Marc, Neva Martelanc, Marco Natalicchio, Tamara Operti, Martina Oppelli, Marko Sancin, Erik Sardoč, Stefano Turk, Jan Volčič in Alessandro Zachigna. Štirje dijaki imajo popravne izpite.

2. B: izdelali so Barbara Bassa, Tania Bratos, Daniela Jakomin, Tatjana Jercog, Metka Kodrič, Valentina Korošec, Irene Obreza, Erika Pertot, Igor Pipan, Dunja Regent, Aleš Salvi, Katja Taucer, Eva Zafran in Alenka Zobec. Pet dijakov ima popravne izpite.

2. C: izdelali so Mirko Brus, Ivo Emili, Marko Germani, Nataša Grbec, Marjan Milič, Maja Pečar, Biserka Simoneta, Viktor Tomsich in Cristina Zivec. Pet dijakov ima popravne izpite.

3. A: izdelali so Paolo Antonelli, Elena Brazzani, Franc Fabec, Nadja Fučka, Sava Jogan, Katia Manfredini, Marianna Oppelli, Andrea Pavlica, Kristina Rustja, Mitja Starec in Tamara Zejce. Dva dijaka imata popravne izpite.

3. B: izdelali so Marjanka Ban, Erika Cok, Ingrid Cok, Irina Čebulec, Jana Drassich, Luana Grilanc, Dunja Jogan, Tanja Kosmina, Petra Krizmanec, Paolo Leghissa, Valentina Repinc, Elena Samar, David Savron, Jagoda Skerk, Tatjana Stopar in Mitja Tavcar. Štiri dijaki imajo popravne izpite. En dijak ni izdelal.

3. C: izdelali so Christian Briscich, Marco Coloni, Erica Drioli, Breda Furlani, Mitja Gombac, Aleš Kapun, Alessio Kozman, Paolo Kralj, Tamara Lipovec, Irena Milanič, Gabriella Mohorovič, Vesna Pahor, Katja Pasarič, Katja Polh, Flavio Reggente, Jadranka Santi, Alessandro Sluga. Trije dijaki imajo popravne izpite.

4. A: izdelali so Erika Busechian, Walter Danieli, Vesna Jagodici, David Jelerčič, Milan Klinc, Lara Lupinc, Igor Milič, Martina Ravbar, Jasmin Rudež, Barbara Rudolf, Aljoša Saksida, Voico Tinta, Davide Vidrih in Marko Vitez. Šest dijakov ima popravne izpite.

4. B: izdelali so Samuela Baldi, Alenka Bandi, Nataša Canziani, Alenka Devetak, Lara Gulich, Barbara Mauri, Eva Mauri, Leo Oblak, Iztok Pečar, Nadia Renzi, Tamara Vidali, Kristina Zidarič in David Zerjal. Štiri dijaki imajo popravne izpite, eden je izstopil.

4. C: izdelali so Gorazd Bajc, Janez Berdon, Ivan Blasutta, Pamela Cappellini, Nastja Colja, Marianna Golemac, Tjaša Kocman, Katja Kozlovič, Ai-Ling Marucelli, Jana Radović, Alenka Sirk, Vesna Skabar, Paolo Tenze, Tomaž Tenze in Marjana Vuga. Šest dijakov ima popravne izpite. En dijak je bil zavrnjen.

5. znanstveni licej: vsi dijaki so bili prepuščeni k maturi.

Izidi na klasičnem liceju France Prešeren:

4. gimnazija: izdelali so Sara Baldè, Karen Cossutta, Tatjana Dolhar, Erika Furlan, Igor Giacomini, Maja Puglia in Sonja Rojcar. Dve dijakinji imata popravne izpite.

5. gimnazija: izdelali so Evgen Ban, Natascia Cibi, Matejka Grgič, Vesna Kranjec, Anna Magaina, Marija Mamolo, Nikla Panizon, Veronika Paulina, Matej Rolich in Matjaž Rustja.

1. licej: izdelali so Matejka Bukavec, Andrej Maver, Nadia Roncelli in Sara

Trampuz. Dva dijaka imata popravne izpite.

2. licej: izdelali so Barbara Kovač, Mailla Ozbič, Matej Sussi, Tomaž Sussi in Andrea Zaghet. En dijak ima popravne izpite.

3. licej: vsi dijaki so bili prepuščeni k maturi.

Izidi na poklicnem zavodu za industrijo in obrt Jožef Stefan

1. RTV: izdelali so Davide Bajec, Michel Grbec, Massimiliano Martini, Gregor Novel, Dean Pertot, Alessandro Alan Porporati, Stefano Samec, Boris Vremec in Alex Zerjul. Štirje dijaki imajo popravne izpite. Šest dijakov ni izdelalo.

2. RTV: izdelali so Vitjan Bandi, Iztok Čuk, Aljoša Danieli, Damjan Krizmanec, Marco Krizmanec, Aldo Pahor, Roberto Skabar in Igor Ščurek. Devet dijakov ima popravne izpite. Osem dijakov ni izdelalo.

3. RTV: vsi dijaki so bili prepuščeni na kvalifikacijske izpite.

4. TEEL: izdelali so Igor Gabrovec, Massimo Gasperini, Damian Gerli, Davorin Gombac, Dario Majovsky, Martin Mesar, Željko Pogačnik, Martin Sosič in Saša Zerial. Trije dijaki imajo popravne izpite.

5. TEEL: vsi dijaki so bili prepuščeni k maturi.

1. URS: izdelali so Dejan Gruđen, Marko Hmeljak, Kristian Mahnic in Massimo Vrše. Diego Kariš je bil prepuščen v 2. razred. Sedem dijakov ima popravne izpite. En dijak ni izdelal.

2. OM: izdelali so Massimiliani Gorian, Igor Lainè, Aljoša Taucer in Aleš Sterni. Trije dijaki imajo popravne izpite, eden je neocenjen.

3. OM: vsi dijaki so bili prepuščeni na kvalifikacijske izpite.

4. TMI: izdelala sta Marijan Smotlak in Erik Vodopivec. En dijak ima popravne izpite. Trije niso izdelali. Eden je izstopil.

5. TMI: vsi dijaki so bili prepuščeni k maturi.

1. BIO-KO: izdelali so Peter Bandi, Marco Brecl, Ivo Krizman, Omar Jožef Marucelli, Gregorij Vremec in Ksenija Zotti. Šest dijakov ima popravne izpite. En dijak ni izdelal in eden ni bil ocenjen.

2. BIO-KO: izdelali so Diana Colombin, Elda Jercog in Marco Rizzo. Pet dijakov ima popravne izpite.

4. TKI: izdelali sta Katarina Cossutta in Elena Lacaz. Ena dijakinja ima popravni izpit, ena pa je izstopila.

5. TKI: vsi dijaki so bili prepuščeni k maturi.

Konec šolskega leta v znamenju intenzivne aktivnosti

Zaključne prireditve dokaz življenjskosti slovenskih šol

To so dnevi, ko so protagonisti vsega dogajanja tu pri nas naši šolarji. Za nekatere se je šolsko leto zaključilo včeraj, za druge se bo nadaljevalo z izpiti v prihodnjih dneh.

Ta za življenje in delovanje šol tako pomemben trenutek so tudi letos obeležile zaključne prireditve, če pa teh ni bilo, so bile na šolah zelo bogate šolske razstave. In prav te razstave so, lahko zapišemo, zelo lepo spricevalo o delovanju slovenskih šol, pa naj gre za vrtnice, kot tudi za osnovne ali nižje srednje šole.

Nekatere šole pa so konec šolskega leta povezale tudi z bogatim kulturnim programom. Udeležili smo se nekaterih od teh prireditev, ki potrjujejo delavnost in zagnanost naših šol, na vseh stopnjah, ki razvijajo svojo bogato celoletno šolsko dejavnost ter jo ob koncu leta obeležijo še s pestrim kulturnim programom in lepo pripravljenimi razstavami.

V torek zvečer je bila v Prosvetnem domu na Opčinah zaključna prireditev nižje srednje šole Srečko Kosovel. Ob pomoči profesorjev, pa tudi ob sodelovanju staršev, so dijaki pripravili pravljico Rdeča kapica, tokrat kar v operetni izvedbi. Med dijaki je bilo namreč letos več dijakov z lepim glasom in tako so se dogovorili, da se bo pravljica odvijala ob solopetju posameznih vlog, ob skupnem petju, pa še ob spremljavi klavirja (Tamara Razem) pa dveh trobent, roga in flavt.

Vse kostume in scene so pripravili dijaki sami, dogajanje iz pravljice pa so spremljali še diapozitivi, medtem ko so se nastopajočim pridružile še baletke, ki obiskujejo tečaj izraznega plesa v SKD Tabor na Opčinah, ki ga vodi Milojka Garzarolli. Tako je bila poudarjena tudi koristnost in potreba sodelovanja šole z domačim kulturnim društvom.

Pravljica je tako lepo stekla, da so bili zadovoljni vsi, ki so si prireditev ogledali. Vse je pozdravil ravnatelj Emil Bož, združenje staršev je pripravilo zakusko; razdeljene pa so bile tudi nagrade iz sklada Andra Čoka za najboljše iz posameznih razredov v matematiki in hranilne knjižice, ki jih je dala Hranilnica in posojilnica z Opčin tistim dijakom, ki so se najbolj izkazali v slovenščini.

Na naših osnovnih šolah je bila vrsta prireditev povezana tudi z lepimi razstavami. Na teh so učenci dobili tudi spricevala, ponekod tudi bralne značke.

Na osnovni šoli Marica Gregorič-Stepančič pri Sv. Ani so učenci in učiteljice s pomočjo staršev pripravili kar praznik česenj, ki so ga povezali z lepo kulturno prireditvijo, pa še s tako bogato razstavo risb, ročnih del, lesnih izdelkov in še mnogo drugega, da so se starši lahko samo čudili in seveda tudi hvalili. Na šoli, ki jo je letos obiskovalo nad 30 otrok, poučuje sedem učiteljic, popoldansko dopolnilno dejavnost pa je dopolnjevalo še učenje angleščine, informatike, telovadbe in petja. In prav v tem času so izdelali učenci veliko risb in drugih ročnih del. Pri likovni vzgoji pa so se učenci pod vodstvom Vesne Benedetič učili kako se ilustrira knjiga. In na osnovi tega, kar so se naučili, so napisali in sestavili dve knjigi: o mavrici in o Janku in Metki.

V kulturnem programu, ki je potekal v lepo pripravljeni šolski sobi, so otroci domačega vrtca, nato pa še učenci vseh razredov, predstavili lep

program na temo česenj. Tako so staršem zapeli pesmi o česnjah, peti razred pa je pripravil beneško pravljico Zmrle češnje; Igorček in Robert sta nato recitirala še dve pesmi, na koncu prireditve pa so petošolci predali šolske ključke tistim, ki jim bodo v novem šolskem letu sledili v petem razredu. Lepa družabnost na šolskem dvorišču je zaključila praznik.

Lepo je bilo včeraj dopoldne tudi na osnovni šoli Karel Širok v Ul. Donadoni, kjer je potekala celotna prireditev pod geslom "Kaj je najlepše". In kaj je lepšega od mamice? Tako so učenci odgovorili s petjem in recitacijami. Na koncu pa so s mamicam poklonili še lepe predpasnike, na katerih sta bila narisana sonce in cvetje.

Učenci so prejeli spricevala, pa tudi bralne značke, sledila pa je še skupna zakuska. Na začetku so učenci predstavili še šolski časopis.

Lepo zaključno prireditev so imeli v ponedeljek na šoli France Bevk na Opčinah, sinoči pa je bila lepa prireditev učencev COŠ Mara Samsa Domjo - Ivan Trinko Zamejski Ricmanj. Šolsko razstavo so imeli še v šoli Primož Trubar v Bazovici, v šoli Josip Jurčič v Devinu, v Borštu, Mačkolljah, itd.

Na slikah našega fotoreporterja Maria Magajne zgoraj zaključna prireditev šole Kosovel na Opčinah, na sredi razdelitev bralnih značk na šoli Ribičič in spodaj razstava na šoli Gregorič-Stepančič.

Epilog sezone Slovenskega kluba v Ljudskem domu v Podlonjerju

Prenovljena revija Mladje razširila obzorje

V prijatejskem vzdušju se je v torek zvečer zaključila sezona Slovenskega kluba. Na sporedu je bila predstavitev ponovno oživele koroške revije Mladje, ki v popolnoma novi zasnovi vključuje tudi avtorje iz matične domovine, italijanskega "zamejstva" in Benečije. O 68. številki Mladja so spregovorili njegova glavna urednica Maja Haderlap ter njeni tržaški uredniki Barbara Gruđen, Milica Kravos in Miran Košuta. Revija je v ponedeljek že doživela predstavitev v tržaški občinski palači. Za zadnji večer sezone SK so se želeli prireditelji preseliti v pristno domače okolje. Srečanje je zato potekalo v Ljudskem domu v Podlonjerju, kjer so prisotni ostali tudi na večerji.

Po krajšem uvodu predstavnika kluba Ravla Kodriča je besedo prevzela Maja Haderlap, ki je na kratko orisala zgodovino Mladja. To revijo za literaturo, umetnost in družbena vprašanja je leta 1960 ustanovil Florijan Lipuš in k sodelovanju pritegnil avtorje, kot so Erik Prunč, Valentin Oman in Gustav Januš. Najprej je Mladje izhajalo samo enkrat, potem dvakrat in končno štirikrat letno. Revija je doživela veliko kriz finančne in tudi politične narave, posebno še, ker njeni uredniki niso varčevali s kritikami, ko je šlo za uveljavljanje avtonomije umetniškega ustvarjanja in za zigosanje napak znotraj skupnosti koroških Slovencev. Lipuš je leta 1981 zapustil mesto

glavnega urednika, pred svojim odhodom pa je izdal tako imenovano "črno številko" Mladja, v kateri je očital vsem kulturnim in političnim organizacijam, da nimajo nobenega zanimanja in posluha za kulturo. To je bila precejšnja klobuta za marsikatero ustanovo, zato bodo morda določeni krogi v bodoče bolj premislili, preden bodo začeli štediti s podporo kulturnim revijam. Po Lipušu so prevzeli Mladje v roke mlajši sodelavci,

ki so ga vodili približno sedem let. Uredniško nalogo so opravljali izmenično, zato so se seveda pojavile precejšnje organizacijske težave. Da je revija pred dvema letoma prenehala izhajati, pa so bili krivi tudi finančni problemi.

Novo Mladje so njegovi uredniki zasnovali nekoliko drugače kot v preteklosti. Revija ni namenjena samo koroškim literarnim ustvarjalcem, ampak vsem Slovincem, ki živijo na območju Alpe Jadrana. Mladju ne gre

zato, je zaključila Maja Haderlap, da bi skušalo na silo homogenizirati slovenski narod, ampak za priznavanje razlikosti med nami.

Milica Kravos, ki je bila od samega začetka navzoča pri ponovnem rojstvu revije, je na torkovem večeru poudarila, da revija potrebuje čimveč sodelavcev. Če pa se kdo želi vpisati v društvo Mladje, bo dobil prijavnice v Tržaški knjižarni. Tudi Barbara Gruđen je izrazila upanje, da bi k reviji pristopili vsi tisti, ki znajo na Tržaškem sukati pero, pa naj bodo slovenske ali italijanske narodnosti. Tudi na ta način bomo premagali zamejenost, tako značilno za naše kraje. Miran Košuta je Mladje opisal kot telednevnik za literarna telesa. V našem prostoru je še posebno občuteno pomanjkanje revij brez ideoloških predznakov, kjer bi se bilo mogoče urediti v pisanju. Povedal je še, da vsebuje Mladje tudi eseje, likovne pripevke in je torej popolna umetniško-kulturna revija.

Gostje torkovega večera SK so obnem napovedali, da bo v prihodnji številki Mladja Primorska še bolj zastopana. Tokrat vsebuje dela štirih avtorjev s Tržaškega: Marka Kravosa, Barbare Gruđen, Marka Sosiča in Ivanke Hergold. (hj)

Na sliki (foto Magajna) zaključna večer Slovenskega kluba v Ljudskem domu v Podlonjerju.

V Dolini srečanje KPI-PSI
Vodstvo KD
že pritiska
za Nabrežino

V Dolini in v Nabrežini se nadaljuje politični razgovori za oblikovanje novih občinskih uprav. Pogajanja so vsekakor dosegla zadovoljivo stopnjo razvoja le v dolinski občini, kjer je sinoči prišlo do novega srečanja delegacij KPI in PSI. Socialisti so že pred dnevi formalno zahtevali župansko mesto za dosedanjega podžupana in nosilca liste na upravnih volitvah Marina Pečenika, povsem odprto pa je še vprašanje morebitnega vstopa Slovenske skupnosti v večinsko koalicijo. Delegacija dolinske SSK se je sinoči srečala s strankinim pokrajinskim izvršnim svetom, da preveri položaj in predvsem politične perspektive v občini.

Če se v Dolini položaj postopoma razčiščuje, ne moremo istega trdit za Nabrežino, kjer je marsikaj še odprto. Krščanski demokraciji, ki je tukaj stranka relativne večine, se očitno ni strankinim pokrajinskim izvršnim svetom, da preveri položaj in predvsem politične perspektive v občini. Če se v Dolini položaj postopoma razčiščuje, ne moremo istega trdit za Nabrežino, kjer je marsikaj še odprto. Krščanski demokraciji, ki je tukaj stranka relativne večine, se očitno ni strankinim pokrajinskim izvršnim svetom, da preveri položaj in predvsem politične perspektive v občini.

Politični položaj v Nabrežini pa bo odvisen tudi od razvoja dogajanj na pokrajinski ravni. V torek sta se sestali delegaciji pokrajinskih vodstev KD in SSK, sestanek pa ni obrodil konkretnih sadov. Krajevni voditelji KD znova postavili kandidature Locochija za devinsko-nabrežinskega župana, v zameno za podporo SSK pa so se obvezali, »da bodo naredili vse« za vstop te stranke v tržaški občinski in pokrajinski odbor. To pa ni prepričalo voditeljev SSK, ki glede Nabrežine ne nameravajo popustiti. Ni izključeno, da bo glede tega prihodnji teden prišlo do sestanka pokrajinskih tajništva KD, SSK in PSI, za katerega pa socialisti, kot smo lahko preverili, trenutno ne kažejo velikega navdušenja. Giulio Staffieri bo medtem še dalje politični sekretar Liste za Trst. Na zadnji skupščini melonarskega gibanja je prišlo do zavezništva med Camberjem in Cecovinijem, ki je nastalo s ciljem, da politično onemogoči kandidature Gambassinija za novega tajnika. Politična taktirka Liste je vsekakor, po postopnem Cecovinijevem umiku iz političnega življenja, trenutno v rokah poslanca Camberja, ki v polemiki s krajevnim vodstvom PSI na levo in desno napoveduje novo »zavezništvo« (vsekakor še nejasno) z vsedržavnim vodstvom te stranke in predvsem »tesno sodelovanje« z Lego Lombardo.

S. T.

Interpelacija deželnih svetovalcev KPI Biasuttiju
Bodočnost Arzenala
je čedalje nejasnejša

Položaj v tržaškem Arzenalu sv. Marka je še vedno negotov. Po dveh letih po sporazumu s sindikati družbi Fincantieri namreč še ni uspelo uresničiti objavljenih finančnih sanacij in reorganizacije njenih štirih sektorjev (trgovinskega, vojaškega, dizelskega in za popraviljanje ladij). Kljub povečani storilnosti zaposlenih delavcev so se izgube družbe v zadnjih dveh letih povečale namreč še za 250 milijard lir.

Po tej nesrečni fazi pa so tudi izglede za bodočnost zelo nejasni. Fincantieri je maja predlagala sindikalnim organizacijam načrt za privatizacijo in zaprtje nekaterih oddelkov na področju popraviljanja ladij. Po tem načrtu naj bi ukinili dejavnosti v Tarantu, Neaplju, Genovi in Benetkah, ladje pa naj bi popravljali samo še v Palermu in Trstu. Načrt, kateremu ostro nasprotujejo sindikati, pa dejansko ne postavlja novih in trdnjših temeljev, in to iz več razlogov. Prvič, ker ga pristojni forumi — s predsedstvom IRI na čelu — sploh niso uradno odobrili (predsednik IRI Nobili, ki je v zadnjih mesecih kar dvakrat obiskal Trst, pa je izrazil samo »upanje«, da bo mogoče sanirati arzenal). Drugič, ker bo zaradi neizpolnjenih obljub vlade, ki bi morala poskrbeti za predčasno upokožitev delavcev, zelo težko doseči dogovor s sindikati. Nazadnje pa zato, ker Fincantieri nima jasnih pojmov, kaj bo storila z doki.

K temu je treba dodati še dejstvo, da Fincantieri sploh ni v stanju zago-

toviti niti trdnosti družbe, saj bi samo dosledne podjetniške akcije lahko zagotovile ohranjanje produktivnih dejavnosti. Le-te pa so onemogočene od finančnih in drugih izbir Fincantieri. Družba je za triletno 1990/93 načrtovala za investicije za obnavljanje naprav in strojev namreč manj kot deset milijard lir. Zato, da postane arzenal spet konkurenčen, pa je to odločno premalo. Poleg tega pa je družba napovedala, da bo leta 1994 zmanjšala osebje za 20 odstotkov (in sicer na 460 delavcev), kar ji bo spet onemogočilo, da relansira svoje dejavnosti. Nazadnje pa ni znano, ali družba išče nove zasebne (tuje ali domače) partnerje za upravljanje manjših bazenov tržaškega arzenala.

Negotovosti, ki označujejo sedanost in prihodnost tržaškega arzenala, so tako izzvale tudi deželne svetovalce KPI Polija, Budina, Luso in Bratino, da so predsedniku Dežele Biasuttiju naslovili interpelacijo, s katero sprašujejo, ali Dežela namerava karkoli storiti, da bi pripomogla k izboljšanju položaja. Točneje sprašujejo, ali je odločitvi Fincantierija, da »ohrani pri življenju« tržaški arzenal, botrovala obljuba Dežele, da bo sama prispevala finančna sredstva in sodelovala pri upravljanju arzenala. Po drugi strani pa komunistični svetovalci pozivajo Biasuttija, naj poroča deželnemu svetu o svojih srečanjih s predsednikom IRI Nobilijem (kar so zahtevali že po prvem Nobilijevem obisku marca).

V priredbi združenja ARCI iz Študentskega doma
Razprava o manjšinah
in mešanih skupnostih

Združenje ARCI iz Študentskega doma je priredilo v torek v dvorani Bachelet na tržaški univerzi okroglo mizo z naslovom »Biti manjšina: primerjava med različnimi kulturami in izkušnjami«. Na okrogli mizi so spregovorili sociolog profesor Emidij Susič, predstavnica Koordinacije izseljencev z Juga Janine Torpine in popdpredsednica deželne sveta Augusta De Piero Barbina.

Najprej je spregovoril profesor Susič, ki je prisotnim razgalil etnično sestavo Furlanije-Juljske krajine. Dejal je, da je narodnostna sestava naše dežele izjemno pestra in artikulirana. Bolj podrobno je obravnaval sociološki položaj slovenske narodne manjšine in furlanske jezikovne manjšine. Opozoril je, da se obe skupnosti srečujeta z vprašanjem asimilacije, ki pa je pri Furlanijah bolj izrazita, ker med pripadniki te skupnosti še ni razvita neka skupna kulturna zavest, ki bi ljudem služila, da bi si zgradili neko narodno identiteto.

Senegalka Janine Torpine pa je spregovorila o težavah s katerimi se srečujejo emigrantje iz tretjega sveta, ko pridejo v Italijo. Najhujše težave imajo ti delavci pri iskanju stanovanja in zato, ker ne poznajo jezika. Dejala je, da bi bilo utopično zahtevati od italijanske države, da bi rešila težave imigrantov, ko pa se sami Italijani včasih srečujejo s podobnimi težavami. Pravično in pametno pa je zahtevati od državne uprave, da obravnava priseljence na enak način kot domačine in ne kot drugorazredna bitja.

Augusta De Piero Barbina je opozorila, da deželni svet ravno v teh dneh obravnava vprašanje imigrantov v naši deželi. Deželni svetovalci, ki bodo odločali o zakonskem osnutku, ki ga je predložil deželni odbor, še ne razpolagajo z zadovoljivimi in zanesljivimi podatki. Tak površen način dela pa bi moral biti za skupnost, ki je v preteklosti že sama imela bridke izkušnje z izseljeništvom, naravnost nesprejemljiv.

Mestni redarji
so praznovali
128. obletnico

Tržaški mestni redarji so včeraj proslavljali obletnico svoje ustanovitve. Ta poseben »policijski korpus« so v Trstu ustanovili namreč pred 128 leti, obletnico pa so praznovali s številnimi prireditvami.

Osrednji del slovesnosti je potekal v dvorani občinskega sveta, kjer so mestne redarje sprejeli poveljnik Franco D'Ambrosi, župan Franco Richetti in občinski odborniki Luisa Nemez, Erardo Cecchini, Lucio Cernitz in Sergio Pacor. V imenu občinske uprave se je mestnim redarjem zahvalil župan, ki je podčrtal kompleksnost položaja, v katerem morajo čestokrat delati mestni redarji, in zahtevnost nalog, ki jih morajo opravljati. Omenil je čedalje bolj kaotičen promet, zastarelost semaforne mreže, dejstvo, da morajo obvladati zakonodajo. Zahvalil pa se jim je tudi za potrpežljivost, ki so jo morali izkazati v zadnjih dneh, ko so priprave na nov načrt za avtobusne povezave povzročile marsikatero nevesečnost. Mestnim redarjem je tržaški župan na koncu zaželel, da bi lahko v bolj ugodnih razmerah opravljali svoje delo, izrazil pa je tudi upanje, da bo prevenjacija vendarle prevladala nad zatiranjem. Po nagovorih so najzaslužnejši mestni redarji, ki so se izkazali zlasti v akcijah sodne policije, prejeli posebna priznanja.

Srečanje v krožku
»Che Guevara«
o referendumih

Krožek za politične in družbene vede »Che Guevara« in Tržaški forum za konstituanto prirejajo v ponedeljek ob 18. uri na sedežu v Ul. Madonnina 19 debato na temo »Volilni referendum: kaj lahko spremenijo v odnosu med občani in oblastjo?«

Na srečanju bodo govorili poslanec Augusto Barbera, ki predseduje parlamentarni komisiji za deželna vprašanja, poslanec Willer Bordon in član Tržaškega foruma za konstituanto Darko Bratina. Na srečanju bo govor o volilni reformi in to v času, ko tudi v našem mestu zbirajo podpise za referendum o reformi. Če bodo zbrali dovolj podpisov, bomo glasovali o odpravi sedanjih zakonov.

Sedanje zbiranje podpisov za volilno reformo je toliko bolj značilno, ker so se zanjo izrekli predstavniki različnih strank in struj. Vsekakor pa bo debata zanimiva, saj se bo odvijala potem, ko sta dejansko propadla referendum o lovu in uporabi pesticidov. Prav gotovo obstaja vprašanje, kako izpeljati referendum o tematiki, ki je zelo pomembna, a so ljudje o njej bolj malo poučeni. Tudi tokrat se verjetno odpira problem referendumov kot takega. Referendum je sredstvo, s katerim lahko občani neposredno odločajo. Zadnje izkušnje pa so pokazale, da morajo problemi ljudi odločno zanimali, drugače se lahko odsotnost pri glasovanju izkaže kot nevarnost za sam referendum in njegovo vlogo.

V soboto mednarodni posvet na Pomorski postaji
Ljudje, blagovni promet
in ideje za novo ekologijo

V soboto bo na Pomorski postaji v Trstu mednarodni posvet z naslovom »Ljudje, blagovni promet in ideje: predlogi za novo ekologijo na področju prevoza v novi Evropi«, ki ga prireja deželni svetovalski skupini Zelene liste in Zelene mavrice. Konferenca, ki se bo začela ob 9. uri, bo trajala ves dan; dopoldanski del bo posvečen alternativnim prevozom na relaciji Zahod-Vzhod, v popoldanskem delu pa bo govor o potrebi po novi politiki prevoza v deželnih in predvsem meddeželnih odnosih. Posvet bo uvedel deželni svetovalec Zelene liste Andrea Wehrenfennig, uvodno poročilo bo imel avstrijski strokovnjak Gherhard Stürzlinger, med gosti srečanja pa bo tudi novi slovenski minister za okolje in za prostorsko načrtovanje Miha Jazbinšek.

Sobotno srečanje sta na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila deželna svetovalca Wehrenfennig in Giorgio Cavallo. Tržaški posvet sledi podobnim pobudama v Aosti in v Meranu, na katerih so zeleni izpostavili probleme čezalpskih prometnih povezav med Italijo, Francijo, Švico in Avstrijo, v Trstu pa bo v glavnem tekla beseda o cestnih in o železniških povezavah z Vzhodno Evropo, posebno pa z Madžarsko in z Jugoslavijo. Korenite politične spremembe v nekdanjih državah tako imenovanega realnega socializma bodo nedvomno močno pospešile tudi vsestranski blagovni promet s temi državami, ki se

soočajo s hudimi težavami na področju prometne politike in politike prevoza. Primer Slovenije jasno priča, da iz tujine prihajajo finančna sredstva le za gradnjo novih cest in predvsem avtocest, železnica pa hira in postaja iz leta v leto vse manj primerna za naraščajoče potrebe sodobnih ekonomskih silnic. Zeleni zato predlagajo nov kvalitetnejši model razvoja prevoza in pozivajo vlade zahodnih evropskih držav, naj v odnosih z Vzhodom ne pozabijo na skrb za okolje.

Vzporedno s tem zanimivim posvetom bo v Trstu v soboto zasedal tudi mednarodni naravovarstveni odbor »SOS Transit«, ki je med prvimi glasno opozoril evropsko javnost o kočljivem vprašanju tovarnega prometa skozi Švico in Avstrijo. Vladi teh držav sta tudi na podlagi opozorila te organizacije sprejeli vrsto ukrepov za omejitve tovarnega prometa po švicarskih in avstrijskih avtocestah, posebno v nočnih urah. Švica in Avstrija, z razliko od drugih držav, posvečata v zadnjih letih veliko pozornost razvoju železnice. Tudi o tem vprašanju bo tekla beseda na tržaškem posvetu.

■ **Občina Devin-Nabrežina** sporoča, da bo 18. junija stopila v veljavo odredba, ki razveljavlja tedensko zapiranje trgovin in javnih lokalov. Odredba bo veljala do 16. septembra in se nanaša na trgovine in javne lokale v nabrežinskem bregu, v Sesljanu, v Devinu, v Ribiškem naselju in v Štivanu.

Dosegli so okviren sporazum z upravo

Napovedanih stavk
šoferjev ACT ne bo

Šoferji Konzorcialnega podjetja za prevoze ACT, ki so včlanjeni v sindikate CGIL, CISL in UIL, so včeraj preklicali stavke, ki so jih napovedali za prihodnje dni. Po dolgem sestanku, ki je trajal pozno v noč, so sindikati CGIL, CISL in UIL in upravna komisija ACT dosegli v torek (oziroma že v sredo) namreč okviren sporazum, s katerim naj bi dokončno rešili sindikalni spor okrog notranje dopolnilne pogodbe. Sindikati so izrazili zadovoljstvo nad sporazumom, ki naj bi izpolnjeval vse njihove zahteve. Gre v glavnem — kot piše v tiskovnem sporočilu — za tri točke: upravna komisija je namreč pristala na to, da bo notranja pogodba spet veljavna tri leta (od junija 1989 do junija 1992); prav tako je pristala na zahtevo, da je dokončen dogovor treba sprejeti najkasneje do 15. decembra letos; ekonomski del sporazuma pa je nazadnje sad povečane produktivnosti, ki so jo šoferji ACT že uresničili. Upravna komisija je obljubila, da bo čim prej sprejela tudi načrt za reorganizacijo in številčno okrepitev osebja.

Komemoracija prof. Pesanteja

Krožek za socialne in politične vede »Gaetano Salvemini« bo jutri počastil lik kulturnika in vidnega politika PSI Livia Pesanteja, ki je umrl pred nekaj meseci. Pesante, ki je poučeval dolgo let na tržaških višjih srednjih šolah, je bil svojčas tudi podpredsednik zgoraj omenjenega krožka. Na spominskem večeru, ki se bo začel ob 18.30 na sedežu Salveminija (Korzo Italia 12), bodo govorili nekdanji ravnatelj deželnega sedeža RAI Guido Botteri, deželni svetovalec KPI Ugo Poli, glavni urednik reškega dnevnika La voce del popolo Ezio Mestrovich, delegirani upravitelj pomorske družbe Claudio Boniccioli, deželni tajnik PSI Piero Zanfagnini in predsednik Salveminija Arnaldo Pittoni.

Antonella Brecl nova tajnica
ZKMI po odstopu Tomaža Bana

21-letna univerzitetna študentka Antonella Brecl je nova pokrajinska tajnica Zveze komunistične mladine Italije. Novoizvoljena tajnica je prevzela mesto dosedanjega sekretarja Tomaža Bana, ki je zapustil vodstvo, kot piše v tiskovnem sporočilu, iz osebnih razlogov. To je prvič v povojni zgodovini, da je bila na čelo tukajšnje ZKMI izvoljena ženska.

Novo krajevno vodstvo mladih komunistov je takole sestavljeno: Antonella Brecl (tajnica), Paola Stigli (študentska liga), Tomaž Ban (liga univerzitetnih študentov) in Cristiano Galante (liga mladih delavcev). Pokrajinski federalni odbor ZKMI se je zahvalil Banu za opravljeno delo, novi tajnici pa je voščil obilo uspehov pri izvrševanju te pomembne funkcije.

Komaj 21-letni Alessandro Zunia
sinoči žrtev prometne nesreče

Včeraj pozno zvečer se je v Ul. Giulia pripetila smrtna prometna nesreča, katere žrtev je bil komaj 21-letni Alessandro Zunia. Dinamika ni še znana, saj so v nočnih urah karabinjerji šele ugotavljali, kako je do nesreče prišlo.

Vsekakor so mladega Zunio, ki je stanoval v Ul. Giulia št. 65, povozili, ko je bil na mopedu. Na kraju nesreče, ki se je pripetila v bližini postaje mestnih redarjev, sta bila dva avtomobila, eden z rimsko, drugi pa za neapeljsko registrsko tablico. Avtomobil z neapeljsko registrsko tablico je očitno zaneslo ob parkiran avtomobilu, tistega z rimsko pa na drugo stran ceste. Popolnoma zmečkan moped je bil prav v bližini tega avtomobila.

Agenti, ki so prišli na kraj nesreče, bodo ugotovili dinamiko hudega incidenta, mladi Alessandro Zunia pa je bil po vsej verjetnosti žrtev neprevidnosti in prehitre vožnje.

Vpisovanje otrok
v osnovno šolo

V občinskih vrtcih v Gabrovcu in Zgoniku se bo šolsko leto končalo v petek, 29. junija. Od 25. do 29. junija pa bo potekalo vpisovanje otrok za prihodnje šolsko leto. Ob vpisu morajo starši priložiti rojstni list in potrdilo o cepljenju. (B. S.)

Vse je nared za jutrišnjo
odprtje vzorčnega sejma

Tržaški velesejem se je v zadnjih dneh — kot vsako leto v tem času — spremenil v pravi bazar. Na razstavišču pripravljajo namreč 42. vzorčni sejem, ki ga bodo slovesno odprli jutri ob 11. uri v kongresni dvorani. Letošnja sejemska prireditve zavzema po lanskih političnih preobratih v Vzhodni Evropi poseben pomen, saj se Trst (sicer ne preveč vneto) pripravlja na svojo novo vlogo posrednika med Zahodom in Vzhodom ter med Jugom in Severom. Dober del sejmskih prireditev — okroglih miz, konferenc in simpozijev — bo namreč posvečen prav novim gospodarskim razmeram, ki jih najavljajo spremenjene politične razmere na Vzhodu. Sejem pa bodo obiskale tudi številne delegacije iz vzhodnoevropskih držav, prva od katerih bo prav jugoslovanska, ki bo prisla v Trst v soboto.

Poleg tega ima sejem tudi pomembno vlogo utrjevalca tradicionalnih tržaških in deželnih tradicionalnih gospodarskih dejavnosti (kot sta na primer uvažanje in prajenje kave ter uvažanje in predelovanje lesa) in stikov s sosednimi partnerji, kot sta Avstrija in Jugoslavija.

Na letošnjem sejmu bo vsekakor razstavljalo 33 držav (dve pa bosta prisotni posredno). Kot običajno pa so na sporedu številne spremne prireditve (tudi take, ki niso izrecno promocijske narave), posvečene različnim gospo-

darskim temam, kot so turizem, zdravstvo itd. Posebej gre omeniti tudi prireditve Krščanskega združenja za sodelovanje z nerazvitimi državami.

Program prvih dveh dneh predvideva več prireditev, saj bosta v soboto sovpadala dan Jugoslavije in dan turizma. Tiskovna konferenca jugoslovanske delegacije bo ob 11. uri (predhodno se bo udeležila sestanka na Trgovinski zbornici), ob 16. uri pa je na sporedu okrogla miza o turizmu v deželah Alpe-Jadran. V nedeljo ob 20. uri pa je na sporedu predavanje o prevenciji srčnih bolezni in bolezni ožilja.

Seminarja ne bo

Danes in jutri bi moral TecnoCE (Tecno Consulting and Engineering) prirediti v Trstu dvodnevni seminar pod geslom »Investirati v Jugoslavijo danes«, na katerem bi morali sprevoriti številni strokovnjaki iz Slovenije. Včeraj pozno popoldne pa smo zvedeli, da je odpadel.

KK Adria izreka iskreno sožalje Dariu Gregoriju in družini ob izgubi dragega očeta.

V soboto v Križu zaključni nastop mladih plesalk ŠD Mladina Resco

Baletni odsek, ki deluje v Križu v sklopu ŠD Mladina Resco, se pripravlja na svoj zaključni nastop, ki bo v soboto ob 20.30 v Domu Alberta Sirka. Mlade plesalke - dvajset jih je po številu - se s svojo vaditeljico oziroma koreografsko Anko Čepelnik-Kocjančič, pa z vsemi ostalimi soustvarjalci že vestno pripravljajo na ta nastop. Naj omenimo še ostale, ki so: scenograf Jože Sigoni, glasbena oprema Marino Brezovec, kostumi Marica Mahnič-Sedmak, razsvetljava Ennio Bogatec in šminka Rožica Bogatec.

»Nastopale bodo zelo mlade plesalke, od četrtega pa do osmega leta starosti,« nam je povedala koreografinja. »Samo ena od nastopajočih ima 11 let. So pa tudi med tako mladimi baletkami take, ki hodijo v našo šolo že peto in celo šesto leto. Nekaj pa bo seveda novink.«

Za sobotni nastop je baletni odsek pripravil približno uro trajajoč program, v katerem se bodo najmlajše predstavile z vajami, ki jih uvajajo v ritem in koordinirajo njihove gibe. Nastopile bodo tudi s folklornimi pleski, ki so jim še posebej všeč. V drugem delu programa bodo izvedli znano otroško igrano Janko in Metka. Tu bodo nastopale vse gojenke, nekatere celo v štirih ali petih vlogah.

Otrok je pač toliko, kolikor jih je. In zato smo porazdelili posameznim nastopajočim tudi po več vlog. Da ne bi bilo zamud s preoblačenjem, bodo mlade plesalke to opravile kar na odru, med samim potekom pravljice.

Pravljico Janka in Metke je šola že prikazala. Tokrat jo bo ponovila. »In to bo zopet povsem nova postavitev. Otroci se namreč menjujejo; nekateri ne prihajajo več, drugi so zrasli in

tako se tudi pravljica z njimi v svoji postavitvi spreminja.«

Tretji del programa bo namenjen predstavitvi pravljice »Žaromil«, ki jo naše mlade plesalke pripovedujejo, seveda skozi ples. Tu bodo nastopali kraški fantek Žaromil, pa osliček, dedek, burja, bisernice, vile, vevernice, škrti in zajčki. Vse se bo dogajalo v majhni domačiji na Krasu, pa v gradu na skalnatih pečinah, pa še v kraški jami. Časa za študij ni bilo veliko in vendar moram pohvaliti vse nastopajoče, da so se zelo potrudili. Pravljico je zapisala Ruža Petelinova, uglasbila pa jo je Anastazija Purič.

Te dni potekajo še zadnje vaje. Mlade plesalke in njihove mame so polno zasedene. Plesalke z vajami, mame pa s šivanjem številnih kostumov.

Res je, da poskrbi društvo za nakup blaga, toda delo in šivanje ostaja le

materam, so postavile mame, ki smo obiskali mlade plesalke na vajah. »S kostumi, njihovo izvedbo, je veliko dela in skrbi, toda s skupnimi močmi bomo tudi to v redu speljale,« nam je povedala Sedmakova.

Naj še povemo, da deluje baletni odsek ŠD Mladina že skoraj 15 let, da je imel vsako leto zaključni nastop, razen tega pa je opravil vrsto gostovanj v sosednjih društvih, pa celo v Beogradu, v Gribljah na Dolenjskem, v Ronkah in še marsikje.

Dan pred zaključnim nastopom bo v Domu Alberta Sirka otvoritev razstave del Jožeta Sigonija, slikarja amaterja, ki je pripravil tudi scene za tokratno prireditev.

Sedaj si organizatorji ter vodje baletnega odseka samo želijo, da bi bila v soboto dvorana polna mamic in očkov in vseh, ki ljubijo ples in folkloro.

NEVA LUKEŠ

GLASBENA MATICA

TRST

ZAKLJUČNE AKADEMIJE OB 80-LETNICI GLASBENE MATICE V TRSTU

Danes, 14. junija 1990, ob 20.30 v evangeličansko-luteranski cerkvi na Trgu Panfili

CLAUDIA SEDMACH - klavirski recital -

Na sporedu: L. van Beethoven, B. Bartok, C. Saint-Saëns, F. Chopin, C. Debussy.

Vabljeni!

UL. SV. FRANČIŠKA 20

danes, 14. t. m., ob 18. uri otvoritev slikarske razstave

DRAGA DRUŠKOVIČA

Pri organizaciji sodeluje Slovenska prosvetna zveza iz Celovca.

čestitke

V Repnu STOJAN stanuje in danes svoj lep praznik slavi. Naj ga sreča, zdrave spremlja še nešteto takih dni so želje njegovih dragih vseh.

Zaradi neljube napake smo STOJANA pomladili za dva dni, zato mu danes čestitamo tudi mi.

razne prireditve

ŠD Mladina prireja ZAKLJUČNI BALETNI NASTOP, ki bo v soboto, 16. t. m., ob 20.30 v Domu A. Sirk v Križu. Ob priliki bo v foyerju Doma razstavljal slike JOŽE SIGONI. Otvoritev razstave bo jutri, 15. t. m., ob 20. uri.

MePZ Primorec Tabor vabi na zaključni koncert, ki bo v četrtek, 21. junija, ob 20.30 v cerkvi v Trebčah in v petek, 22. junija, v Prosvetnem domu na Opčinah ob isti uri.

KD Fran Venturini priredi zaključno prireditev v soboto, 16. t. m., ob 20. uri v Centru Anton Ukmar Miro pri Domju. Nastopili bodo moški pevski zbor, otroški pevski zbor, harmonikarji in godci na diatonične harmonike. Večer bo popestril čarodej Vikj s svojimi vragolijami. Vabljeni.

Sklad Mitja Čuk vabi vse otroke z vrtcev in osnovnih šol na praznovanje V NARAVI, VESELO! v soboto, 16. t. m. (če bo dež, v nedeljo) v Park Finžgarjevega doma na Opčinah od 9. ure do mraka. Za malico, kosilo in pijačo poskrbimo mi. Otroci naj pripeljejo učiteljice, mame in očke, prinesejo odejo za na travo, stare igrače in stripe za »boljši sejem« in veliko dobre volje!

prispevki

Izletniki za Kanalsko dolino prispejajo 291.000 lir za Zadržni center za socialno dejavnost.

V spomin na pokojno Čelestino Briščik, daruje Ida Bukavec 30.000 lir za cerkveni pevski zbor s Proseka.

V spomin na brata Mariota darujejo Činkevi 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim NOB na Kontovelu.

V isti namen daruje Josip Danieli »z gradav 10.000 lir.

Ob priliki srebrne poroke Majdi in Radota Štrajn ter ob zlati poroki zakoncev Pečar daruje družina Štrajn (Dolina 208) 50.000 lir za KD Valentin Vodnik.

Ob 19. obletnici smrti pokojne Justine Štrajn daruje družina Štrajn (Dolina 208) 50.000 lir za cerkev v Dolini.

V spomin na Pijo Sossi por. Murh darujejo Olga in družina Ostrouška ter Vilma z družino 100.000 lir za gradnjo spomenika NOB v Briščikih.

Ob prvi obletnici smrti Ljuba Grilanca darujeta sestra Lidija in Vilma 100.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Ob obletnici smrti moža in očeta Stan-ka Furlana darujeta Marija in Anita 30.000 lir za ŽPZ Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob teti Celestini darujeta Mario in Sonja 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Rudi Zidarič daruje 50.000 lir za MPZ Fantje izpod Grmade.

menjalnica

13. 6. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1243,75	1230.—
Nemška marka	734,06	731.—
Francoski frank	218,15	216.—
Holandski florint	652,20	649.—
Belgijski frank	35,706	35,35
Funt šterling	2121,30	2080.—
Irski šterling	1967,40	1950.—
Danska krona	193,04	140.—
Grška dramma	7,510	7.—
Kanadski dolar	1060,65	1030.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	8,044	8.—
Švicarski frank	866,82	863.—
Avstrijski šiling	104,33	103,50
Norveška krona	191,30	189.—
Švedska krona	203,34	201.—
Portugalski eskudo	8,384	7,50
Španska peseta	11,850	11,30
Avstralski dolar	961,20	910.—
Jugoslov. dinar	—	100.—
ECU	1514,25	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domj 831-131
Agencija Rojan 411-611

šolske vesti

Osnovna šola Mačkolje in otroški vrtec vljudno vabita na IZSTAVO LIKOVNIH IN ROČNIH IZDELKOV, ki bo na ogled še jutri, 15. t. m., ob 8. do 16. ure v šolskih prostorih osnovne šole v Mačkoljah.

Na srednji šoli Ivan Cankar v Trstu se vrši VPISOVANJE ZA TEČAJ "150 ur" v šolskem letu 1990/91. V tečaj se lahko vpíšejo vsi tisti, ki bi radi dosegli diplomlo nižje srednje šole, ki je še nimajo ter so dopolnili 16. leto starosti.

Državni otroški vrtec pri Domju vabi na razstavo ročnih del in na zaključno prireditev v prostorih vrtca jutri, 15. t. m., ob 14.30. Vabljeni.

Osnovna šola J. Ribičič vabi na ogled razstave risb in ročnih del, ki je odprta vsak dan od 9. do 12. ure do vključno 18. t. m.

izleti

SKD Vigred prireja v soboto, 23. junija, izlet v Gardaland. Cena izleta je 30.000 lir. Za vpisovanje in informacije tel. na št. 200150 - Franka Škrk ali 200679 - Mirka Kosmina od 20. do 21. ure najkasneje do 15. junija.

Sindikato upokoencev CGIL Nabrežina - Križ prireja izlet v Buzet (Pinguente - Valle del Quietto) v nedeljo, 24. t. m. Za vpisovanje tel. na št. 200036 ob uradnih urah.

SPDT prireja v nedeljo, 17. t. m., avtomobilski izlet v Hrastovlje na šesto srečanje prijateljskih planinskih društev. Odhod izpred sodne palače na Trgu Ul-piano ob 7.00 in ob 7.30 s Križpota pred mejnim prehodom Osp. Izlet vodi Ervin Gombac.

razna obvestila

KD France Prešeren iz Boljunca vabi vse vaščane na pripravljani sestanek za šagro danes, 14. t. m., ob 20.30 v društvene prostore v gledališče F. Prešeren. Vabljeni!

50-letniki rojeni leta 1940 z Opčin, od Banov in Ferlugov so vabljeni v torek, 19. t. m., ob 20. uri v Prosvetni dom na posvet za pripravo skupnega slavlja.

Fotokrožkarji so sklenili, da podaljšajo delovanje in se srečajo jutri, 15. t. m., ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani.

Odborniki in člani Fotokrožka Trst 80 se toplo zahvaljujejo domski skupnosti Dijaškega doma za uporabo temnice in prostorov, obenem pa voščijo sproščene počitnice vsem kosovolovcem, od ravnateljca do hišnika.

koncerti

Glasbena matica - Trst vabi na zaključne nastope, ki bodo: jutri, 15. t. m., ob 18. uri na šoli Glasbene matice v Trstu, ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku in v Domu Ivan Grbec v Šklednju.

V ponedeljek, 18. t. m., ob 17. uri na šoli Glasbene matice v Trstu, ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku.

V četrtek, 21. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

Gledališče MIELA

Jutri, 15., in v soboto, 16. t. m., ob 18.30 bo v gledališču Miela koncert gojencev Glasbene šole 55.

SKD Tabor - Openski glasbeni večeri - Danes, 14. t. m., ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na sporedu sklepni koncert letošnje sezone. Nastopil bo trio CLAUDIO MARINONE - flauta, TULLIO ZORZET - čelo in EDOARDO TORBIANELLI - klavir. Na sporedu Haydn in Weber. Vabljeni!

kino

ARISTON - Dvorana rezervirana. Jutri: 18.00, 22.00 Il Decalogo.

EXCELSIOR - 18.45, 22.15 Alla ricerca dell'assassino, i. Nick Nolte, Debra Winger.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 21.45 Yaaba, afriški film.

NAZIONALE I - 16.20, 22.10 La palestra dei piaceri particolari, porn., □□

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Fuori pista, kom.

NAZIONALE III - 16.20, 22.15 Verdetto finale, i. James Woods, □

NAZIONALE IV - 16.20, 22.15 Il sole anche di notte, r. P. in V. Tavian.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Senti chi parla, i. John Travolta.

MIGNON - 16.00, 22.15 Sogni, r. Akira Kurosawa.

EDEN - 15.30, 22.00 L'isola dei folli piaceri, porn., □□

CAPITOL - Danes zaprto. Jutri: 16.15, 22.00 L'avar.

LUMIERE - 18.00, 22.15 Il mio piede sinistro, r. Jim Sheridan, i. Daniel D. Lewis.

ALCIONE - Danes zaprto. Jutri: 16.40, 22.15 Nemici - una storia d'amore.

RADIO - 15.30, 21.30 La bestia del sud, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 bodo danes, 14. t. m., ob 18. uri odprli razstavo slikarja Dina PREDONZANIJA, ki bo trajala do 5. julija.

V Kraški galeriji je do 17. junija na ogled razstava originalnih grafik Franca DEGRASSIJA, Renate DE MATTIE, Maure ISRAEL, Edija ŽERJALA in Bruna PONTEJA z naslovom »Srečanje na Krasu« s prof. Lojzutom Spacalom.

V galeriji Tommaseo bo do 30. t. m. na ogled razstava Maurizia DONZELLIJA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Nadie Bassanese (Trg Gioti 8, I. nad) je na ogled do 30. t. m. razstava ameriške umetnice Lynn UMLAUF.

SKD Tabor - Općine, Prosvetni dom, jutri, 15. t. m., ob 20.30 odprtje razstave Maje KOCMUT. Predstavitev Peter Može, na večeru sodeluje ŽPZ Prosek-Kontovel, ki ga vodi Miran Žitko.

V galeriji Palače Costanzi je na ogled razstava del Umberta VERUDE in sicer iz kolekcije STAVROPULOS iz mestnih umetnostnih muzejev. Razstava bo trajala do 15. julija in bo dostopna občinstvu od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure v delovnih dneh, ob praznikih pa od 10. do 13. ure.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 14. junija 1990

VALERIJJ

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.55 - Dolžina dneva 15.40 - Luna vzide ob 0.33 in zatone ob 11.03.

Jutri, PETEK, 15. junija 1990

VID

PLIMOVANJE DANES: ob 7.42 najnižja -42 cm, ob 15.07 najvišja 33 cm, ob 20.27 najnižja -5 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,2 stopinje, zračni tlak 1012,6 mb ustaljen, veter 10 km na uro jugozahodni, vlaga 71-odstotna, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Angelo Ellero, Axel Franza, Michael Carlini, Ayia Huessein Abdel Rahman El Gammal.

UMRLI SO: 61-letni Alfonso Gregori, 70-letna Violeta Bursi, 69-letna Clara Coceani, 90-letna Lucia Vogrich, 82-letna Ernesta Znidarčič, 53-letni Aldo Silvera, 56-letna Licia Solgari, 83-letni Luigi Omari, 50-letni Ruggero Vignali, 81-letni Aldo Galluzzi.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 11., do sobote, 16. junija 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Zavljje).
OPCINE - Proseška ulica (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavia 89 (Zavljje).
OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

OPCINE - Proseška ulica (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Sanjavo potovanje Carolyn Carlson

Čprav imamo včasih drugačen občutek, se ob svetovnem prvenstvu v nogometu vendar še kaj dogaja. Tako je, denimo, milanska premiera zadnjega baleta Carolyn Carlson odtrgala od televizorjev kar lepo število občinstva, ki se je odločilo za obisk predstave.

Carolyn Carlson, ena od zanimivejših ženskih osebnosti sodobnega baleta, je v dvorani Teatro lirico predstavile svoje Stepe. Delovni naslov koreografije je bil Light, kot nadaljevanje in nasprotje baleta Dark, ki ga je predstavila pred nekaj sezonami. Vsakršna opredelitev Step je težka, ker baleti ameriške koreografinje običajno ne predstavljajo kake dodelane zgodbe, temveč so slike, vtisi, občutja in vzdušja, ki jih ona niza, da »bi prišla naravnost do človeške duše«, kot sama pravi. Obenem poudarja, kako jo ne zanima, da gledalci dejansko »razumejo«, kaj se na odru dogaja. Samo dojeti in podoživljati morajo. Tako predstavljajo Stepe nekakšno sanjsko potovanje, nabito z mitološkimi elementi, vse je mehko, podobno freskam, kot da bi risala s pastelnimi barvami.

Dogajanje poteka na dveh ravneh: vertikalno s pomočjo posnetkov, ki prikazujejo gozdove, naravo, in horizontalno z globino odra in plesalci.

Med njimi blesti Larrio Ekson, v okviru skupine pa nastopata tudi dva Italijana - Michele Abbondanza in Antonella Bertoni. Prisotnosti na odru se seveda ni odpovedala niti svetlolasa 47-letna koreografinja, ki se z običajno spretnostjo zna preleviti iz očarljive dame v nedolžno Sneguljčico. Dama osvaja nepozorne moške, Sneguljčica se ukvarja s strupenim jabolkom, vendar zna Carolyn Carlson preiti iz enega v drugi lik z njej lastnim slogom in suverenostjo.

Predstava spada v okvir prireditve Milano aperta in jo bodo ponavljali do konca tedna. Glasba, ki služi kot učinkovita podlaga novi postavitvi, je delo skladatelja Renèja Aubryja. Carolyn Carlson je tudi utemeljila novi naslov koreografije: stepta kot prostor, kjer so rastline redke in revne, kot vesolje, ki ga je mogoče obljuditi, kot praznina, ki jo mora človek šele osvojiti. Nastopajoče osebnosti zato iščejo luč, ki naj jih vodi in jim daje navdih za spoznavanje. »Človek se je, tako kot mitološka bitja, rodil iz luči. In prav k luči se vrača, da bi spoznal in odkril svojo novo osebnost,« je sama povedala ob predstavi. Ekološki pridih naj bi še poudarjal človekovo željo po miru, po stiku z naravo, daleč od mestne osamljenosti.

sklad mitje čuka

Zanimivo iz Otroka in družine

jelka cvelbar

Pred seboj imamo že novo številko revije za družinsko in družbeno vzgojo, junijsko številko *Otroka in družine*.

Iz referata na posvetu *Ustanavljanje zvez družin*, o katerem smo že pisali, je vzeta uvodna beseda dr. Katje Boh na temo - *Otroško varstvo*.

Vsebina revije se deli po rubrikah v Aktualno, Šola, Vrtec, Družina, Vi sprašujete - mi odgovarjamo, Zdravje, Pozdravljeni otroci in drugo...

Marija Tome z Zavoda za šolstvo Republike Slovenije piše o gimnaziji. Ta tip šolskega izobraževanja se ponovno vrača v Slovenijo po desetletni odsotnosti. V zvezi s šolo je tudi razmišljanje ob okrogli mizi na temo: Kdaj v šolo? S šestimi, sedmimi ali osmimi leti? Razmišljanje sta podpisali diplomirani psihologinji Nena Weit-hauser Plesničar in Urška Margan. In ob šoli še kritičen zapis o knjigi, ki je pred kratkim izšla pri Državni založbi Slovenije: *Slovenska šola za novo tisočletje* (Kam in kako s slovensko šolo?). Delo je napisal diplomirani psiholog Janez Svetina. Med osnovnimi mislimi je poudarjena tista, da moramo v šoli nujno razvijati Človeka. Po drugi strani pa avtor očita šoli, kakršno poznamo, da v njej ni prostora za različnosti.

Dr. Anica Kos piše v rubriki *Zdravje* o otroku in bolečini. Za izhodišče ji

služi lanskeletni pediatrični posvet znan pod nazivom *Derčevi dnevi*.

V rubriki *Vi sprašujete, mi odgovarjamo* profesorica Slavica Pogačnik Toličič svetuje, kako zagotoviti otroku čim boljšo hospitalizacijo v bolnišnici v primeru, da mora na operacijo. Ob drugem vprašanju pa se ukvarja s problemom prevelike otrokove navezanosti na enega izmed staršev.

Nekaj člankov je posvečenih otroškim igram in igriščem. O tem, kako na otroških igriščih zmaga agresivnost vitalnejših, piše Darinka Kladnik. Irena Morel pa svetuje, kako opremiti otroška igrišča. Tamara Jaré se ukvarja z zdravo otroško prehrano.

Izpod peresa Alenke Lobnik Zorko je zapis pogovora z mikrobiologinjo Heleno Hren Vencelj z Inštituta za mikrobiologijo Medicinske fakultete v Ljubljani. Gre za pogovor o tem, kako usodno je lahko, ob pojavu naraščanja vnetja sečil in rodil, povsem nedolžno vnetje. Diplomirana psihologinja Irena

Dogša se ukvarja s težavami v puberteti v zvezi z neješčnostjo, ki ima psihični vzrok.

Otroška rubrika *Pozdravljeni otroci!* je kot običajno pestra in bogata.

Zabeležiti pa moramo prav poseben apel za osemletnega Lutvija, kosovskega otroka, ki je na zdravljenju v ljubljanskem Kliničnem centru. Otroka je v Prištini povozil avto. V bolnišnici na Kosovu ni dobil prave nege, tako da so se mu zaradi preleženin odprle še nove rane do kosti. Na lastno odgovornost ga je oče prepeljal v Ljubljano, kjer pa ga bolnišnice niso hotele sprejeti, ker ni bil zdravstveno zavarovan v Sloveniji. Šele s finančno pomočjo nadškofa Alojzija Suštarja mu je bila zagotovljena zdravniška nega. Otrok je že prestal in bo še moral prestati nekaj operacij, vendar bo zaradi nesreče ostal hrom kljub negi.

Taka nega pa je zelo draga, zato zanj zbirajo finančna sredstva. Kdor mu želi pomagati, lahko kliče po telefonu v Ljubljano (003861) 325858 ali 312988, ali pa na Sklad Mitje Čuka.

Še vedno dovolj bleščeči Zahod

Irek Muhamedov, najsvetlejša zvezda moskovskega Bolšoja, se je odločil za kapitalizem in za Zahod ter podpisal pogodbo z londonskim Royal Balletom. Predhodnikov ima kar precej. Med najznamenitejšimi je Rudolf Nurejev, ki je storil podoben korak leta 1961. Med gostovanjem skupine v Parizu je na ulici zaprosil za pomoč policaja, ker so ga zasledovali agenti KGB. Na elegantnejši način, pa tudi precej bolj premišljeno se je Muhamedov najprej razgledal in nato izbral ansambel, ki mu je nudil najboljšo plačo.

Muhamedov je znan po vsem svetu zaradi svoje akrobatske interpretacije baleta *Spartacus*. Morda niti ne prečudno, če si je izbral kot novo zaposlitev londonski Royal Ballet, saj mu je uspelo podpisati pogodbo za nedoločen čas. Očitno mu Royal Ballet nudi zadostno jamstvo, ker si zvezdnik že išče stanovanje v Londonu. Preselil se je z ženo Marijo, ki bo v kratkem (predvidoma čez tri mesece) obogatila družino še za enega člana.

Pride, gremo na Tabr...

Ob izredno uspelem prazniku, kajti nastop, ki nam ga je pripravila TFS Stu ledi, je presegel ozke okvirje prireditve, se najlepše zahvaljujemo članom skupine. Posebej ženski pevski skupini, ki je bila pobudnik nastopa za naš Sklad, animatorkama Kristini Kovachi in Mariji Puntar, ki sta se kot običajno z uspehom ukvarjali z otroci, in vsem, ki so pomagali pri delu.

ODBOR SKLADA

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nad.: Santa Barbara 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Risanca: Tao Tao 11.00 Nadaljevanka: Kennedy 11.55 Vreme in kratke vesti 12.05 Nan.: Mia sorella Sam 12.30 Dok.: Juha in lešniki 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Rubrika o Mundialu 14.15 Variete: Occhio al biglietto 14.30 Oddaja za najmlajše: L'albero azzurro 15.15 Dokumentarec: Italia - Raid Peking-Pariz 16.15 Rubrika: Minuto zero 16.45 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Danes v parlamentu 18.00 Nan.: Cuori senza età 18.40 Nadaljevanka: Santa Barbara 19.40 Mundial, vreme in dnevnik 20.45 SP v nogometu: Italija-ZDA (iz Rima) 22.45 Dnevnik 22.55 Aktualno: Droga - che fare 24.00 Nočni dnevnik 0.30 Podrobnosti o mundialu 0.45 Mundial - protagonisti in prvaki pripovedujejo 1.00 Danes v parlamentu	RAI 2 7.00 Otroški oddaji: Patatrak, 8.00 L'albero azzurro 8.30 Zdravnik neposredno 9.30 Dok.: Tavolozza italiana 10.00 Dok.: Occhio sul mondo 11.00 Nadaljevanki: Morte di un medico legale, 11.55 Capitol 13.00 Dnevnik in mundial 14.00 Nadaljevanka: Beautiful 14.45 Nan.: Saranno famosi, 15.30 Mr. Belvedere 16.20 Mesta mundiala - Bologna 16.45 SP v nogometu: Jugoslavija-Kolumbija (iz Bologne) 18.55 Rubrika: Dribbling 19.45 Dnevnik in šport 20.20 Rubrika o nogometu 20.30 Film: L'intrusa (dram., It.-ZRN 1987, r. Rainer Wolfhardt, i. Christine Neubauer, Gerd Fitz) 22.15 Večerni dnevnik 22.25 Nanizanka: Avvocati a Los Angeles 23.15 Filmske novosti 23.25 Dnevnik, vreme in horoskop 23.45 Zapiski o mundialu 0.30 Film: Interno familiare (kom., Fr. 1979, r. Jean-Pierre Blanc, i. Michel Serrault)	RAI 3 13.40 Simpozij o medicini 14.00 Deželne vesti 14.10 Izobraževalna oddaja: Dadaumpa 14.30 Videosport: rubrika Rally 16.25 Variete: Prove tecniche di Mondiale (s Pierom Chiambrettijem) 16.45 SP v nogometu: Kamerun-Romunija (prenos iz Barija) 18.45 Drobci 19.00 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 Variete: Prove tecniche di Mondiale (s Pierom Chiambrettijem) 20.10 Variete: Blob. Di tutto di più (urednika Enrico Ghezzi in Marco Giusti) 20.30 Film: Sinbad il marinaio (pust., ZDA 1947, r. Richard Wallace, i. Douglas Fairbanks jr., Maureen O'Hara) 22.25 Večerni dnevnik 22.30 Variete: Blob. Di tutto di più 23.00 Šport: Proces mundialu 23.45 Oddaja o kulturi: Fuori orario. Cose (mai) viste 0.10 Filmske novosti 0.20 Nočni dnevnik	RTV Ljubljana 1 8.50 Video strani 9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Grizli Adams 9.25 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu (pon.) 10.10 Video strani 11.35 Video strani 11.45 SP v nogometu: Argentina-SZ (posnetek) 14.00 Zabavno-glasbena oddaja: Johnny Logan v Zadru (pon.) 14.30 Poletna noč, vmes nanizanki in nadaljevanka (ponovitve) 16.35 Dnevnik 16.40 SP v nogometu: Jugoslavija-Kolumbija (prenos iz Bologne) 19.00 Risanca 19.15 TV okno 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 20.05 Nadaljevanka: Vnovič v Bridesheadu (6. del) 21.00 Tednik 22.05 Dnevnik in vreme 22.25 Poletna noč, vmes nanizanka Murphy Brown, nadaljevanka Fantom iz opere (2. del) in nanizanka Črni gad 0.25 Video strani	TV Koper 12.00 Tenis: turnir Queens Club (pon.) 14.45 Tenis: turnir Queens Club (osminka finala, iz Londona) 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičišče 20.00 Zgodovina športa po Željki: Juice Box 20.30 Dokumentarec: Speciale Campo Base (vodi Ambrogio Fogar) 22.00 TVD Novice 22.15 Oddaja o košarki: Sottocanestro (ureja Luca Corsolini) 23.00 Tenis: turnir Queens Club (pon.)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.00, 14.00 Deželna kronika; 7.30 Pravljica, Dobro jutro po naše; 8.10 Iz Zvezdnatih noči; 8.40 Revival; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Južno-ameriška folklor; 9.40 Sanje se nadaljujejo; 10.00 Pregled dnevnega tiska; 10.10 Z. opernega repertoarja; 11.30 Zvočne kulise; 12.00 Dogodki stoletja; 12.20 Priljubljene melodije; 12.40 Z lanskega tekmovanja Seghizzi v Gorici; 12.50 Orkestri; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Medigra; 15.10 Jugoslavija 1941-1945; 15.40 Lahka glasba; 16.00 Deželna zborovska revija Corovivo; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Povest: Moj Kras (17. del); 17.24 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.	
					RTV Ljubljana 2 16.00 Poskusni satelitski prenosi 18.50 Izobraževalna oddaja: Ravnotežja (uredniki Bogomir Kovač, Frane Adam in Mirjana Kasapović, 1. del) 19.30 Dnevnik 20.00 Žarišče 20.30 SP v nogometu: Italija-ZDA (prenos), Kamerun-Romunija (posnetek)	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasba; 9.35 Za goste iz tujine; 11.05 Naš gost; 11.30 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godimo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Vedre note; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio; 18.05 Big Band RTV-Lj; 18.30 Pesmi večera in noči; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Litesambl; 20.00 Domače pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Nočna glasba.
					TELEFRIULI 11.30 Nanizanki: L'albero delle mele, 12.00 Famiglia, si fa per dire 12.30 Rubrika o zdravstvu 13.00 Nanizanki: After Mash, 13.30 Love Story 15.30 Music box 17.15 Nadaljevanki: Passioni, 18.00 Cristal 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 19.40 Rubrika: Friuli Mondiale 20.10 Rubrika o zdravstvu 20.30 Nadaljevanka: Il misterioso dottor Cornelius 22.00 Nanizanka: Il brivido e l'avventura 22.30 Rubrika in Nočne vesti 23.30 Rubrika: Friuli Mondiale 1.10 Nočne vesti in News	RADIO KOPER (italijanski program) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Voden glasbeno-govorni program; 8.20 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi: glasba in telefon v živo; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinski svet: ideje, recepti in nasveti; 11.00 Pisali so nam...; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.33 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Vse za dopust v Jugoslaviji; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program.
					TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 15.00 Oddaja o modi: C'est la vie; 18.00 Vedeževalka; 20.00 Klasična glasba; 21.00 Radijski bazar, nato brez prekinitve do jutra Nočna glasba.

Še zelo nejasni odnosi med strankami

Do 9. avgusta je treba po zakonu izvoliti župane in občinske odbore

Še pred nastopom velikošarnega eksodusa bomo na Goriškem imeli povsod župane in odbore, take ali drugačne večine. Z objavo v Uradnem listu zakona, ki uvaja dokajšnje novosti glede delovanja krajevnih ustanov, se je namreč pričelo odštevanje. V roku šestdesetih dni se morajo sestati novoizvoljeni občinski sveti ter izvoliti župane in odbore. Ker je bil zakon objavljen pred dvema dnevnoma, pomeni, da rok poteče 9. avgusta.

Spričo te novosti je že v prihodnjem tednu pričakovati živahnijo politično dejavnost po dvo- ali tritedenskem zahtju in po zaostritvi odnosov med socialisti in demokristjani na Pokrajini.

Po izvolitvi župana in odbora v Škocjanu ob Soči — seja bo drevi, oblikovala pa se bo koalicija med komunisti, socialisti in zelenimi — čakajo na oblikovanje občinskih uprav še v Štaranu (menda bo seja 18. t. m.), Gradišcu, Krmini in Gorici. V Štaranu bo skoraj zagotovo potrjeno zavezništvo med KD in KPI.

V Gradišcu je težnja po oblikovanju prejšnje koalicije, v Krmini se nakazuje kot najbolj verjetno zavezništvo med KD in PSI, medtem ko je vprašljiv pristop republikancev.

Obnova petstrankarske koalicije naj bi bila najboljša rešitev tudi v Gorici, čeprav se namiguje na možnost, v primeru prevelikih zahtev, da bi socialisti ne stopili na skupni voz.

Ob različnih pobudah — naj opozorimo le na predlog PSI o sestavi levih uprav in na krizno stanje na pokrajini — pa ima človek vtis, da se pravzaprav nič ne dogaja. Morda se bodo stranke zbudile pet minut pred dvanajsto!

Da že kar lep čas vlada stagnacija, nam je včeraj potrdil pokrajinski tajnik SSK dr. Mirko Špacapan.

Pokrajinski tajnik PSI Luciano Pini je nekoliko razočaran nad skoraj nezaznavnim odzivom na predlog za sestavo

levih uprav. V vrstah krščanske demokracije napovedujejo določen premik šele proti sredini prihodnjega tedna.

Komunisti so o političnem položaju in perspektivah razpravljali v petek in opredelili stališče: prednost dajejo levim upravam in seveda programom.

Opozarjajo na razpad dosedanjih koalicij in se zavzemajo za sodelovanje s socialisti. V posebnih primerih (glej Štaran) so spričo specifične problematike možne tudi drugačne rešitve.

Res je tudi, da je bila naslednja stopnja dogovarjanja med strankami v zadnjem času zelo otežena zaradi rezultatov volitev v rajonskih svetih.

Na pobudo Razsodišča za pravice bolnikov

Dan odprtih bolnišnic

Razsodišča za pravice bolnikov prirejajo danes po vsej Italiji dan odprtih bolnišnic. Manifestaciji, ki bo zajela kakih 350 bolnišnic po državi, se je pridružilo tudi goriško razsodišče, ki vabi občane, naj upoštevajoč potrebe po rednem delovanju oddelkov obiščejo znanca in sorodnike v bolnišnici danes v popoldanskih urah.

Pobudo je podprl tudi goriški župan Scarano, upravitelji KZE pa so zagotovili, da bodo vsekakor pokazali razumevanje za prizadevanja vseh, ki želijo povečati pozornost in soudeležbo občanov pri reševanju problemov zdravstva. Namen Razsodišča za pravice bolnikov je, da bi v dialogu med upravitelji, poklicnim osebjem zdravstvenih ustanov in občani povečali participacijo družbe pri upravljanju zdravstva.

Pri tem obveščajo vse zainteresirane, da so predstavniki razsodišča na razpolago občanom v splošni bolnišnici vsak ponedeljek in četrtek med 15.30 in 16.30 in da deluje telefonsko tajništvo na številki 592387.

Včeraj zadnji dan pouka na vseh šolah Slovo tudi v znamenju kulturnih prireditev

Včeraj se je na vseh šolah zaključil pouk. Po mestnih ulicah je v dopoldanskih urah kar mrgolelo dijakov in osnovnošolskih skupin, ki so se vračali od šolskih maš v šolske prostore, kjer so se dijaki okrog poldneva lahko seznanili z ocenami svojega celoletnega bolj ali manj uspešnega učenja. Na številnih osnovnih šolah so včeraj tudi s kulturnim programom zabeležili zaključek šolskega leta. Naš posnetek (foto Čubej) je s šole Josipa Abrama v Pevmi, kjer so osnovnošolci pripravili prirčno zaključno prireditev. Poleg pevskega toka so učenci 1. razreda uprizorili igrice O pevcu dolgouščku, učenci 2. pa igrice Zadnji dan. Sledile so recitacije učencev 2., 3. in 4. razreda, nakar je bila na sporedu slavnostna predaja ključev. Simbolično predajo so letos v Pevmi priredili prvič.

Danes v Sežani srečanje predstavnikov občin Mejni prehod pri Brestovici preurediti za mednarodni promet

Za odprtje mednarodnega mejnega prehoda oziroma za prekvalifikacijo enega ali več prehodov za maloobsejni promet si že dalj časa prizadevajo poleg Bricev tudi na kraškem območju.

Do zdaj sta bila izdelana dva predloga: Brestovica-Klariči in Gorjansko.

Prvi prehod je na območju občine Doberdob (pri Jamljah), drugi pa v občini Devin-Nabrežina.

Danes popoldne bo v Sežani srečanje, kjer bo tekla beseda prav o tej problematiki. Udeležili se ga bodo predstavniki krajevnih skupnosti in občin. Na sestanku naj bi uskladili stališča in se domenili za oblikovanje enotnega, oziroma skupnega predloga.

Za prekvalifikacijo mejnega prehoda pri Klaričih je že pred leti dala pobudo Krajevna skupnost Brestovica. Predlog pa so podprli, poleg doberdobske, tudi številne druge občine na Trziškem. Omenjeni mejni prehod je namreč geografsko najbližji Trziču, Ronkam in drugim večjim krajem na tem območju. Za tako rešitev govori tudi dejstvo, da sta na Goriškem, na območju celotne pokrajine, doslej le dva cestna mednarodna mejna prehoda, medtem ko jih je na Trziškem več in to na razmeroma manjšem območju.

Vsekakor ne gre prezreti dejstva, da je ta del Krasa v podobnem položaju, v kakršnem so Brda na jugoslovanski strani meje. V večernih in nočnih urah postane območje težko dosegljivo, saj je prvi najbližji mednarodni (in stalno

odprti) prehod dobrih dvajset kilometrov daleč.

O že lep čas močno aktualnem vprašanju je tekla beseda tudi ob tokovem prvem obisku novogoriškega župana Sergija Pelhana pri upraviteljih občine Doberdob.

Današnje srečanje bo v Sežani, z ozirom, da sodi KS Brestovica, ki se zavzema za prekvalifikacijo mejnega prehoda, v območje Občine Sežana.

Trije ministri na predstavitvi vojnega muzeja

Po sedmih letih bodo v soboto ob 18. uri ponovno odprli muzej prve svetovne vojne v prenovljenih prostorih na gradu. Predhodna slovesnost pa bo že danes ob 10.30, ko bodo muzej predstavili ministrom treh držav, ki so bile med takratno vojno sovražnice. Prisotnost so napovedali italijanski minister za šolstvo posl. Sergio Mattarella, avstrijski minister za znanost dr. Erhard Busek in madžarski viceminister za kulturo dr. Karoly Manherz. Sprejeli jih bodo predstavniki Pokrajine in jih spremljali na ogledu muzeja, ki - kot napovedujejo - nepristransko prikazuje takratno vojno z namenom, da bi danes utrdili mir.

Sergij Pelhan na obisku na Pokrajini v Doberdobu, Sovodnjah in Števerjanu

Predsednik novogoriške občinske skupščine Sergij Pelhan, ki je prejšnji teden obiskal župana Scarana in občinski odbor v Gorici, je bil v torek na obisku pri predsedniku Pokrajine, obiskal pa je tudi upravitelje treh slovenskih občin na Goriškem.

Pelhana je spremljal Albert Bevič, dosedanjí predsednik skupščine, ki se je tako uradno poslovil od svojih dosedanjih sogovornikov.

"Obisk pomeni nadaljnji trenutek v utrjevanju odličnih odnosov sodelova-

nja med obema ustanovama," je obisk ocenil predsednik Pokrajine, Gianfranco Crisci. Ker je šlo pretežno za predstavitveni oziroma vljudnostni obisk, na srečanju ni bil govor o specifičnih vprašanjih ter o njihovem razreševanju, pač pa sta predstavnika omenila le nekaj skupnih točk, ki pa bodo zelo kmalu predmet poglobljene razprave na delovnem srečanju. Tako je bilo omenjeno vprašanje varstva voda in odpravljanje onesnaževanja, pri čemer se obetajo rešitve tako na italijan-

ski kakor na slovenski strani. Sergij Pelhan je predsednika Criscija nadalje seznanil s predlogom, ki ga je pred kratkim oblikoval in posredoval županu Scaranu, to je zamisel o gradnji skupnega mesta, kar naj bi pomenilo novost in izziv na območju celotne Evropske skupnosti.

Gianfranco Crisci se je tudi zahvalil dosedanjemu predsedniku skupščine Beviču za prizadevanje pri uresničevanju politike sožitja.

Bevič in Pelhan sta v torek obiskala tudi upravitelje treh slovenskih občin na Goriškem. V Doberdobu je predstavnik novogoriške Občine sprejel župan Lavrenčič s člani odbora in tajnikom. Beseda je tekla o različnih vprašanjih. Med drugim so govorili o možnosti za prekvalifikacijo mejnega prehoda pri Brestovici v prehod prve kategorije.

V Sovodnjah je gosta sprejel župan Primožič s sodelavci, prav tako tudi v Števerjanu, kjer je župan Ivan Humar pripravil zelo topel sprejem.

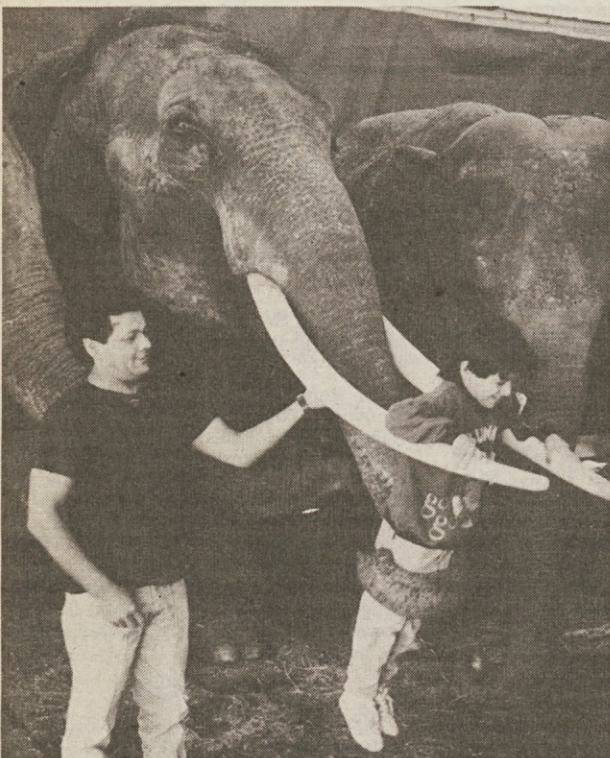
Pelhan je v pogovoru naglasil potrebo po nadaljevanju in krepitvi živahnih stikov med Novo Gorico in zamejstvom.

Župani Lavrenčič, Primožič in Humar pa so se Albertu Beviču zahvalili za veliko pozornost in razumevanje, ki ga je med njegovim mandatom zmeraj izkazoval do ogajanja v zamejstvu.

Na sliki (foto Marinič): pogovor na županstvu v Doberdobu.

Cirkuški slon je tvegat ustrelitev zaradi nenadnega izbruha »ljubezenskega« nagona Bimbo se je pomiril ob prihodu čuvaja

Združenje AIPA: Občina naj zavrne cirkuse, v katerih trpinčijo živali

Ob prisotnosti čuvaja je bil včeraj Bimbo povsem nenevaren in ljubezniv (Foto Čubej)

"Ljubav je velesila..." se začelja neka pesem. Dvajsetletni Bimbo, 8 ton težki indijski slon Berlinskega cirkusa, ki je predvčerajšnjim pripotoval v Gorico, je dokazal, da ta rek še kako drži. Prav v našem mestu ga je predsinoči, kot smo pisali že včeraj, prvič v življenju popadla ljubezenska vročica, povrh prav na dan, ko je njegov čuvaj Josef Gartner odpotoval v Zagreb na obisk k prijateljem. Bimbo je ljubkemu imenu navkljub začel besneti in pretgrgal kar tri od štirih verig, s katerimi je bil privezan pod šotorom na parkirišču pri Rdeči hiši. Zraven njega so bile tri za reveža nedosegljive samice.

Lastnik cirkusa Mario Vulcanelli se je zbal, da ne bi slon pobegnil in povzročil škodo. Zato je poklical policijo in dejal, naj v primeru nevarnosti žival kar ustrelijo. Na srečo to ni bilo potrebno. Policija, karabinjerji in mestni redarji so sicer zaprli vse dostope k Rdeči hiši, slonov šotor so obkolili s cirkuškimi tovarnjaki, nato pa poiskali živinodravnik, da bi s kakim uspavalnim sredstvom pomiril orjaka. Odločilen pa je bil povratek Josefa Gartnerja, ki je nekaj pred 23. uro prihitel iz Zagreba: ko je zagledal prijatelja-gospodarja, je Bimbo postal spet pohleven kot jagnje.

Alarm je torej mimo, ostajajo polemike. Združenje za zaščito živali AIPA nam je včeraj poslalo sledečo izjavo: »Primer indijskega slona, ki je na ukaz lastnika Berlinskega cirkusa tvegat smrt, samo zato ker je sledil nagonu v okoliščini, kjer mora živeti vklejen v verige, ponovno postavlja v ospredje problem cirkusov. V primerih, ko se cirkusi ob klovni in akrobatičnih pomočih javnega finansiranja poslužujejo tudi živali, žalijo vse večjo občutljivost ljudi in dostojanstvo ter osebnost "drugih živali". Spinea, Verghereto, Longiano, Cesenatico so nekatere med občinami v Italiji, ki so na svojem ozemlju prepovedale postanek cirkusom, ki uporabljajo živali. Upamo, da se bo tudi Občina Gorica prilagodila tej usmeritvi in ne bo več dovolila zasedbe javnih površin za tako anahronistične in protivzgojne manifestacije.«

Danes stavka v podjetjih kovinarske stroke

Pokrajinski sindikati kovinarjev FIM, FIOM, UILM so za danes oklicali štirurno stavko v podjetjih, ki so vključeni v združenji Federmeccanica in Confapi ter dveurno stavko v podjetjih z državno udeležbo. Stavka je bila oklicana kot protest proti zastoji na pogajanjih za obnovo kolektivnih delovnih pogojev.

■ »Na poveljstvu mestnih stražnikov je bomba.« Tako je nekdo včeraj sporočil z anonimnim telefonskim pozivom. Karabinjerji so nekaj pred 11. uro zaprli UL Mazzini in skrbno pregledali vse poveljstvo, toda šlo je le za neslano šalo.

Težke opekline

V požaru, ki je včeraj pozno popoldne zajel leseno barako v Gradišču, je dobil težke opekline 47-letni Giampaolo Brass iz Gradišča, UL De Gasperi 4/D. Dogodek se je pripetil v UL Cividale, ki iz Gradišča pelje proti Marianu. Ob prihodu gasilcev in rešilca Zelenega križa je bilo očitno, da je Brass dobil težke poškodbe. Najprej so ga prepeljali v goriško splošno bolnišnico, nato pa v specialistični oddelke za težke opekline v Vidmu, kjer so Brassu sprejeli s pridržano prognozo.

GLASBENA
MATICA
GORICA
vabi na

2. zaključni nastop gojencev

ki bo danes ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici

kino

Gorica

CORSO Zaprt.

VERDI 17.30-22.00 »Sogni«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Olinka, una bestia in calore«. Prep. ml. pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Umri pokončno«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Polijska akademija 4. del«.

pogrebi

Danes ob 9.30 Cecilia Jarec iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče, ob 11. uri Mirella Segatti vd. Fumato iz mrliške veže glavnega pokopališča v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče.

Konec maja je bila v francoski prestolnici predstavitev naše kulture Slovenski književniki v Parizu

Od 8. do 28. maja je bila v pariškem Beaubourgu, v kulturnem centru Georges Pompidou, predstavitev slovenske kulture, ki je obsegala razstavo knjig, likovnih in fotografskih del ter govorni del, tako imenovani "Revue Parlée", med katerim so se zvrstila srečanja s književniki, predavanja, branje odlomkov iz njihovih literarnih del, debate itd. To predstavitev, prav gotovo eno najpomembnejših, če že ne najbolj pomembno v povojnih letih, si je zamislil znani v Parizu živeči slovenski kulturni delavec Evgen Bavčar, izpeljal pa jo je v dogovoru in ob pomoči Društva slovenskih pisateljev. Iz našega zamejstva v Italiji sta v tem delu predstavitev, to je v govorjenem delu, sodelovala pisatelj Boris Pahor in pesnik Aleksej Pregarc, prisotni pa so bili tudi slovenski ustvarjalci iz avstrijske Koroške.

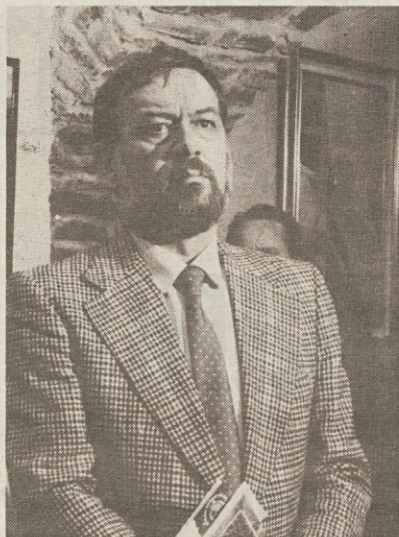
Ob velikem zanimanju za slovensko kulturo v pariških kulturnih krogih, so francosko občinstvo seznanili s sedanjim dogajanjem v slovenskem kulturnem prostoru v njegovem geografskem kot političnem smislu, pomembni slovenski kulturni ustvarjalci. Tako je po Bavčarjevi splošni predstavitvi udeležencev Peter Vodopivec orisal zgodovinsko in kulturno identiteto Slovencev, Veno Taufer je govoril o položaju slovenske literature v literarni Evropi, Denis Poniž je opozoril na "tretjo Slovenijo" izven njenih meja, pesnik Boris A. Novak pa je predstavil novejšo slovensko poezijo. Aleš Berger je govoril o francosko-slovenskih literarnih stikih, Boris Pahor o izkušnjah slovenskega pisatelja v Trstu, Brane Kovič pa o literaturi in umet-

Boris Pahor

nosti v Sloveniji. Pri okrogli mizi "Slovenija danes" so sodelovali Boris A. Novak, Aleš Berger, Janko Ferk, Maja Haderlap, Fabjan Hafner, Brane Kovič, Jani Oswald, Boris Pahor, Denis Poniž, Veno Taufer in Peter Vodopivec (odsotna sta bila Jože Javoršek in Erik Prunč), še prej pa je bilo srečanje s slovenskimi literarnimi ustvarjalci s Koroškega (Janko Ferk, Maja Haderlap, Fabjan Hafner in Jani Oswald).

Med izvajanjem posameznih referentov, ki jih je tekoče in zanimivo povezoval Evgen Bavčar, se je zvrstilo tudi branje odlomkov iz slovenske

Aleksij Pregarc

proze in poezije nekaterih avtorjev, v slovenščini, francoščini, pri tržaških in koroških avtorjih pa tudi v italijanščini in nemščini.

Bralni del so izpolnili v slovenščini in italijanščini Aleksij Pregarc (besedila Borisa Pahorja in Gustava Januša), ki pa je obenem nastopal tudi kot avtor-pesnik, v francoščini gledališka igralka Rosine Young in v nemščini (tekste koroškega avtorja Gustava Januša Blaise Gautier). Aleksij Pregarc je prebral tudi nekaj svojih še nenatisnjenih pesmi, ki jih je letos že pred-

stavil v okviru Cankarjeve proslave v Kulturnem domu v Trstu.

Ob dogajanju v kulturnem centru Georges Pompidou je imel Boris Pahor še tiskovno konferenco v Inštitutu za balkanske jezike, kjer je govoril o svojih umetniških nagibih in nastajanju svojih del, sodeloval pa je tudi Pregarc z mislimi o slovenski tržaški kulturni stvarnosti.

Dan pred predstavitev slovenske kulture v Centru Pompidou, je bilo v Slovenskem domu v Parizu srečanje s pariškim odsekom za Slovenski svetovni kongres, kjer je bil prisoten tudi predsednik tega kongresa Bojan Brezigar in na katerem je nastopil pevski zbor pariških Slovencev in še neka v Parizu delujoča slovenska operna pevka, Aleksij Pregarc pa je bral poezijo in prozo Ljubke Sorli, Franca Jeze, Viktorja Kosa, nekaterih avtorjev iz antologije Pisatelji za demokracijo, in svoje.

Celotno dogajanje med predstavitvijo slovenske kulture v Centru Pompidou, kakor tudi med spremnimi srečanji, je bilo vsekakor uspešno in glavno zaslugu zanj je imel neumorni in tudi uspešni snovalec kulturnih stikov med slovenskim in francoskim kulturnim svetom, Evgen Bavčar, ki je med drugim že promoviral izid v francoskem prevodu Bevkovega romana Kaplan Martin Čedermac in ki je oskrbel tudi skorajšnji natis ene od knjig Borisa Pahorja v francoščini.

Očitno je, da je v pariški prestolnici vse večje zanimanje za slovensko kulturno snovanje, zato bi tovrstne pobude morale od zasebnih, vrednih vsega priznanja in pohvale, preiti v skrb celotne družbe in njenih dejavnikov. (jk)

Za kulturo pomembna mavričnost

Je že tako — s prihodom poletja zaide kulturno delovanje v ne-kakšne težave, saj se prireditve in dogodki zredčijo in ponudba se navadno omejuje le na razstavno ali koncertno dejavnost, med katerima se zadnje čase vrinjajo tudi gledališke uprizoritve. To stanje ugotavljamo iz leta v leto in najbrž bomo jamrali še kako desetletje, če bomo seveda še sposobni »proizvajati kulturo«, kot se temu reče. In prav je tako.

Na srečo pa je s kulturo še vedno po starem. Denarja seveda ni, volja pa kaže, da je in ta temelji na novih temeljih in miselnosti, ki se počasi osvobaja institucionalnosti, ki največkrat pogojuje samo ustvarjalnost. Slovenci pa seveda ne moremo iz svoje kože, da ne bi plavali proti toku in si s tem obremenjevali že skoraj izčrpane mišice. Izjave novega slovenskega ministra za kulturo (objavljene v torkovem Delu), ne obetajo nič dobrega, saj kažejo na to, da se bomo iz enega ekstrema obrnili v drugega: sedaj naj bi spet zagospodarila klasika (v gledališču, glasbi, muzejih), kar naj bi imelo »pedagoško vrednost« — vzgajanje novega slovenskega okusa. Upati je, da vendarle ne bomo postali neobčutljivi na vsakršen okus, na mavrico »različnega« in da bomo imeli na mizah ob klasičnih kranjskih klobasah tudi izdelke sodobne, v svetu renomirane nouvelle cousine. (mč)

Četrta zaključna akademija gojencev GM Tudi tokrat zanimivo izvajanje mladih

Za nami je tudi četrta zaključna akademija gojencev šole Glasbene matice v luteransko-evangelizirani cerkvi na Trgu Panfili. Tudi tokrat je bil izbrani spored pester, saj so nastopili gojenci iz šple flavte, violine, kitare, klavirja in harmonike različnih letnikov iz razredov profesorjev Daniele Brussolo (flavta), Marka Biteznika (violina), Tullia Možine (kitar), Xenije Brass in Savice Malalan (klavir) ter Eliane Zajec (harmonika).

Prva se je predstavila Samuela Bandi iz 3. r., ki je ob klavirski spremljavi Tamare Ražem, na flavto prikupno zaigrala Debussyjevo skladbico The little negro. Sledila ji je violinistka Ambra Cossutta iz 3. r., ki je ob klavirski spremljavi Verenke Terčelj zaigrala najprej Paganinijevo Temo z variacijami, nato pa še (brez not) Srebotnjakovo priredbo narodne pesmi Marko skače in zlasti v tej je mala godalka pokazala dobro šolo in lepe odlike, posebno še v izvajanju dvojemk in v zanesljivem ritmu.

Sledila sta kitarista Max Černigoj (3. r.) in Aljoša Čok (4. r.). Prvi je zaigral Fumičev Nokturno z delikatnim in melodičnim izvajanjem, drugi pa Paganinijevo Sonato v C-duru s čisto zvočnostjo strun in dobro prstno tehniko. Za njima smo poslušali dve gojenca klavirske šole, oba iz razreda prof. Brasso. Adriana Longo iz 2. r. je pogumno in učinkovito zaigrala Clementijevo Sonatino op. 36 št. 4 v F-duru zlasti v prvem stavku Allegro con spirito, Aleksandra Pavlovič pa s kar prepričljivim pristopom Mozartovo Sonatino v As-duru in pokazala lepe vrline.

Prijetno in s poudarjenim smislom za komorno muziciranje se je predstavil trio dveh flavt in kitare v sestavi Tamara Tretjak in Samo Miot (flavti) ter Barbara Briščik (kitar) z Walterjevimi štirimi skladbami na dve flavti in kitaro. Do izraza so prišli čist zvok pihal, občutljivost kitarristke in smiselno dialogiranje vseh treh izvajalcev.

Violinista Raffaella Petronio iz 4. r. je ob tenkočutni klavirski spremljavi Bogdana Kralja zaigrala prvi stavek Allegro moderato iz Haydnovega Koncerta v G-duru in s prepričljivo izvedbo potrdila svojo nenehno rast tako v tehničnem kot interpretativnem oziru.

Sledila sta harmonikarja Alessandro Samez iz 6. r. in Adam Selj iz 7. r. Prvi je iz instrumenta v Bachovem Preludiju in Fugi v a-molu izzvabil prav orgelsko odmevne zvo-

ke predvsem v Preludiju, drugi pa v Jakobijevi skladbi Konzertondo izpričal zanesljivo prstno tehniko in občutek za ritem.

Pianistka Katja Granier iz 6. r. šole Savice Malalan je izstopala z na moč nežno in izdelano izvedbo Lisztove skladbe Consolations št. 3 v Des-duru "Lento placido". Sledila ji je violinistka Maila Ozbič (6. r.), ki je zaigrala Bachovi Allemande in Gigo iz II. partite v d-molu BWM 1004 za violino solo z dobro tehniko loka in zvočno čistostjo, zlasti v Gigi, večer pa je sklenila favtistka Martina Ozbič iz 5. r., ki je s pianistom prof. Aleksandrom Rojcem (ki je zamenjal obolelo prof. Nevo Merlak) zaigrala Enescovo skladbo Contabile e presto za flavto in klavir. Z zvočno čistostjo in sprevnostjo je ob dinamično dognani klavirski soigri mlada flavtistka pokazala izredno lepe izvajalske sposobnosti.

Številno prisotno občinstvo tudi tokrat ni štedilo z zasluznimi aplavzi vsem nastopajočim. Prihodnja akademija bo na vrsti danes, 14. t. m., ko se bo predstavila s klavirskim recitalom skorajšnja diplomantka Claudia Sedmach iz razreda prof. Rosande Kralj, (j. k.)

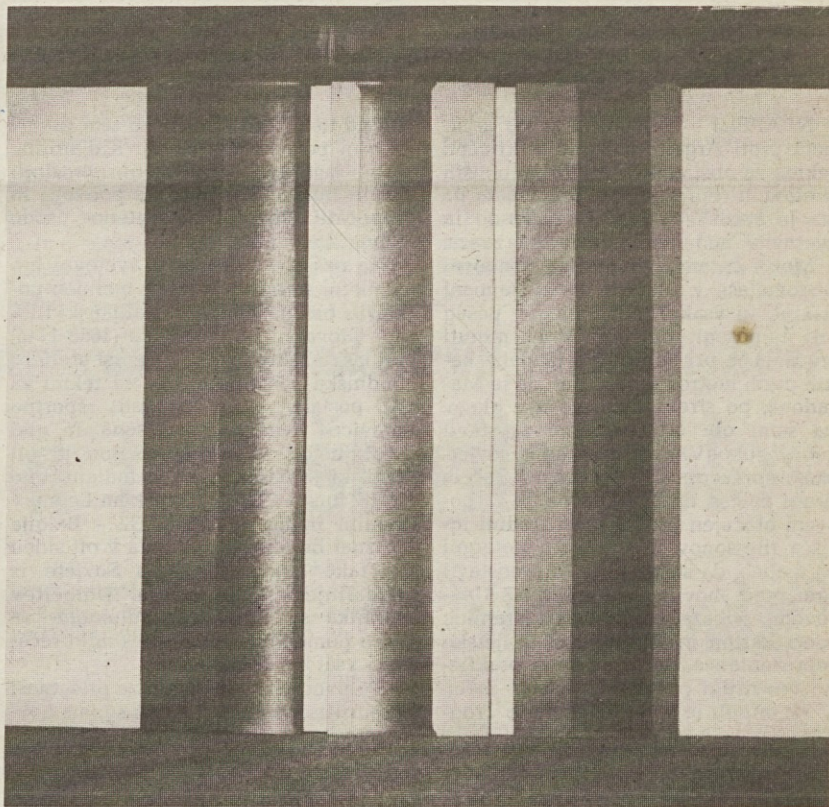
Tržaški oktet v Celju

Koncertna dejavnost je preteklo soboto (9. junija) zanesla Tržaški oktet v Petrovče pri Celju. Oktet je nastopil v vaški cerkvi na povabilo patra Vladimirja Coceja in s svojim koncertom pripomogel k zbiranju sredstev za obnovo fasade bazilike, ki je v Sloveniji znana in pogosto obiskovana božja pot.

Številno domače in okoliško občinstvo je pozorno prisluhnilo koncertnemu sporedu, ki so ga tokrat sestavljali renesančni moteti, pesmi iz pravoslavne liturgije, furlanske ljudske ter pesmi iz slovenske romantike.

Tople pozdravne besede je oktetu in umetniškemu vodji mag. Mirku Slosarju izrekel pater Vladimir, ki je izrazil željo, da bi Tržaški oktet še kdaj prišel v goste v Petrovče. V imenu okteta pa je spregovorila Lucija Arduini, ki je spored tudi zelo dopadljivo povezovala.

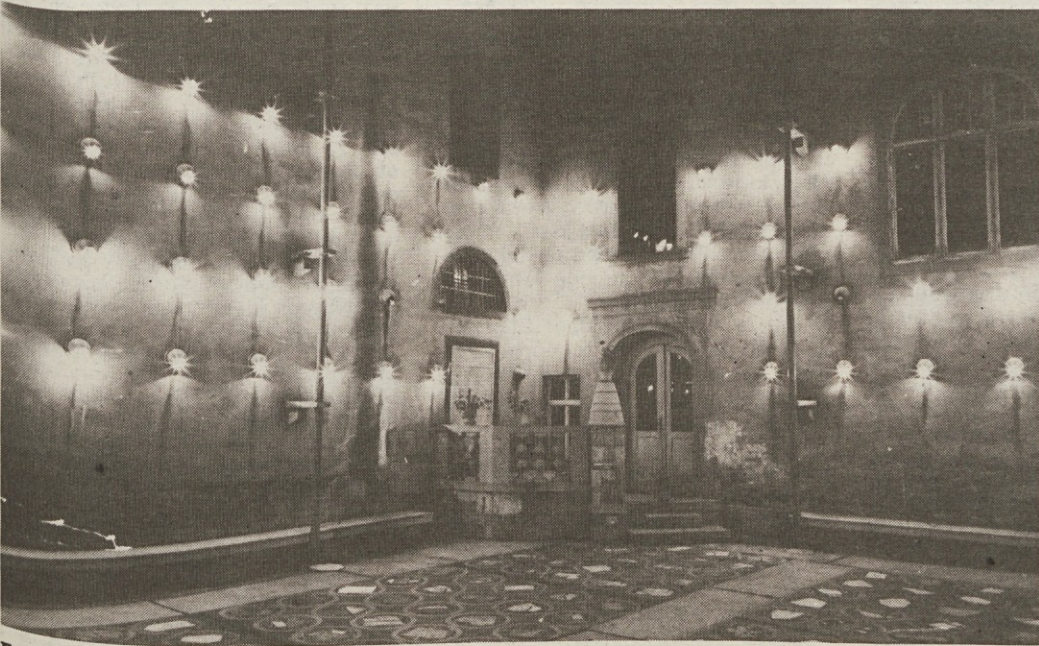
Dela petih tržaških slikarjev v Moderni galeriji na Reki

V reški Moderni galeriji razstavlja ta čas (do 24. junija) svoja dela pet tržaških likovnih umetnikov. Gre za imena, ki so v našem prostoru dokaj znana, saj Paolo Cervi-Kervischer, Marjan Kravos, Livio Schiozzi, Antonio Sofianopulo in Franco Vecchiet že vrsto let oblikujejo tržaško slikarsko podnebje (na reprodukciji je Schiozzijevo delo »Stolpi«)

Kmalu začetek mednarodnega Festivala v Ljubljani

Vrhunske poletne prireditve v Križankah

Festival Ljubljana se že pripravlja na številne prireditve, ki bodo obogatile poletje slovenskega glavnega mesta. Ob raznih koncertih, gledaliških predstavah, nastopih, ki se bodo zvrstili v Križankah (na sliki vidimo sugestivni detalj Peklenskega dvorišča), gre poudariti, da se bo že v petek, 22. t. m., začelo v okviru Festivala »operno poletje«

MG Kresna noč v ZRN

Mladinsko gledališče »Kresna noč« iz Trsta, ki deluje pod okriljem KUD »Magnet«, potuje te dni v Zvezno republiko Nemčijo, kjer bo jutri, 15. junija, v Heidelbergu uprizorilo v premierski izvedbi svojo najnovejšo predstavo »Plesna šola« avtorja Sergeja Verča. Gre za povsem novo in izvorno uprizoritev ambicioznega gledališkega projekta, ki nadaljuje, utemeljuje in na nek način tudi sklepa miselni in gledališki nazor MG »Kresna noč«. Ta se je pričel pred štirimi leti s Trdinovo in Sosičev »Kresno nočjo« in nadaljeval v uprizoritvi Sergeja Verča in delovne skupine »Kresna noč« »Samo malo jih zaide v te kraje«.

Semantično-izpovedni lok vseh treh uprizoritev je identičen, saj na podlagi že obstoječe pisne predloge tako klasične kot sprotno uporabne literature udejanja skozi mizanscensko kolektivno igro nekatere temeljne dileme mladih: tradicija-antitradicija (Kresna noč), vzgoja-nasilje (Samo malo jih zaide v te kraje), romantično hrepenenje-pozitivistična danost (Plesna šola).

Gledališki projekt »Plesna šola« v režiji Sergeja Verča in s sodelovanjem igralskega in tehničnega ansambla MG »Kresna noč« in KUD »Magnet« je predstava, ki je nastala na podlagi treh temeljnih glasbeno-pisnih predlog: Verdijeve najbolj romantične in igrive opere »Ples v maskah«, knjige slovenskega

razumnika, modroslovca in Jungovega učenca Martina Kojca »Učbenik življenja« iz leta 1935 ter skoraj sočasno izdaje »Knjige o vedenju« avtorja, ki se skriva za psevdonimom Bodaninus. V predpremierski izvedbi so »Plesna šola« za zelo ozek krog prijateljev in sodelavcev uprizorili prejšnji teden v Slovenskem dijaškem domu, ki je edini - kar je treba posebej poudariti - nudil mladim gledališčnikom brezplačen domicil in jim tako omogočil prvo preveritev tega gledališkega poizkusa, ki bo po še potrebnih popravkih in dopolnitvah doživel svojo uradno tržaško premiero v prvi polovici oktobra. Kje pa bo ta premiera, je še veliko vprašanje, ki bo miselno in organizacijsko zaposlovalo člane gledališča čez poletje, saj, kot vemo, sta tako MG »Kresna noč« kot KUD »Magnet« brez svoje lastne dvorane.

Za sklep naj še povemo, da bo MG »Kresna noč« gostovalo s svojo najnovejšo uprizoritvijo »Plesna šola« na večdnevni prireditvi ob 25-letnici Mladinske organizacije za delavsko blaginjo (Jugendwerk der Arbeiter Wohlfahrt) v nemškem mestu Heidelberg, na tem festivalu pa bodo sodelovale še gledališke in plesne skupine iz ZRN, Turčije in Poljske.

Skratka, gre za gostovanje, ki bo članom Mladinskega gledališča »Kresna noč« brez dvoma prineslo nove izkušnje in jim verjetno dalo tudi zadoščenje, da so bili povabljeni na mednarodni festival.

14. SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU

Argentina z očitno »pomočjo« sodnika premagala Sovjetsko zvezo

Sodniška »kamora« v Neaplju

SOVJETSKA ZVEZA - ARGENTINA

0:2 (0:1)

STRELCA: Troglio v 27. min., Burruchaga v 79. min.

SOVJETSKA ZVEZA: Uvarov, Bessonov, Kidjatuln, Kuznecov, Gorlukovič, Alejnikov, Zigmantovič, Zavarov (Ljuti), Šalimov, Protasov (Litovčenko), Dobrovolski.

ARGENTINA: Pumpido (Goicoechea), Serrizuela, Olarticoechea, Simon, Monzon (Lorenzo), Troglio, Burruchaga, Batista, Caniggia, Maradona, Basualdo.

SODNIK: Fredriksson (Švedska).

KOTI: 5:3 za Sovjetsko zvezo. IZKLJUČEN: Bessonov. GLEDALCEV: 55.000. INKASO 3.142.230.000.

NEAPELJ — Sovjetska zveza je sinoči proti Argentini izgubila ključno tekmo za obstanek v družbi najboljših svetovnih reprezentanc, premagala pa sta jo švedski sodnik Fredriksson in svetovna nogometna sodniška zveza.

Mož v črnem je sramotno oškodoval nogometaše v rdečem dresu najmanj trikrat, in vsakič je bil njegov poseg (ali ne-poseg) odločilen. V 11. minuti srečanja je pri izidu 0:0 z razdalje kakih petih metrov spregledal, da je Maradona, po strelu Kuznecova z glavo, na sami gol črti namerno zaustavil žogo z roko. V 47. minuti, ko je sovjetska reprezentanca poletavno začela drugi polčas, da bi izenačila, je za povsem običajen prekršek na sredini igrišča (Bessonov je Caniggio potegnil za majico, da se ne bi le-ta predstavil sam pred »novim« vratarjem SZ Uvarovom), pokazal sovjetskemu branilcu rdeči karton in tako prisilil sovjetsko reprezentanco, da je odigrala praktično ves drugi polčas z igralcem manj. V 79. minuti je spregledal, da je Trog-

lio na tleh igral z roko, po tem prekršku in po nesrečni podaji Kidjatulina proti lastnemu kazenskemu prostoru pa je Burruchaga spretno podvojil in zapečatil »že prej zapečaten« usodo Sovjetske zveze.

Za naš »j'accuse« proti svetovni nogometni sodniški zvezi se moramo poslužiti tistega, čemur bi italijanski filozof Giovanni Battista Vico (1668-1744) po laško rekel »corsi e ricorsi storici«. Sodniška zveza je v ključni tekmi za SZ poslala na igrišče delit »športno pravico« Šveda Fredrikssona. In glej »naključje«: Šved Fredriksson je bil tisti, ki je na zadnjem mundialu (bilo je 16. junija 1986) v mehiškem Leonu v osmini finala na tekmi SZ - Belgija priznal Belgijcem dva gola v off sideu in tako dejansko izločil Sovjete iz nadaljnega tekmovanja. Določitev sodnika s takim »curriculumom« za tako pomembno tekmo je - milo rečeno - vsaj kar se da čudno.

Po uvodnem začudenju za prisotnost Fredrikssona na San Paolu se je s Sov-

jeti poigrala še »usoda«, in to kar se da perverzno. Sovjetsko zvezo je že na uvodni tekmi oškodoval Urugvajec Cardellino, ki je dosodil Romunom 11-metrovko za igranje sovjetskega branilca z roko izven kazenskega prostora. Tokrat je v nasprotnikovem kazenskem prostoru, argentinskem, igral z roko Maradona, na sami gol črti. A sodnik Fredriksson z razdalje petih metrov prekrška »ni videl«...

In spet se v spomin vsiljuje Vico s svojimi »corsi e ricorsi«. Maradona je že v Mehiki igral z roko v kazenskem prostoru, in tudi takrat, ko je dosegel »gol« proti Angliji, ga sodnik ni »videl«.

Določitev Fredrikssona za sodnika, »nevidna« roka Maradone in izključitev Bessonova so dogodki, ki v Neaplju, zibelki kamore, mečejo temno senco nad nogometno sodniško organizacijo in postavljajo v ozadje tisto, kar se je športnega dogajalo na igrišču.

Sovjetska zveza je bila sinoči spet le blede senca evropskega podprvaka iz pred dveh let, a tudi Argentina se ni proslavila kot pred štirimi leti. Obe ekipi sta z »zrevolucioniranim« postavama zaigrali bolje kot na prvih tekmah. Sovjeti so si ustvarili vrsto stoođstotnih priložnosti, ki pa sta jih Pumpido in po njegovi hudi poškodbi (zlomil si je mečnico in golenico) rezervni vratar Goicoechea vse ubranila. V nogometu pa obvelja nepisano pravilo, da tisti, ki preveč zgreši, izgubi. Po tistem, kar smo videli sinoči, pa obstaja očitno še drugo nepisano pravilo: izgubi tudi tisti, proti kateremu, poleg nasprotnikov, igra tudi sodnik...

Dvboj Argentinca Caniggie in Sovjeta Gorlukoviča sinoči v Neaplju

Od Sardijine do Korzike in še dlje Ni miru pred huligani

Ena od rdečih niti tega svetovnega prvenstva v Italiji so žal vandske akcije, ki si sledijo z neverjetno točnostjo. Po hudih izgredih v Milanu ob tekmi ZRN - Jugoslavija so včeraj po hitrem postopku obsodili na osem mesecev zapora brez pogoje kazni osem »razgrajalcev«, ki so se najbolj proslavili med temi pohodi. Nemci si bodo tako ostale tekme ogledali kar za rešetkami.

Žal se huliganske akcije ob tem SP pojavljajo tudi v drugih državah. Tako so npr. v Haagu včeraj neznanzi odvrgli v neko egiptovsko restavracijo kar ročno bombo, ki je povzročila mnogo gmotne škode, a na srečo ni bilo ne mrtvih ne ranjenih.

Na otokih pa ni miru pred angleškimi huligani. Pred dnevi so italijanske oblasti s Sardinije izgnale osem »preveč temperamentnih« angleških navijačev, ki so se nato zatekli na Korziko, vendar se jim niti tam ni godilo bolje. Ko so namreč že nekoliko »okajeni« glasno protestirali v neki gostilni v Portu Vecchii, čes da je bila cena piva previsoka (!), je takoj posegel lastnik lokala, kateremu so priskočili na pomoč nekateri domačini, ki so z noži in lovskimi puškami navalili na huligane. Obračun »vojne« so štirje ranjeni (trije huligani in en domačin).

Na sliki (AP): tudi skrbne kontrole ne preprečujejo divjanja.

Drevi zanimivo srečanje v Bariju Pozor, Kameran!

Drevišnje srečanje B skupine v Bariju med Kamerunom in Romunijo bo dosti bolj privlačno in zanimivo, kot smo si lahko sploh kdaj predstavljali pred začetkom prvenstva. Kamerun je, kot znano, pripravil do sedaj največje presenečenje tega SP, Romunija pa ni nič manj presenetljivo odpravila SZ z gladkim 2:0. Oči nogometnih izvedencev so torej uprte v Bari, saj imata po splošnem mnenju obe reprezentanci »svetlo« bodočnost.

Kamerun (zasovražene) sovjetskega trenerja Nepomnjačkega je zelo optimistično razpoložen, saj so si igralci svesti svoje moči. Manjkala bosta sicer izključena in nato diskvalificirana Kana Biyik in Massing, vendar je kamerunski igalski kader dovolj bogat, da bodo brez težav nadomestili oba sicer odlična nogometaša. Pri Kamerunu so skrbno pripravili taktiko za drevišnjo tekmo, saj se dobro zavedajo, da so, kljub presenetljivim zmagam na prvi tekmi, preveč zaletavi (dve izključitvi so vseeno nekoliko preveč...), poleg tega pa imajo še precej šibek napad in nekoliko naivno obrambo. Njihov nogomet je vseeno preveč »spontan«, pa tudi večkrat grob, a tega se Afričani prav dobro zavedajo, saj so obljubili, da se bodo »disciplinirali«. To je seveda dvorezni meč, saj so proti Argentini zmagali prav zato, ker so sledili svojemu instinktu. Kamerunski »črni levi«, črni zato, da jih lahko raz-

likujemo ob belih angleških »levov« (ki pa proti Ircem niso zarjovelj), torej napovedujejo že spet zelo borbeno in atletsko igro, ki naj bi jih spet popejlala do zmage.

Tudi pri Romunih je razpoloženje na višku. Po prepričljivih zmagah nad SZ že govorijo o novih hierarhijah nogometa v vzhodni Evropi, pa tudi o novi nogometni šoli: romunski. Danes bo nastopil tudi prvi romunski zvezdnik Hagi, ki je bil diskvalificiran, oči izvedencev pa so uprte tudi v strelca obeh golov proti SZ, Lacatusa, ki se želi čim prej »preseliti« na Zahod ter tako slediti prav Hagiju, katerega je pravkar odkupil Real Madrid.

Kaj pa drevišnja tekma? Marsikdo meni, da bo šlo za miroljubno srečanje, ki se bo prav gotovo zaključilo z izenačenjem, saj bi ta izid zelo koristil obema enastericama, ki bi se s tem skoraj gotovo kvalificirali v osmino finala, drugi pa niso tega mnenja. Kamerunci namreč niso sposobni nobene taktiziranja, saj so v intervjujih ponosno izjavljali, da nimajo nobenih shem, katerim bi sledili, in da torej igrajo le po svoji trenutni »inspiraciji«.

Tudi Romuni se po trditvah svojega mladelega trenerja Jeneja ne bodo zadovoljili z mirnim remijem, saj so preveč navdušeni in samozavestni, da bi jim bila dovolj točka z atletskimi Afričani. Pozno zvečer nam bo vse jasno...

Sramota!

Sramota! Pa ne to (kar je sicer zelo hudo), da je sodnik Fredriksson med tekmo Argentina - SZ »spregledal« očitno enajstmetrovko, ko je Maradona ustavil žogo z roko le kak meter od vrat (od akcije je bil oddaljen le za pedl) ali pa to, da je isti švedski sodnik izključil Bessonova po lažjem prekršku nad Caniggio. Ne, to je sicer zelo hudo (odkar obstaja nogomet, je bilo že toliko sodniških »napak«, da ob tem ni vredno izgubljati besed), sramota je vse nekaj drugega.

Sramota je to, da v Italiji obstaja kategorija »lealistov«, ki se prav do bro zaveda, kaj se dogaja, to pa opravičuje in zagovarja v imenu nekega ne povsem identificiranega »univerzalnega reda«.

V običajni diskusiji po tekmi vedno prisotnega »netilca požarov« Alda Biscardija je nekdo jasno poudaril, da je bila SZ nalašč izločena, ker ne pri naša gospodarskega dobička, na to pa je cinični Gianni Brera, mirno nekako med vrsticami dodal, da je to pač povsem res, vendar pa dokler se to dogaja v imenu neke računic, tudi povsem pravilno in opravičljivo v imenu nekega višjega cilja! Nihče mu ni nato več oporekal, saj je očitno v nekaterih grobih ideologija »viva i turbi« še vedno sveta in se je že spremeni v dogmo. Dogma, kruta kot Moloh, in cinična kot oblast sama. Pa nemet circenses. Naj se, torej, igra nadaljuje... (dj)

Na prvi tekmi na obnovljenem videmskem stadionu se gledalci niso zabavali

Španci razočarali proti Urugvaju

ŠPANIJA - URUGVAJ

0:0

ŠPANIJA: Zubizarreta, Chendo, Jimenez, Andrinua, Sanchis, Martin Vasquez, Villaroya (Gorritz), Roberto, Michel, Butragueno, Manolo (Paz).
URUGVAJ: Alvez, Gutierrez, De Leon, Herrera, Dominguez, Perdomo, Francescoli, Paz, Pereria (Correa), Alzamendi (Aguilera), Ruben Sosa.
SODNIK: Helmut Kohl (Avstrija). GLEDALCEV: 37.000. RUMENI KARTONI: Perdomo, Jimenez, Villaroya in Roberto.

VIDEM — Napovedi, da bo Španija proti Urugvaju igrala ofenzivno, se niso uresničile. Suarezovi varovanci so namreč bili zelo slabi, tako da jih neodločen izid prekomerno nagraduje.

Urugvaj, ki bi moral po mnenju marsikaterega strokovnjaka odigrati podrejeno vlogo, je pokazal taktično zrelo igro in nekatere odlične posameznike. To velja v prvi vrsti za Rubena Sosa, Francescolija in Rubena Paza, ki so »rdeče furije« prisilili, da so doberšen del tekme odigrale obrambno. Najlepšo priložnost pa so Južnoameričani zapravili v 26. minuti

drugega polčasa, ko je Ruben Sosa, gotovo najboljši igralec tekme, nerodno izvedel 11-metrovko.

O Španiji ni kaj dosti povedati. Suarezovi izbranci so namreč bili precej slabi in to predvsem zaradi neučinkovitosti najbolj slavljeneh predstavnikov: Michela, Butraguena in Sanchisa. Martin Vasquez, ki bo letos prestopil k Torinu, je bil najboljši v španski vrsti v prvem polčasu, v nadaljevanju pa je tudi on ostal v senci.

Prvi polčas se je začel v znamenju »rdečih furij«, ki so, kot je to sicer na-

povedal Suarez, začele izrazito ofenzivno. Taktična poteza španske vrste je spravila v težave Urugvaj.

Tabarezovi izbranci so pokazali, da s težavo zadržujejo hiter tempo na krilih Butraguena in tovarišev. Kot protitež tej Suarezovi potezi so Južnoameričani uvedli taktiko off-sideja, ki se jim je tudi obrestovala. Še posebno velja to za uvodne minute, ko je urugvajska obramba dvakrat zaustavila hitrega in razpoloženega Manola.

Najlepšo priložnost so Španci ustvarili okoli 15. minute, ko so najprej z Butraguenom, potem pa še z Villaroyo netočno streljali proti Alvezovim vratom.

Ščasoma pa se je agresivna igra Špancev precej umirila in to verjetno tudi zaradi slabe predstave Michela, od katerega je v dobrih meri odvisna španska vezna vrsta.

Ko so Južnoameričani spoznali, da Butragueno in tovariši ne predstavljajo nepremagljive ovire, so se opogumili in povsem zagospodarili na igrišču. Terenska prednost je sprožila ofenzivno igro Tabarezovih izbrancev, ki so v 26. minuti z Alzamendijem zadeli vratnico.

Pred skoraj polnimi tribunami videmskega stadiona »Friuli« se je drugi polčas začel v znamenju hitre in za oko zanimive igre. Dobri obeti pa so trajali le dobrih deset minut. Zagospodaril je Urugvaj, ki je s prepričljivo igro na sredini ter s počasno, a odločno obrambno vrsto onespobil španske napadalce, predvsem »razorožene« Butraguena.

Povsem slaba igra Suarezovih zvezdnikov je v nadaljevanju opravila svoje. Ruben Sosa in Francescoli sta dala duška soigralcem, ki so se prepričali, da je možna celo zmaga. Potem ko so zapravili nekaj dobrih priložnosti, je avstrijski sodnik piskal 11-metrovko zaradi igre z roko španskega predstavnika Villaroye. Igralec Lazia Ruben Sosa je streljal zelo močno, a je povsem zgrešil cilj.

Ta dogodek pa je Špance še bolj prepričal, da proti razigranemu Urugvaju ne gre pretiravati. Oddlejš so namreč nadaljevali izredno obrambno in skrb za protinapade prepustili le osamljenemu Butragueno.

RUDI PAVŠIČ

Zadovoljni v obeh taborih

Po končanem srečanju je španski trener Luis Suarez novinarjem izjavil, da je bila tekma na zadovoljivi ravni. Kaj več od svojih igralcev tudi ni pričakoval, saj je treba z močmi štediti in računati tudi na prihodnje nastope.

Kar zadeva igro »rdečih furij«, je »Luisito« podčrtal predvsem taktično zrelost in to v kritičnih trenutkih srečanja. Navsezadnje, je pristavil Suarez, je španska vrsta dosegla cilj, ki si ga je zastavila: točko.

Kapetan ekipe Butragueno je bil dokaj »radodaren« z ocenami do urugvajskih igralcev, ki so po njegovem mnenju tehnično zelo močni.

Španski vratar Zubizarreta, ki je včeraj petdesetih oblekel dres državne reprezentance, je ravno tako izrazil zadovoljstvo nad doseženo točko. Glede polemik o šibkosti španske obrambe je Zubizarreta povedal, da se z njimi ne strinja, saj so v kvalifikacijskem delu svetovnega prvenstva prejeli zelo malo golov in zato ne razume ocen

španskih novinarjev, ki so posebno kritični prav do obrambe.

Kljub zapravljeni 11-metrovki pa se je neodločenega izida veselil tudi trener Urugvaja Tabarez. Glede igre je ugotovil, da so bili Južnoameričani sicer boljši, presenetila pa ga je predvsem neučinkovitost španskega napada. O možnosti Urugvaja, da si zagotovi mesto v osmini finala, je bil trener Tabarez precej optimist.

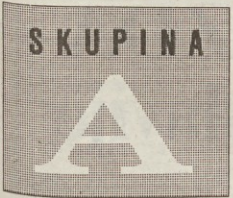
Na včerajšnjem srečanju je bilo prisotnih več osebnosti iz športnega sveta. Med temi bi omenili predsednika organizacijskega odbora Italija 90 Lucio di Montezemola, trenerja Lazia Dina Zoffa (zanima se za urugvajskega igralca Rubena Pereiro), Michela Platinija ter selektorja mlade italijanske reprezentance in Vicinijevega pomočnika Cesara Maldinija.

(r.p.)

Na sliki (AP): Španec Manolo Sanchez skače čez tovariša Miguela Michela in Urugvajca Ruben Sosa.

Urugvajec Jose Herrera se skuša prebiti mimo Jimeneza, zadaj pa je Villaroya

Anceletija bo drevi v srečanju z ZDA nekoliko nepričakovano nadomestil interjevec Berti

Za Italijo veljata točki, a tudi število golov

MARINO — Namestnik poškodovanega Anceletija na drevisnjem drugem nastopu Italije proti ZDA bo interjevec Berti. Izbira selektorja Vicinija je nemalo presenetila poznavalce razmer v taboru »azzurrov«, Vicini pa se čudi... začudenju, ko pravi, da je Berti navsezadnje v začetni postavi odigral deset od štirinajstih tekem, ki jih je reprezentanca imela po zadnjem evropskem prvenstvu. Toda v nasprotju s trenerjevimi trditvami je še do včeraj zjutraj kazalo, da mladi interjevec ne uživa več zaupanja svojega trenerja in da sta bila kandidata za Anceletijevo mesto le Marocchi in De Agostini, ki je Milanove igralca zamenjal že v drugem polčasu z Avstrijo.

Oba izključena sta Vicinijevo odličite »požrla« zelo spravljivo, kar je dokaz več o veliki složnosti in zakaj ne, tudi o stopnji profesionalnosti, ki vlada med Italijani, za razliko od drugih reprezentanc, kjer polemik, nasprotij med igralci in trenerjem, med igralci samimi in tako naprej, že po prvem kolu res ne manjka.

Marocchi je izjavil, da »fotokopije« Anceletija ni in da je zaradi tega imel Vicini na voljo več rešitev. Opredelil

Bo Giuseppe Giannini proti ZDA ponovl izvrstno igro s tekme z Avstrijo?

se je za Bertija iz taktičnih razlogov, ker je pač ta igralec bolj ofenziven in torej primernejši za tekmo, v kateri naj bi Italija predvidoma morala doseči dosti zadetkov.

De Agostini pa je dejal, da ga izključitev ne preseneča. »Pri Juventusiu igram kot zunanji branilec. Očitno je, da bi lahko bil tudi v reprezentanci standardni mož edinole v tej vlogi. Da ni tako, sem se že sprijaznil, upam pa, da bom še naprej vsaj prva menjava ekipe.«

Tako torej kar se tiče postave. Carnevale bo spet prevzel svoje mesto, vsi pa čakajo, kdaj ga bo Schillaci zamenjal, kajti bivšemu Napolijevemu in zdaj Rominemu napadalcu vse manj zaupajo. Toda Vicini je zelo jezen, če se sploh omenja vparašanje napadalne »štafete« in ni izključeno, da bi morebiti nerazpoloženega Carnevaleja tokrat zamenjal z Baggiom.

Imperativ »azzurrov« proti ZDA je zmaga, s katero bi si že zagotovili prestop v osmino finala. Toda skrita želja Italijanov je ta, da bi tudi zmagali v svoji kvalifikacijski skupini, zato pa bi drevi skorajda potrebovali točo golov, da bi si lahko nato v zadnjem srečanju s Češkoslovaško morebiti privoščili tudi igranje za neodločen izid. Gledano s tega zornega kota ni naloga »azzurrov« najlažja, saj je pričakovati, da bodo igrali Američani - po uvodnem 1:5 - nekoliko bolj previdno. Na svetovnih prvenstvih imajo vrh tega Italijani s slabšimi nasprotniki bolj slabe izkušnje. Ne da bi obnavljali »tragedijo« s Korejo na prvenstvu leta 1966, velja spomniti le na težko zmago s Haitijem v ZRN (3:1), na nastop s Kamerunom v Španiji in spet z Južno Korejo v Mehiki. Velja opozoriti tudi na dejstvo, da so »azzurri« zadnjič igrali z ZDA leta 1984 v New Yorku in tekma se je končala brez golov. Sicer pa je to bil edini ugodni izid, ki so ga Američani dosegli v dosedanjih šestih dvobojih z Italijo. Prvič sta se reprezentanci pomerili na SP leta 1934 v Italiji. »Azzurri«, ki so nato osvojili naslov prvaka, so takrat zmagali s 7:1. Sledile so tri tekme v okviru olimpijskih iger (1:0 leta 1936 v Berlinu, 9:0 v Brentfordu leta 1948 in v Tampereju na Finskem leta 1952). Leta 1976 je Ita-

lija v prijateljski tekmi v Washingtonu zmagala s 4:0.

Vialli svari pred pretiranim optimizmom in opozarja, da igralci ZDA s taktičnega vidika le niso tako nebogljivi, kot mnogi zdaj mislijo, vrh tega pa so fizično zelo močni. »Trebja je računati na njihovo neizkušnost. Moramo biti neprizanesljivi in drago morajo plačati vsako svojo napako. Sicer pa jaz in Carnevale nisva prava »bomberja«, raje igrava za druge.«

Kaj pa o drevisnjem nasprotniku meni Vicini?

»Njihova napadalca sta dokaj zanimiva igralca, gibljiva in dobro streljata z glavo. Ramos je spreten, obramba pa polna energije. Ne smemo jih podcenjevati.«

V taboru ZDA glasno razmišljajo vsaj o neodločenem izidu, po tistem pa upajo le v ne preveč hudo kazen.

VERJETNI POSTAVI

ITALIJA: Zenga, Bergomi, Maldini, Baresi, Ferri, Berti, Donadoni, De Napoli, Vialli, Giannini, Carnevale.

ZDA: Meola, Armstrong, Banks, Windischmann, Doyle, Caligiuri, Ramos, Harkes, Murray, Balboa, Vermes.

Vicinini in Vialli se pogovarjata med odmorom na včerajšnjem treningu »azzurrov« v Marino

Nov škandal?

Kaže, da se Škotski pripravlja nov škandal. Škotska reprezentanca se je namreč uvrstila kar petkrat zaporedoma v sklepi del SP, vendar ni nikoli šla preko kvalifikacijskega dela. Zanimivo pa je, da so bili vedno »bogato založeni« s škandali. Leta 1974 so nekatere najbolj reprezentativne igralce zalotili sredi noči v družbi brhkih mladenk, štiri leta kasneje sta dva igralca praktično sama uničila nočni lokal, nato pa je Robertson jemal nedovoljena poživila.

Včeraj je najbolj popularni (z lahnim prizvokom škandalizma) angleški časopis The Sun objavil sliko nekatere igralcev v baru hotela ob treh ponoči. Trener Roxburgh je takoj ogorčeno reagiral in dejal, da je noč pred tekmo med Škotsko in Kostariko osebnopregledal (!) sobe, v katerih so spali njegovi igralci in da je torej bila slika posneta ob kaki drugi priložnosti. Igralci pa bodo časopis tožili. Za Škote torej ni miru. Če pa bi Kostariko premagali, bi se zadeva drugače zasukala in bi jih nikoli ne odkrili v baru ob treh ponoči...

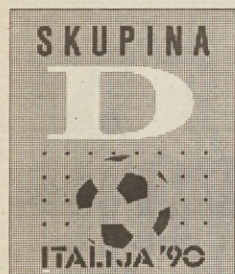
Težke milijarde

RIM — Z včerajšnjim srečanjem Urugvaj - Španija se je končal prvi del finalnega dela svetovnega nogometnega prvenstva. Obračun prikazuje, da so za 12 srečanj prodali 558.469 vstopnic, skupni inkaso pa je znašal 32.318.747.000 lir.

Strelci

DVA ZADETKA: Lacatus (Rom.), Matthäus (ZRN), Skuhravy (ČSFR), Careca (Braz.).

EN ZADETEK: Caligiuri (ZDA), Bilek (ČSFR), Hlasek (ČSFR), Luhovy (ČSFR), Schillaci (It.), Oman Biyik (Kam.), Redin (Kol.), Valderrama (Kol.), Klinsmann (ZRN), Völler (ZRN), Jozić (Jug.), Brolin (Šve.), Liniker (Angl.), Sheedy (Ir.), Cayasso (Kost.), De Grijse (Bel.), De Wolf (Bel.), Kieft (Niz.), Abedelghani (Egipt), Troglia (Arg.), Burruchaga (Arg.).

Nestrpnost v jugoslovanskem taboru pred današnjim drugim in odločilnim srečanjem proti Kolumbiji

Ivica Osim zahteva požrtvovalnost in odločnost

Še vedno dvomi glede sestave reprezentance

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

BOLOGNA — Jugoslovanski nogometaši so pred drugo in odločilno tekmo s Kolumbijo v hudih škripcih. Uspehi out-siderjev v predtekmovanju so jih prestrašili, tako da je splahnel ves optimizem, ki so ga gojili, potem ko so videli zelo skromno igranje Kolumbijcev z Emirati. Zdaj vsi trepetajo pred Kolumbijo, ki bi jih po igri in dosedanjih uspehih prav lahko prišli med out-siderje, seveda pa je svoje opravil tudi šok, ki so ga »modri« doživeli v igri z ZRN v Milanu.

Jugoslovanski selektor Ivica Osim svari svoj tabor: »Brez panike prosim, panika v naših vrstah nas lahko še najprej pokoplje.« Toda zdi se, da je med najbolj nemirnimi Osim sam, drugače si namreč skoraj ni mogoče razlagati dejstva, da je bilo dan pred tekmo v zvezi s sestavo jugoslovanskega moštva še skoraj vse odprto. »Nekaj je treba spremeniti v naši igri, saj lahko le tako igramo bolj agresivno kot v Milanu, toda na drugi strani je treba paziti tudi na to, da ne bi s spremembami v moštvu vnesli preveč zmede,« pravi selektor Ivica Osim, ki je zelo jezen na italijanske novinarje, ki so ga po tekmi z ZRN obtožili, da je poglaviti krivec za neuspeh. S sarkastičnimi odgovori italijanskim novinarjem je Ivica Osim dal vedeti, da tudi ni prav nič samokritičen.

Ali bo vstopil Stanojković, Šabanadžović, Jarni, Brnović ali Prosinečki? In na drugi strani, ali bo mesto v moštvu izgubil Baljić, Vulić, Savičević ali Sušić? V odgovorih na vsa ta vprašanja se skriva tudi odgovor, kdo bo zaigral danes s Kolumbijo. Težko je zanesljivo napovedati, sestava pa naj bi bila približno naslednja: Ivković, Vulić (Stanojković), Hadžibegić, Jozić, Spasić, Jarni (Baljić), Katanec, Sušić, Brnović (Savičević), Stojković, Vujović. »To je tekma, ki jo je treba dobiti, za nobeno ceno pa ne izgubiti. Sestaviti moram mobilno moštvo z igralci, ki so na igrišču pripravljeni tudi umreti. Igrati je treba ostreje, saj sploh še nimamo rumenega kartona. Gullit in drugi veliki asi svetovnega prvenstva, ki se mečejo pod noge nasprotnikom,

morajo biti zgled našim igralcem. Pa še nekaj je: z driblingi se ne zmaguje, le z nepopustljivim bojem, tako nas učijo dosedanje izkušnje prvenstva,« pripoveduje jugoslovanski selektor, ki očitno preveč govori in premalo ukrepa. Igralci zaradi tega sploh ne vedo, pri čem so. Vzdušje v jugoslovanskem taboru v Sassuolo nasploh ni najbolj prijetno, še zlasti ne, ko so zvedeli, kaj vse o njih pišejo jugoslovanski novinarji v jugoslovanskih časopisih. Štoper Faruk Hadžibegić pravi takole: »Mi bomo s Kolumbijo zaigrali srčno in profesionalno, profesionalizem pa zahtevamo tudi od novinarjev, ki si izmišljajo celo izjave. Tako naj bi jaz za neki zagrebški časopis po tekmi z reprezentanco ZRN obtožil vratarja Tomislava Ivkovića, toda to nikakor ni res. Mislim, da smo boljši od Kolumbijcev, moramo zmagati. Zdi se mi, da smo se vsi preveč prestrašili nasprotnika.«

Tragični junak milanske tekme z ZRN vratar Tomislav Ivković pravi takole: »Upam, da smo bili v Milanu le dnevno blokirani. Danes ne moreš biti več zanesljiv, da boš tu na prvenstvu sploh koga premagal. Toda treba se je boriti, boriti.« V jugoslovanskem taboru so pripravljani s Kolumbijo tudi nekaj tvegati, drugače namreč ni mogoče zmagati, a ne preveč, saj menijo,

da bi se tudi z remijem zanesljivo uvrstili v drugi krog prvenstva, morda pa celo s tesnim porazom, če bi pozneje v zadnjem kolu visoko premagali Emirate. Igro nasprotnika po Osimovih besedah dobro poznajo, Valderama in Rinsom, najnevarnejša kolumbijska igralca, bosta zanesljivo dobila spremljevalca. Zanimivo je, da se »modri« še najmanj bojijo slovitega kolumbijskega vratarja Higuita. Zavedajo se, da so dovolj zvičajni, da bodo temperamentnega vratarja kaznovali za nepremišljene izlete iz vrat. Jugoslovani računajo tudi na izdatno pomoč s tribun, saj pričakujejo kakih 10.000 jugoslovanskih navijačev, upajo pa tudi, da bodo na njihovi strani italijanski gledalci. Zelo so zadovoljni tudi s tem, da bo tekmo sodil odlični italijanski sodnik Luigi Agnolin, čeprav jo je en dan nekoč že zagodel moštvu beograjske Crvene zvezde.

Zadnji trening so jugoslovanski nogometaši opravili včeraj ob 15. uri v Sassuolo, uro pa so premaknili za uro nazaj, saj so si hoteli ogledati tekmo Urugvaj - Španija ter v njej enega izmed najbolj verjetnih nasprotnikov v drugem krogu tekmovanja. To pomeni, da so pred tekmo s Kolumbijo vendarle optimisti.

Na sliki: jugoslovanski vratar Ivković je izgubil dvoboj z Zahodnim Nemcem Völlerjem.

Beckenbauer bo jutri potrdil ekipo, ki je nadigrala modre

ERBA (Como) — Tokrat Beckenbauer ne taktizira. V jutrišnjem srečanju z Arabskimi Emirati bo zahodnonemška reprezentanca igrala z isto postavo, ki je nadigrala Jugoslavijo. »Kaiser Franz«, kot pravijo selektorju ZRN, se drži preizkušene načela, da zmagovalne ekipe ne gre zamenjati. Edini dvom zadeva branilca Reuterja, ki ga še nekoliko boli desno stopalo po poškodbi, ki jo je staknil v dvoboju z modrimi. Toda standardni stoper Kohler še ni nared in bo verjetno lahko igral šele proti Kolumbiji. Glede na to, da bo ekipa ZRN jutri predvidoma v glavnem napadala, ni izključeno, da bi lahko že od prve minute dalje igral Littbarski.

Na dnevni tiskovni konferenci v gradu Casiglio se je Beckenbauer predstavil v družbi dveh nekdanjih asov nemške izbrane vrste, Fritza Walterja, svetovnega prvaka iz leta 1954 in Uweja Seelerja, stalnega člana reprezentance na prvenstvih leta 1966 v Angliji in leta 1970 v Mehiki. Izkušeni Seeler je zajamčil, da gladka zmaga s 4:1 na račun Jugoslavije ni med igralci povzročila pretirane euforije. Seeler je prepričan, da lahko zmaga vlije reprezentantom samo še dodatno samozavest, naproti pa po njegovem mnenju velja za Argentino in Nizozemsko.

Kar se tiče Nizozemske, Beckenbauer zavrača domnevo, da so »oranžni« mogoče podcenjevali Egipčane. Nemški selektor trdi, da so vsi strokovnjaki že pred prvenstvom dobro vedeli, da slabih ekip ni več. Kljub temu da so Gullit in tovariši razočarali, pa meni, da so še vedno med favoriti za končno zmago.

Beckenbauerja so včeraj dobesedno obstreljevali v vprašanju o njegovih bodočih načrtih. Znano je že, da bo po SP prepustil krmilo reprezentance nekdanjemu soigralcu Bertiju Vogtsu. Sušlja se, da se bo »kaiser« odpravil v Združene države Amerike trenirat tamkajšnjo reprezentanco, ki bo gostitelj prihodnjega

svetovnega prvenstva. Glede tega Beckenbauer pravi, da gre za preproste špekulacije, češ da se ni nikoli pogovarjal z odgovornimi pri nogometni zvezi ZDA. »Igralci ZDA so na tem prvenstvu edini pravi amaterji,« trdi Beckenbauer, »če se bodo hoteli izkazati na »svojem« prvenstvu, se bo morala njihova zveza močno organizirati.« Kljub temu odgovor pa mnogi še naprej menijo, da bo nemški selektor naposled le odpotoval čez Veličko lužo.

Beckenbauer je moral včeraj demantirati še dve govorici, ki jih objavljata zahodnonemški tisk: »Ne bom treniral Bayerna in niti milanskega Interja, ki ga vodi Trapattoni, eden najboljših trenerjev na svetu. Interjeve funkcije poznam še od časov, ko je v Milanu igral Rummenigge, vendar nimam stikov z njimi.«

Zahodni Nemci menijo, da so uspehi afriških ekip na tem prvenstvu potrdili upravičenost zahteve afriških zvez, da bi morala FIFA na sklpnem delu »mundiala« povečati število ekip iz te celine od sedanjih dveh na tri, to pa na račun ene evropske ali južnoameriške enajsterice. Beckenbauer sodi, da bi se na tem prvenstvu zanesljivo izkazale tudi reprezentance Tunizije, Maroka in Alžirije.

Totocalcio

RIM — Pri upravi Totocalcia so sporočili, da je bilo na nagradnem stolpcu št. 43 z dne 8. junija skupno 45 trinajstic, ki bodo prejele po 70.312.000 lir. Dvanajstic je bilo 2.223, prejele pa bodo po 1.423.300 lir. Zmagoviti stolpec in kvote naslednjega Totomondiala bodo sporočili v ponedeljek, 18. junija.

halo mundial

V spominu ostala predvsem sporna 11-metrovka proti SZ

V intenzivnem življenju športnega referenta pri TPK Sirena ostaja Bruno Bogatcu dovolj časa tudi za nogomet. »Sledim, sledim,« je povedal Bogatc. »Res ne vem tekam, v nedeljo pa sem na primer videl obe.

Zadovoljen sem, da so se uveljavile ekipe iz tako imenovanega tretjega sveta. To je zanje veliko zadoščenje, istočasno pa uspehi tudi služijo za reklamo tem državam. V vseh smislih.«

Katera tekma vas je čustveno najbolj prizadela?

»S precejšnjim zaupanjem sem pričakoval nastop Jugoslavije. Sicer mislim, da je vsaka tekma poglavje zase in bo prepored morda še mogoč. Treba bo le stisniti zobe. Možno je tudi, da so se v zvezi z Jugoslavijo pred prvenstvom razvile prevelike iluzije,

ki niso trezno upoštevale vrednosti moštva.«

Dogodek, ki vas je najbolj razburil? »Pred očmi mi je še enajstmetrovka, katero je sodnik napačno prisodil Romuniji v tekmi proti SZ. Spominjam se, da je pred leti na prvenstvu v Angliji prav Sovjetska zveza utrpela sodniško napako in bila zaradi nje ob močno tretje mesto.

To, kar je mene prizadelo, je prišlo na dan tudi na televizijski oddaji, ki jo vodi Sivori. Slednji je tudi pripomnil, da se mora Sovjetska zveza večkrat boriti proti sodnikom.«

Nekatera naša športna društva so za dobo turnirja organizirala kolektivno gledanje tekem. Se kaj takega dogaja tudi pri Sireni?

»Žal ne. Smo sicer jadralno društvo, kolektivni ogled pa bi imel uspeh, vendar se nam je televizor pokvaril.«

Anketa med našimi bralci pred današnjima tekmama »azzurrov« in »modrih«

Italija bo lagodno premagala ZDA

Upanje v zadovoljiv izid Jugoslavije

Za današnji srečanja Italije in Jugoslavije vlada mnogo zanimanja tudi med našimi navijači in pač vsemi tisti, ki jih to svetovno prvenstvo v večji ali manjši meri zanima. Raziskovalec na univerzi prof. PETER SUHADOLC nam je dejal sledeče: »Menim, da bo Italija gladko premagala ZDA, vendar pa ne bo šla preko izida 2:0. Pri Jugoslaviji pa mi »srce narekuje«, da bodo plavi zmagali, recimo z 1:0.«

Student iz Milja ERIK ŠVAB, sicer uspešen alpinist, je tako izrazil svoje napovedi: »Italija bo premagala ZDA z 2:0, Jugoslavija pa bo s težavo, recimo z 2:1, premagala Kolumbijo. To je pravzaprav moje upanje, bolj kot napoved...«

Student VASJA ČUK je, kot da bi se intervjuvanci zmenili, dejal, da bo Italija premagala ZDA z 2:0 (!), pri Jugoslaviji pa je zelo okleval, nato pa

izrazil mnenje, da se bo srečanje končalo z neodločenim izidom 1:1.

IGOR TUL iz Milja: »Italija bo gotovo zmagala proti ZDA, in to tudi s precejšnjo razliko v golih, saj je kakovostno precej boljša od Američanov.

Tekma med Jugoslavijo in Kolumbijo bo zelo izenačena, in to predvsem po »zaslugi« Jugoslavije, ki igra slabo. Doslej je absolutno razočarala.«

ANDREJ ŠIK iz Doline: »Tekma med Italijo in ZDA se bo končala z rezultatom 6:0 za »azzurro«. Zmaga bo torej lahka in po tistem, kar so pokazali doslej, imajo domačini vse možnosti, da se uvrstijo v finale.

Kar se Jugoslavije tiče, upam v neodločen izid in v uvrstitev »modrih« v osmino finala.«

LORIS ZOBEC iz Boljunca: »Italija bo zmagala brez vsakega problema, saj so ZDA dokaj naivna ekipa in kakovostno mnogo slabša od »azzurrov«.

Jugoslavija bo morala proti Kolumbiji pošteno paziti, saj so se Južnoameričani v prvi tekmi izkazali z dobrim nogometom. Vsekakor menim, da bodo Jugoslovani zmagali, a le pod pogojem, da razvijejo dobro ekipno igro in opustijo solo akcije.«

JOŽKO MILIČ iz Zgonika: »Italija bo zmagala z 2:0, zmaga bo lahka in ne preveč izdatna, ker se domačini ne bodo preveč naprezali.

Za Jugoslavijo bi bil danes dober že neodločen izid. Jugoslovani so razočarali, ker je njihova igra preveč solistična. Posamezniki se hočejo »pokazati« pred svetom, zato pa trpi ekipna igra, ki je bila vsaj na tekmi z ZRN brez vsake sheme in torej zelo medla.«

MARKO MARCOSIG, uradnik iz Gorice: »Za Italijo bo tekma z ZDA le lažji trening, saj so, vsaj po tem, kar smo doslej videli, Američani edina res slaba enajsterica na tem prvenstvu. Vicinijevi varovanci bodo zato danes štedili z močmi in ne bodo dosegli izdatne zmage, temveč se bodo zadovoljili z osvojitvijo dveh točk.

Mnogo težja naloga čaka jugoslovanske nogometaše. V srečanju proti Kolumbiji morajo startati na zmago, saj bi jim neodločen izid ne zadostoval. Kolumbija je trd oreh, vrhu tega razpolaga še z izredno dobrim vratarjem, tako da bo naloga Jugoslavije vse prej kot lahka.«

BOJAN MAKUC, občinski uslužbenec iz Štandreža: »Italijani so v prvi

tekmi pokazali zelo dopadljiv nogomet, medtem ko je bila igra Američanov zelo otroška. Zmaga se bo torej prav gotovo nasmehnila »azzurrom«, med katerimi pričakujem zelo borben nastop Carnevala, ki si bo na vse kriplice prizadeval, da bo ohranil mesto v začetni postavi.

Jugoslavija se bo morala pošteno potruditi in pokazati, česa je sposobna, saj jo čaka že odločilna tekma. V prvem srečanju ni bilo velike povezave med igralci, kar je treba pripisati dejstvu, da nastopajo v različnih prvenstvih. Vsekakor pričakujem reakcijo »modrih«.

TANJA HMELJAK iz Sovodenj: »Tekmam sledim bolj po sili razmer, saj če bi hoteli slediti kakšnemu drugemu programu, bi si morala kupiti osebno televizijo. Sicer sem precej osveščena z letošnjim prvenstvom. Mislim, da bo Italija brez težav premagala še neizkušene Američane, mnogo bolj tvegana pa je napoved v zvezi z današnjim nastopom Jugoslavije. Po slabi uvodni tekmi bodo tokrat »modri« dali vse od sebe, tako da so v srečanju proti Kolumbiji v rahli prednosti.«

SREČKO VIŽINTIN, obrtnik iz Dola: »Kljub temu da je Italija solidna ekipa, se ne strinjam s prevelikim navdušenjem, ki spremlja njene nastope na tem prvenstvu. Tudi z ZDA bodo imeli Italijani lahko nalogo, šele v naslednji fazi pa bomo lahko ocenili njihovo realno moč.

Jugoslavija je proti Nemčiji zaigrala neverjetno slabo, predvsem če upoštevamo tehnično sposobnost posameznih igralcev. Prav zato menim, da bo glavna ovira v današnjem srečanju prav psihološkega značaja, saj so sicer Jugoslovani za razred boljši od Kolumbijci.«

MILADIN ČERNE, upokojenec iz Gorice: »Italija - ZDA 6:0. Junak tekme bo prav gotovo Vialli, ki bo neresljivo uganka za ameriško obrambo in bo dosegel vsaj dva zadetka. Optimist sem tudi glede srečanja Jugoslavija - Kolumbija. »Modri« bodo reagirali in igrali s ponosom, kar bo vilo nogometšem še več moči in elana, da bodo zaigrali kot znajo in kot so pokazali na zadnjih prijateljskih preizkušnjah. Na tekmi z Nemčijo so naleteli samo na slab dan, danes pa se bodo le pokazali v pravi luči in slavili zmago z 1:0.«

SKUPINA A				
Italija	□	Avstrija	1:0	
ZDA	□	ČSFR	1:5	
Italija	□	ZDA	14. 6.	
Avstrija	□	ČSFR	15. 6.	
Italija	□	ČSFR	19. 6.	
Avstrija	□	ZDA	19. 6.	
ČSFR	1	1	0	0 5:1 2
Italija	1	1	0	0 1:0 2
Avstrija	1	0	0	1 0:1 0
ZDA	1	0	0	1 1:5 0

SKUPINA B				
Argentina	□	Kamerun	0:1	
SZ	□	Romunija	0:2	
Argentina	□	SZ	2:0	
Kamerun	□	Romunija	14. 6.	
Argentina	□	Romunija	18. 6.	
Kamerun	□	SZ	18. 6.	
Romunija	1	1	0	0 2:0 2
Argentina	2	1	0	1 2:1 2
Kamerun	1	1	0	0 1:0 2
SZ	2	0	0	2 0:4 0

SKUPINA C				
Brazilijska	□	Švedska	2:1	
Kostarika	□	Škotska	1:0	
Brazilijska	□	Kostarika	16. 6.	
Švedska	□	Škotska	16. 6.	
Brazilijska	□	Škotska	20. 6.	
Švedska	□	Kostarika	20. 6.	
Brazilijska	1	1	0	0 2:1 2
Kostarika	1	1	0	0 1:0 2
Švedska	1	0	0	1 1:2 0
Škotska	1	0	0	1 0:1 0

SKUPINA D				
Arabski e.	□	Kolumbija	0:2	
ZRN	□	Jugoslavija	4:1	
Jugoslavija	□	Kolumbija	14. 6.	
ZRN	□	Arabski e.	15. 6.	
ZRN	□	Kolumbija	19. 6.	
Jugoslavija	□	Arabski e.	19. 6.	
ZRN	1	1	0	0 4:1 2
Kolumbija	1	1	0	0 2:0 2
Arabski e.	1	0	0	1 0:2 0
Jugoslavija	1	0	0	1 1:4 0

SKUPINA E				
Belgija	□	J. Koreja	2:0	
Španija	□	Urugvaj	0:0	
Belgija	□	Urugvaj	17. 6.	
Španija	□	J. Koreja	17. 6.	
Belgija	□	Španija	21. 6.	
Urugvaj	□	J. Koreja	21. 6.	
Belgija	1	1	0	0 2:0 2
Španija	1	0	1	0 0:0 1
Urugvaj	1	0	1	0 0:0 1
J. Koreja	1	0	0	1 0:2 0

SKUPINA F				
Anglija	□	Irska	1:1	
Nizozemska	□	Egipt	1:1	
Anglija	□	Nizozemska	16. 6.	
Irska	□	Egipt	17. 6.	
Anglija	□	Egipt	21. 6.	
Irska	□	Nizozemska	21. 6.	
Egipt	1	0	1	0 1:1 1
Irska	1	0	1	0 1:1 1
Anglija	1	0	1	0 1:1 1
Nizozemska	1	0	1	0 1:1 1

Egipt proslavljal »podvig junakov«

KAIRO — »Lahko smo zadovoljni, da smo igrali "samo" neodločeno, kajti če bi zmagali, bi 55 milijonov Egipčanov naredilo pravcato revolucijo.« Tako je slavje po kairskih ulicah ob nepričakovanem 1:1 reprezentance »nilskih faraonov« proti nizozemskim, nekoliko ovenelim »tulipanom«, komentiral eden od narednikov prometne policije egiptovske prestolnice.

Treba je reči, da je pretirano veselje povzročilo tudi dve smrtni žrtvi: nekega mladeniča je zadela kap, potem ko je Abdelghani dosegel izenačujoči zadetek po enajstmetrovki, še mlajši fant pa je med uličnim proslavljanjem zdrsnil in ga je povozil avtomobil.

Predsednik Hosni Mubarak je takoj po tekmi poslal igralcem in trenerju brzjavko s čestitkami, njemu pa je po telefonu čestital jordanski kralj Husein.

Proslavljanja z ognjemeti, glasbo in plesom so trajala do zore in navdušenje je »okužilo« večino prebivalstva. Mnogi opazovalci opozarjajo, da v obubožanem Egiptu, ki ga pestijo hude gospodarske in socialne težave, že dolgo časa ljudje niso bili tako razposajeni. Državna televizija je po tekmi poslala v eter spored domoljubnih pesmi. Za večino sredstev javnega obveščanja so egiptovski nogometaši zdaj pravi junaki, prehlvaljen pa je zlasti trener Mahmud El Gohari, ki je bil že deležen pravcatega čaščenja, ko je njegova reprezentanca z zmago pro-

ti Alžiriji dosegla uvrstitev v sklepno fazo tega svetovnega prvenstva. V taboru ekipe so se zdaj kar precej opogumili in trdijo, da torkov rezultat ne bo muha enodnevnica. Trener Mahmud El Gohari pravi, da skupino F sestavljajo med sabo enakovredne in močne ekipe! Če bi tako izjavo dal pred tekmo, bi večina menila, da se mu je zmešalo...

Nizozemci se že prerekajo

Po neodločenem izidu z Egiptom je ogenj polemik spet izbruhnil v taboru nizozemskih nogometašev. Pravzaprav je zdaj razvidno, da se ni bil nikoli polegel. Mnogi od boljših igralcev (Gullit, Van Basten) so po srečanju odkrito povedali, da je v ekipi med igralci kar precej nesoglasij, čeprav ni mogoče razumeti, iz česa izvirajo. Gullit trdi na primer, da ekipa že dve leti ne igra dobro. Trener Beenhakker pa je svojim očital, da vse preveč klepetajo s časnikarji o argumentih, ki bi morali ostati domena kolektiva. Če vemo, da so pred mundialom trenerja Libregtsa v bistvu odslovili sami igralci, je na dlani, da so razmere v taboru »oranžnih« vse prej kot urejene.

Na sliki AP: slavje Egipčanov po ulicah prestolnice Kairo

Tako po TV do sobote

Danes, 14.6.
Italija-ZDA 20.45 RAI 1, 20.30 TMC, 20.30 LJ 2
Jugoslavija-Kolumbija 16.45 RAI 2, 16.30 TMC, 16.40 LJ 1 (posnetek v petek 13.40 LJ 1)
Kamerun-Romunija 16.45 RAI 3, 23.30 TMC, 20.30 LJ 2 (po tekmi Italija-ZDA)
Jutri, 15.6.
ZRN-Arabski emirati 20.45 RAI 2, 20.30 TMC, 20.40 TV-Lj 2

Avstrija-ČSFR 16.45 RAI 3, 16.30 TMC, 16.40 TV-Lj 2 (posnetek v soboto 13.40 LJ-1)
sobota 16.6.
Brazilijska - Kostarika 16.45 RAI 2, 16.30 TMC, 16.40 TV-Lj 2
Anglija - Nizozemska 20.45 RAI 1, 20.30 TMC, 20.40 TV-Lj 2
Švedska - Škotska 20.45 RAI 3, 20.30 TMC, 20.40 TV-Lj 2 (po tekmi Anglija - Nizozemska)

Kaj meni o mundialu Massimo Tabaj, nogometaš štandreske Juventine Tekmi Italije in Zahodne Nemčije najlepši Afriške ekipe telesno izvrstno pripravljene

O dosedanjih srečanjih, presenečenjih in razočaranjih na mundialu smo pokramljali s kapetanom štandreske Juventine Massimom Tabajem, ki si je letos s soigralci zaslužen zagotovil obstanek v 1. amaterski ligi.

Vestno slediš dogajanje?
»Moram priznati, da mi je do danes zaradi delovnih obveznosti ušla le tekma med Češkoslovaško in ZDA.«

Katero srečanje te je najbolj navdušilo?

»Najlepši sta nedvomno bili tekmi Italije in Nemčije, sploh pa Italije, kajti nihče si ni predstavljal, da bo igrala v tako velikem slogu. V pripravljalnih prijateljskih srečanjih so namreč "az-zurri" razočarali. O Nemčiji pa je bilo že od vsega začetka znano, da spada v krog nespornih favoritov, saj je ekipa močna in izvaja konkretno igro.«

Kdo te je med Italijani najprijetneje presenetil?

»V italijanski reprezentanci je težko izbrati samo enega, ker so se prav vsi izkazali. V obrambi je nedvomno izstopal Baresi, na sredini igrišča je dobro urejeval igro Giannini, lepo se je odrezal tudi Donadoni. Vendar, kot sem že dejal, so si pohvalo zaslužili prav vsi, saj je nogomet kolektiven šport in moč vsake ekipe je izraz uigranosti. V italijanski reprezentanci je morda največja gonilna sila Ancelotti, saj je pravi "trener" na igrišču. S svojo izkušnostjo daje vsem soigralcem pravi zagon, zna namreč, kdaj treba spodbuditi in kdaj umiriti ekipno igro.«

Kako si doživljal srečanje med Jugoslavijo in ZRN?

Massimo Tabaj

»Na srečanje je prav gotovo vplivalo dejstvo, da so trije nemški igralci (beri člani milanskega Interja) praktično igrali na domačih tleh, vendar moram priznati, da me je jugoslovanska reprezentanca močno razočarala. Jugoslovani so igrali brezglavo, skoraj nejevoljno. Nihče ni želel dokazati, česa so res sposobni. Premalo so si podajali žogo, še Katanec, ki je poznan kot velik borec, ni mogel pri taki igri prikazati kaj več. Mislim, da je vrsto napak zagrešil tudi trener Osim. Po mojem mnenju ne bi Stojković smel igrati na desni strani in paziti na enega močnejših igralcev Nemčije, Brehmeja. Stojković mora izključno skrbeti za učinkovito delovanje napada, tokrat je v obrambi potrošil veliko

energije. Savičević se je le redkokdaj dokopal do žoge. Že prav, da je naletel na slab dan, vendar malo več zagrizenosti bi lahko le pokazal. Podobna kritika velja tudi mlademu Prosi-neckemu, ki je v drugem polčasu zamenjal Savičevića. Sistematično je izgubljal žogo, ni pa se potrudil, da bi si jo ponovno pridobil.«

Kaj meniš o afriških ekipah?
»Opazil sem, da so telesno vse zelo dobro pripravljene. To sta najbolj pokazala Kamerun in Egipt, saj so vsi igralci maksimalno igrali od prve do zadnje minute srečanja. Če nisi dobro pripravljen, ti med srečanjem prav gotovo zmajka moči, a ko si utrujen, tudi možgani nekoliko "opešajo" in še tako enostavnega "stopa" z žogo ne uspeš več narediti. Mislim, da sta tako Argentina kot delno tudi Nizozemska bili prepričani, da bo Afričanom zmanjkalo moči in jih bodo nato z lah-koto premagali. Vendar so se vsi močno uštel. Iz osebne izkušnje vem, da boš z veliko težavo shajal v vsakem tekmovalju, če nisi dobro telesno pripravljen. Zgovoren primer so igralci Milana, ki so letos predvsem po zaslugi dobre fizične priprave osvojili dva pomembna pokala. Tudi v našem prvenstvu, v 1. amaterski ligi, smo zdržali do konca prav po zaslugi telesne odpornosti in sistematičnega treniranja.«

Kaj meniš o sodnikih, so kos svoji nalogi?

»Na mundialu običajno sodijo le najkvalitetnejši sodniki. V dosedanjih srečanjih sem sicer opazil, da je sodelovanje med člani vsake sodniške trojice nezadostno. Vzemimo primer dvomljive enajstmetrovke na srečanju med Sovjetsko zvezo in Romunijo, ko stranski sodnik ni dvignil rumene zastavice, glavni sodnik pa je skoraj s sredine igrišča dosodil najstrožjo kazen v korist romunske enajsterice. Drugi očitni primer je enajstmetrovka na srečanju med Egiptom in Nizozemsko, ko stranski sodnik ni bil za najstrožjo kazen, glavni sodnik pa se je odločil zanjo.«

Kaj pa bi rekel glede organizacije mundiala?

»Če so Luco Di Montezemola povabili v ZDA, da bi sodeloval pri organizaciji naslednjega mundiala, je to nedvomno pravo priznanje za letošnjo organizacijo. Žal so nogometni praznik zasenčile smrti med gradnjo nogometnih stadionov. Pa tudi sedanje razgrajanje huliganov ni v ponos nogometnemu športu.«

Si boš morda ogledal kako tekmo v živo?

»Žal sem moral v zadnjem trenutku zaradi delovnih obveznosti opustiti idejo, da bi si ogledal srečanje med Urugvajem in Španijo. Če se mi bo posrečilo, pa bom šel na tekmo med Korejo in Urugvajem, ki bo v četrtek, 21. t. m., v Vidmu.«

Na koncu še verjetno najtežje vprašanje. Kdo so favoriti, recimo za vstop v polfinale?

»Po mojem so to Italija, Nemčija, Nizozemska in pa Brazilijska.«

Nagradni »mundialski« kviz v sodelovanju z Benecom Kronosom Preizkusite znanje (in srečo)!

Z včerajšnjo tekmo Urugvaj - Španija so vse ekipe pokazale svoje vrline in slabosti.

Za vsak tekmovalni dan bomo pripravili po tri vprašanja različnih težavnostnih stopenj in naši bralci bodo imeli možnost, da preizkusijo svoje znanje in seveda tudi srečo.

Vsakdo se lahko vključi v tekmovalje kadarkoli, za končno lestvico pa bo veljal skupni izkupiček točk.

Na podlagi končne lestvice bo naša redakcija izžrebala vrsto nagrad, med katerimi sta na primer dve nogometni žogi, serija izletniških nahrbtnikov in športna oblačila, ki jih daje na razpolago podjetje Beneco Kronos.

Današnja vprašanja se nanašajo na jutrišnje tekme. Odgovore je treba telefonsko sporočiti našemu uredništvu (tel. 7796353) danes od 16. do 18. ure.

1. VPRAŠANJE: zmagovalec srečanja Avstrija - Češkoslovaška (3 točke).

2. VPRAŠANJE: skupno število golov na tekmi Nemčija - Arabski emirati (10 točk).

3. VPRAŠANJE: število rumenih kartonov na obeh jutrišnjih tekmah (5 točk).

Kriterij dodeljevanja točk je v tesni zvezi z nogometom. Za prvo vprašanje so na primer možne tri variante, tretje pa se nanaša na opomine. Pet kartonov na eni tekmi bi spadalo v normalnost med srečanjem, na katerem bodo arabski igralci verjetno imeli težave z zaustavljanjem Nemcev.

In končno visoko vrednoteno število golov. Na tekmi Jugoslavije jih je bilo kar 5. Normalno bi jih moralo biti ob novi priliki še več, vprašljiva pa je motivacija, s katero bodo zaigrali Matthäus in tovariši. Variant je zato lahko zelo veliko. Upoštevali se bodo samo točni odgovori in ne tudi najbližjih.

Bralce vabimo k polnoštevilni udeležbi. Vsakodnevno bomo objavljali najbolj pester in tudi natančne odgovore ter seveda sproti ažurnirali lestvico.

Udeležence bomo občasno tudi zaprosili za mnenja v zvezi z dogodki okoli mundiala.

Tako v 1. fazi svetovnega prvenstva Italija 90

I. FAZA	SKUPINA A		SKUPINA B		SKUPINA C		SKUPINA D		SKUPINA E		SKUPINA F	
JUNIJ 1990	ITALIJA	Avstrija	ARGENTINA	Kamerun	BRAZILIJA	Švedska	ZRN	Jugoslavija	BELGIJA	J. Koreja	ANGLIJA	Irska
	ZDA	ČSFR	SZ	Romunija	Kostarika	Škotska	Arabski e.	Kolumbija	Urugvaj	Španija	Nizozem.	Egipt
	RIM	FIRENCE	NEAPELJ	BARI	TURIN	GENOVA	MILAN	BOLOGNA	VERONA	VIDEM	CAGLIARI	PALERMO
Danes, 14.	OB 21. URI Italija ZDA			OB 21. URI Kamerun Romunija				OB 17. URI Jugoslavija Kolumbija				
Jutri, 15.		OB 17. URI Avstrija ČSFR					OB 21. URI ZRN Arabski e.					
Sobota, 16.					OB 17. URI Brazilijska Kostarika	OB 21. URI Švedska Škotska					OB 21. URI Anglija Nizozemska	
Nedelja, 17.									OB 21. URI Belgija Urugvaj	OB 21. URI J. Koreja Španija		OB 17. URI Irska Egipt
Ponedeljek, 18.			OB 21. URI Argentina Romunija	OB 21. URI Kamerun SZ								
Torek, 19.	OB 21. URI Italija ČSFR	OB 21. URI Avstrija ZDA					OB 17. URI ZRN Kolumbija	OB 17. URI Jugoslavija Arabski e.				
Sreda, 20.					OB 21. URI Brazilijska Škotska	OB 21. URI Švedska Kostarika						
Četrtek, 21.									OB 17. URI Belgija Španija	OB 17. URI J. Koreja Urugvaj	OB 21. URI Anglija Egipt	OB 21. URI Irska Nizozemska
Uvrstita se prvi dve iz vsake skupine ter štiri od najbolje tretjevrstnih.												
	prva = A1 druga = A2		prva = B1 druga = B2		prva = C1 druga = C2		prva = D1 druga = D2		prva = E1 druga = E2		prva = F1 druga = F2	

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglasi: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 14. junija 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Cian italijanske
zvezde časopisnih
založnikov FIEG

Obisk delagata MOK Beograjčani upajo na OI

BEOGRAD — Včeraj je v Beograd dopotoval dr. Milson, član mednarodnega olimpijskega komiteta, da bi preveril možnosti Beograda, da bi se kandidiral za organizacijo letnih olimpijskih iger leta 1996.

Milson se bo danes sestal z Miloradom Unkovičem, predsednikom mestne skupščine Beograda, in s predsednikom jugoslovanskega olimpijskega odbora Aleksandrom Bakočevićem.

Jugoslovan Orešar izločen v Firencah

FIRENCE — V prvem kolu mednarodnega teniškega turnirja v Firencah je Španec Francisco Clavet premagal Jugoslovana Bruna Orešarja s 6:1, 7:6. V prvem kolu je izgubil tudi Italijan Pistolesi (premagal ga je Urugvajec Perez s 6:2, 5:7, 6:2). Uspešen pa je bil Italijan Camporese, ki je odpravil Avstrijca Skofa s 6:2, 6:0.

Od ostalih rezultatov naj omenimo zmago Argentince Manicnija nad Špancem Gorizzom s 6:2, 7:6.

Mednarodna etapna kolesarska idrka po Švici S. Joho v vodstvu

WINTERTHUR (ŠVICA) — Novoze-landski kolesar Nathan Dahlberg je osvojil prvo etapo mednarodne dirke po Švici. Dahlberg je v sprintu premagal skupinico kolesarjev, med katerimi je bil tudi favorizirani Irec Sean Kelly, ki je osvojil drugo mesto, medtem ko je bil Italijan Roberto Pagnin tretji.

Kljub etapni zmagi pa je prvi na skupni lestvici Švicar Stefan Joho zaradi odbitkov na letičih ciljih. VRSTNI RED 1. ETAPE (158 km): 1. Dahlberg (N. Zel.), 3.52'40" s poprečno hitrostjo 40,745 km na uro; 2. Kelly (Ir.); 3. Pagnin (It.); 4. Joho (Švi.); 5. De Rooy (Niz.), vsi v zamgovalčevem času. SKUPNA LESTVICA: 1. Joho (Švi.), 3.52'30"; 2. De Rooy (Niz.) po 4"; 3. Dahlberg (N. Zel.) po 5"; 4. Kelly (Ir.) po 7"; 5. Pagnin (It.) po 7".

Proga današnje, druge etape (Win-terthur - Aarau) je dolga 191 km.

Cipolliniju krožna dirka po Firencah

FIRENCE — Italijanski kolesar Mario Cipollini, ki je tudi osvojil nekatere etape na giru, je zmagal na včerajšnji krožni dirki po Firencah (65 km) pred rojakoma Fidanzo in Lellijem.

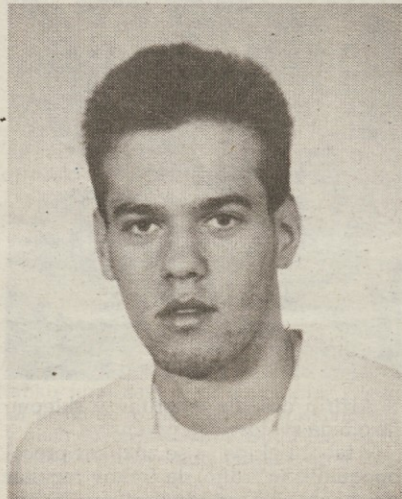
Prix Midi Libre

CASTELNAUDARY (FRANCIJA) — Francoz Vincent Barteau je osvojil drugo etapo mednarodne kolesarske dirke Midi Libre. V sprintu je premagal rojaka Colottija in Italijana Calcaferro. Na skupni lestvici še vedno vodi Francoz Henri Abadie.

Košarkarji Detroita že vodijo s 3:1

PORTLAND — Razen velikih prese-nečenj, vse kaže, da bo tudi letos Detroit Pistons osvojil naslov košarkarske NBA lige. Po štirih tekmah namreč »pistonci« že vodijo s 3:1. Na četrti tekmi so kar sredi Portlanda premagali domačo ekipo Blazers s 112:109.

V deželni kadetski košarkarski reprezentanci Tudi trije naši

Kontovelec Kristjan Rebula

Sestavili so deželno kadetsko košarkarsko reprezentanco, ki se bo od 26. do 30. t. m. udeležila mednarodnega turnirja za področje Alpe Adria, ki bo na sporedu v Linzu (Avstrija). V reprezentanco je selektor Golosetti povabil kar tri košarkarje iz naših klubov, ki bodo ob Stefanelovem članu Manielliju tudi edini Tržačani v tej selekciji. Čast je doletela Kontovelova kadeta Jana Gregorija in Kristjana Rebulu ter borovca Marka Debeljuha, ki je v deželni izbrani vrsti nastopil že lani. Gregorija in Rebulu smo zaprosili za krajši pogovor o tem.

Doslej ste se z ostalimi vrstniki zbrali na prijateljski trening tekmi. Kakšen je prvi vtis, ki sta ga odnesla?

GREGORI: »Na trening tekmi sva se z ostalimi takoj »ujela«, saj so fantje zelo simpatični. Sedaj bo na vrsti še faza skupnih priprav 18., 19. in 20. v Gradežu, nakar pa bomo šli v Linz.«

REBULA: »Tudi glede igre nama precej ustreza koncept trenerja Colosettija. Ekipa ni pretirano visoka, zato bosta hitra igra s protinapadom in agresivno mož moža obrambo v ospredju. Take igre pa sva midva vajena.«

Bo po vajinem mnenju veliko razlik v primerjavi z modelom treniranja, ki sta ga vajena v domačem klubu in menita, da bosta morala mogoče spremeniti svoje igralno mesto?

GREGORI: »Pri Kontovelu igram v vlogi visokega beka, včasih na krilu in zdi se mi, da tudi v reprezentanci bom to mesto ohranil.«

REBULA: »Zdi se mi, da bom v primerjavi z igralno vlogo, ki jo pokrivam pri Kontovelu tu verjetno igral bolj na zunanjih pozicijah. Glede načina treniranja pa menim, da ne bo takih velikanskih razlik, verjetno pa bo razlika le v pristupu, odnosu in angažiranju vseh posameznikov, ki si seveda želijo, da bi v taki zasedbi pokazali vse, kar znajo.« (CANCIA)

Športni praznik na Kontovelu

Danes Sagadin jutri Novosel

Danes se bo začel Kontovelov športni praznik, ki bo trajal do 26. t. m. in na katerem bodo tečaji, turnirji in nastopi v košarki, odbojki in ritmični gimnastiki.

Danes se bo prireditev začela s tečajem v manibasketu, ki ga bo vodil dr. Brane Dežman. Ob 18. uri pa bo trener ljubljanske Smelt Olimpije Zmago Sagadin prikazal trening s kadetskoto selekcijo ZSSDI, ki bo nastopila na turnirju v Bergamu. Ob 19.30 bosta Dežman in Sagadin imela predavanje za naše trenerje. Jutri pa bo gost Kontovelove manifestacije kar Mirkó Novosel, eden največjih evropskih košarkarskih strokovnjakov sploh. Ob 14. uri bo Novosel prikazal trening s kadeti, ob 15.30 pa bo imel predavanje za naše trenerje.

Mladinsko prvenstvo Slovenije Selekcija ZSSDI drevi v Ljubljani

V okviru 6. kola mladinskega košarkarskega prvenstva Slovenije bo selekcija ZSSDI igrala drevo ob 20.15 v hali Tivoli v Ljubljani proti moštvu Smelt Olimpije.

Odveč je, da zapišemo, da sodi Smelt Olimpija med najmočnejše ekipe Slovenije maldinske ekipe v Sloveniji in državni sploh in da bo zato igranje proti takemu moštvu za našo selekcijo še kako koristna izkušnja.

Na namiznoteniškem prvenstvu v Roveretu

Krasovi predstavniki so se zopet izkazali

Na enem izmed zadnjih tekmovanj v namiznoteniški sezoni so se igralci Krasa zopet izkazali. Na prvenstvu treh Benečij absolutne in tretje kategorije v Roveretu je bil krasovec Cristian Mersi prvak med tretjekategorniki. V nadaljevanju tekmovanja v absolutni kategoriji (prva in druga), se je uvrstil od 5. do 8. mesta. Cristian niza uspeh za uspehom. Med drugim je dosegel lepe uspehe na državnih turnirjih tretjekategornikov in pobral vse možne naslove na deželnem prvenstvu. Mersi nosi tudi levji delež, da je krasova moška ekipa prestopila v B-2 ligo, saj je bil njegov doprinos zmag skoraj sto procenten.

V tekmovanju tretjekategornikov so nastopili še trije Krasovi predstavniki Igor Milič (od 17. do 32. mesta), Andrea Bertolotti in Biserka Simoneta. Finale za zmagovalca med tretjekategorniki se je bil med krasovcema. Cristian je premagal Andreo, ki je za celih 30 mest višje na rang lestvici, kar dokazuje, da je Mersi v neustavljivi formi in se mu odpirajo vrata v višji rang. Dobro je igrala tudi Biserka Simoneta. Njeno tretje mesto med tretjekategornicami in tretje mesto v absolutni kategoriji je samo potrditev Biserkinih uspehov na državnem prvenstvu (uvrstitev od 5. do 8. mesta). V moški konkurenci absolutnih kategorij je bil Bertolotti med 16. najboljšimi posamezniki (9. do 16. mesto). S tekmovanja beležimo še dve drugi mesti v dvojicah na absolutni ravni: Krasova mešana dvojica Mersi-Simoneta in ženska dvojica Simoneta-Butelli (Chiadino), uigrana moška dvojica Mersi-Bertolotti je bila tretja. (J. J.)

Na zamejskem balinarskem prvenstvu

Presenetljivi rezultati kot na tekočem traku

Bolj kot se bližamo h koncu, bolj postaja položaj na vrhu lestvice zapleten, čeprav ostaja Sokol še vedno najresnejši kandidat za prvo mesto, kljub domačemu porazu proti Zarji. Treba pa je pripomniti, da ga danes proti Krasu nikakor ne čaka lahka naloga, tako da se dve srečanja pred koncem lahko še marsikaj pripeti. Edina dokončna ugotovitev je le-ta, da po naslovu letos nikakor ne more več priti Kraški dom, ki je že zaključil srečanje v letošnjem zamejskem balinarskem prvenstvu, vse ostale štiri ekipe pa še imajo še teoretske možnosti, da se postavijo v ospredje. Velik korak naprej je v zadnjih časih naredila Nabrežina, ki je v zadnjih treh srečanjih izbojevala rekordnih osem točk.

Zaključna družabnost z nagrajevanjem bo na Vrh v petek, 22. t. m., s pričetkom ob 19.30 in ne v soboto, 23., kot je bilo prvotno rečeno.

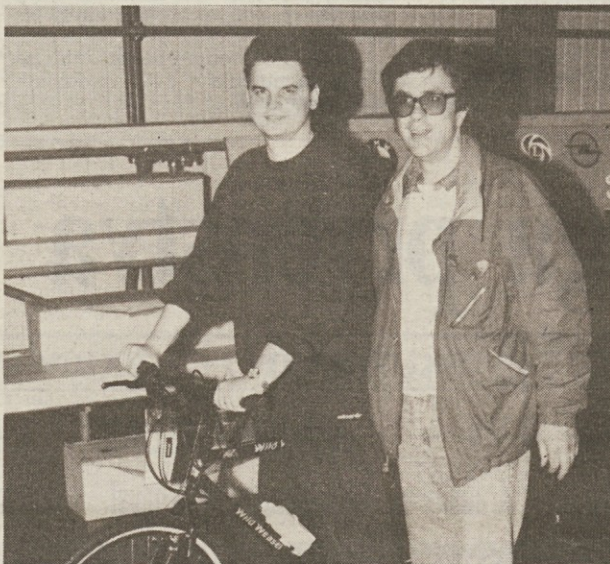
IZIDI 8. POVRATNEGA KOLA: prost je bil Mak Agorest; Nabrežina - Polet 3:0 (20:13, 11:3, 11:8); Kraški dom - Kras 1:2 (16:18, 7:11, 11:3); Danica Unitecno - Gaja 2:1 (15:12, 6:11, 11:3); Sokol - Zarja 1:2 (19:9, 10:11, 9:11)

LESTVICA: Sokol in Kraški dom 26, Gaja, Zarja in Nabrežina 24, Kras 21, Polet 20, Mak Agorest 16, Danica Unitecno 14.

DANAŠNJE KOLO: prost bo Kraški dom; na Vrh ob 19.30: Mak Agorest - Danica Unitecno; v Nabrežini ob 19.00: Sokol - Kras; v Bazovici ob 19.00: Zarja - Polet; na Padričah ob 19.00: Gaja - Nabrežina. (Z. S.)

Na zelo uspeli tekmi za tri točke v organizaciji ŠD Polet

Jadranov trener Valter Vatovec presenetil vse favorite

Dobitnik tekme za tri točke in gorskega kolesa Valter Vatovec, ob njem Andrej Race, lastnik trgovine Interauto, sponsor uspele prireditve.

Takega uspeha, predvsem glede udeležbe, ob prvi izvedbi tekmovanja »Okoli sveta« za najmlajše in »Tri točke« za odrasle, ki ga je pred kratkim priredila Košarkarska sekcija ŠD Polet, sponsor pa je bil Interauto, verjetno je malokdo pričakoval. Prireditev bi se morala odvijati v Prosvetnem domu na Opčinah, zaradi slabega vremena pa je bila za najmlajše v pokritem prostoru na Poletovem kotalkališču, za odrasle pa v repenski telovadnici. Skupno se je zbralo kar 81 tekmovalcev (29 najmlajših in 52 starejših).

Med odraslimi je presenetljivo osvojil prvo mesto Jadranov trener Valter Vatovec pred Martinom Ušajem (igralec Sokola), tretji pa je bil Kontovelov trener Igor Meden. Naj omenimo, da so bili v konkurenci tudi igralci kova kot Klavdij Starc, Robi Smotlak, Dean Oberdan in drugi.

Med najmlajšimi pa je zmagal Borov minikošarkar Niko Štokelj.

NAJMLAJŠI: 1. Niko Štokelj, 2. Vasilij Kocjančič, 3. Francesco Micalessi, 4. Roberto Genardi, 5. Christian Slavec, 6. Edvin Bukavec, 7. Mitja Stefančič, 8. Luka Žiberna, 9. Peter Ferluga, 10. Kristjan Ferfolja, 11. Mitja Malalan, 12. Aron Krt.

ODRASLI: 1. Vater Vatovec, 2. Martin Ušaj, 3. Igor Meden, 4. Andrej Granier, 5. Peter Žerjal, 6. Igor Corbatti, 7. Stefan Gulič, 8. Vojko Žiberna, 10. Andrej Udovič, 11. Andrej Pupis, 12. David Pregarc, 13. Jan Budin, 14. Sandi Rauber, 15. Marco Crisma.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

19. srečanje obmejnih planinskih društev

Deževno in hladno vreme ni zadržalo številnih planincev, ki so se v nedeljo zbrali na Vrh na svojem, letos že 19. srečanju, na katerem so potrdili svojo privrženost planinstvu in vedno tesnejše stike ter prijateljstvo. Prišli so iz Koroške, Bohinja, z Jesenic, iz Sežane, Kopa, Trsta, Nove Gorice in celo iz Zasavja, na to srečanje obmejnih planinskih društev, ki ga je tokrat priredilo Slovensko planinsko društvo iz Gorice. Po pohodu na Debelo Grižo je sledil uradni in kulturni del srečanja, na katerem je ponovno prišla do izraza volja za ohranitev takih shodov planincev z obeh strani meje.

Izlet v Hrastovlje

V priredbi Obalnega planinskega društva iz Kopa bo v nedeljo, 17. t. m., v Hrastovljah v slovenski Istri 6. srečanje prijateljskih planinskih društev. Ob tej

priiliki pripravlja SPDT avtomobilski izlet in vabi svoje člane in prijatelje, da se srečanja udeležijo. Udeleženci si bodo najprej ogledali znamenito cerkev in 500 let stare freske v Hrastovljah in se podali nato na krožni planinski pohod po »Poti gradov«, ki je speljana po slikovitem razglednem robu kraške planote mimo zgodovinskih, kulturnih in etnoloških znamenitosti slovenske Istre. Tržaški planinci se bodo zbrali ob 7. uri pred sodno palačo na Trgu Ulpiano in se odpeljali proti Ospu, kjer se jim bodo na Križpotu ob 7.30 pridružili še drugi udeleženci iz Mačkoli in Brega. Izlet vodi Ervin Gombač. Ne pozabite na prestopnice.

Po stezah ob strugi Soče

SPDT pripravlja za nedeljo, 24. t. m., zanimiv in privlačen avtobusni izlet v Dolino Trente. Izletniki se bodo povzpeli do izvira Soče in se nato podali po lepo speljanih stezah ob strugi navzdol do

vasi Soča, kjer bo čakal avtobus. Pot ni naporna, je pa izredno zanimiva in primerna za vse, ki se radi sprehajajo v naravi in se ne ustrašijo približno starih ur zložne hoje. Podrobnosti o tem izletu, ki ga bo vodil Angel Kermec, bomo še javili. Vpisovanje pa je že v teku na ZSSDI (tel. 767304).

Trekking v Nepal

SPDT že sprejema prijave za trekking v Nepal do baznega tabora pod Everestom. Dolgi pohod pod pobočji Himalaje bo trajal 24 dni in odhod je predviden za 16. oktobra t. l. Ob vpisu je treba vplačati milijon lir, cena trekkinga pa znaša skupno dva milijona in 800 tisoč lir, v kateri so vključeni letalski prevoz in vse usluge v Nepal, od nosačev do hrane in prenočišč. Vsa potrebna pojasnila daje Lojze Abram (tel. 415534). Mesta so omejena na 20, zato je bolje pohiteti.

Junjska številka revije »Alp«

Izšla je junjska številka strokovne revije »Alp«, ki prinaša med drugimi zanimivimi članki tudi daljši reportažo o slikoviti Dolini Trente pod naslovom »Po sledeh Zlatoroga«. Poleg dolgega članka Ines Božič, ki nazorno opisuje Trentarje, njihove običaje, pravljice in legende ter njihov preudovit svet pod Jalovcem, objavlja revija še podroben opis petdnevnega krožnega pohoda po Vzhodnih Julijcih z vzponi na Jalovec in mimo Vršiča na Prisojnik, Razor in Triglav ter s povratkom mimo koč na Prehodavcih spet v Trento.

Revija »Alp« je v svoji majski številki objavila dolg članek o lanskeoletni slovenski odpravi na tibetanski osemstisočak Sisha Pangma, na katerega sta Pavle Kozjek in Andrej Štremfelj plezala po jugozahodnem stebri, ki sta ga imenovala »slovenski«.

(L. A.)